

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnih prejemih:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Tiskovnica: Kraljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izjava vsak dan svetovnega izvenrednega in praznika.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ostra.

Naredna (tiskarna) telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 24—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravištvu: Kraljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 33.

Občinske volitve ljubljanske in klerikalci.

Po zanesljivih informacijah se bodo vršile nove volitve v občinski svet ljubljanski v nedeljo, 2. aprila, ali pa teden kasneje, dne 9. aprila.

Od volilne bitke, ki naj odloči, v čigavih rokah bo bodoča občinska uprava ljubljanska, nas torej loči samo še mesec dni.

Dasi klerikalci doslej še niso razvili posebno intenzivne volilne agitacije, vendar je z vso gotovostjo računati na to, da bodo v zadnjih tednih in dneh skušali nadomestiti to, kar so dosedaj pri volilni agitaciji zamudili.

Vzpričo kričečih krivic, ki jih je klerikalna stranka zagrešila nad Ljubljano in njenim prebivalstvom, ni položaj klerikalcev pri volilni agitaciji nič prav lahek.

V Ljubljani je treba računati z inteligentnimi volilci, ki imajo odprte oči in ki vedo sami dobro razsoditi, kaj je belo in kaj je črno. Takšni volilci se ne dajo prevarati in oslepiti, vsaj tako ne, kakor nerazsodna klerikalna masa po deželi, ki nima nobenega samostojnega predznanja, marveč samo misli in ukrepa z glavno in možgani domačega župnika in kaplana.

Ljubljansko prebivalstvo zasleduje pridno klerikalno politiko in se je pri tem opazovanju že neštokrat imelo priliko prepričati, da so klerikalci zakleti sovražniki Ljubljane in da je ves smoter klerikalne politike osredotočen v eni sami točki, da mestno prebivalstvo ljubljansko gospodarsko upropasti in uniči ter s tem tudi politično zarobi.

Ta namen klerikalne politike je razviden iz postopanja deželne odbora in klerikalne deželnozbornice večine proti ljubljanski občini, izprizujeta pa to še posebno eklatantno novi cestni zakon in 10 milijonsko deželno posojilo, s katerimi bremenijo klerikalci naložili pol milijona kron vsako leto na rame ljubljanskega prebivalstva, ne da bi Ljubljancem za to ogromne davkatve priznali ali dali kakršenkoli nadomestek.

Kdor izmed ljubljanskega prebivalstva bi tega ne uvideval, bi moral biti naravnost slep, ali pa bedast.

To vse dobro vedo klerikalci sami, zato so bili prvotno v veliki za-

dregi glede uspešnih sredstev pri volilni agitaciji.

V tem položaju jim je kot nalašč došel polom pri »Glavni posojilnici«.

Kakor stvari stoje, je bil konkurz pri tem zavodu neizogiben, vendar pa se ne moremo ubraniti domnevanja, da so ta konkurz iz strankarskih oziroma namenoma forsirali klerikalci, da bi s tem dobili v roke uspešno agitacijsko sredstvo pri občinskih volitvah.

V tem domnevanju nas utrjuje dejstvo, da je znanega klerikalnega spletkarja Makso Bradaško predlagal v likvidacijski odbor klerikalni tesar Pust in da je potem Bradaška, ne da bi počakal definitivnega zaključka likvidacijskega odbora, porabil prvo ugodno priliko, da je s prijavo na sodišču povzročil napoved konkurza »Glavne posojilnice«.

Vse to kaže na to, da so klerikalci v kavzalni zvezi z napovedjo konkurza pri »Glavni posojilnici«.

Klerikalci pač hočejo ta konkurz izrabiti kot glavno svojo agitacijsko sredstvo proti narodno - napredni stranki.

Čisto gotovo je, da bo klerikalna stranka izkoriščala nesrečo in polom pri Hudnikovi posojilnici kot bombe in granate v volilni borbi.

In vse te bombe bodo seveda letele na narodno - napredno stranko, kakor da bi bila ona odgovorna za katastrofo, ki je zadela »Glavno posojilnico« in ž njo na stotine njenih članov.

In vendar je notorično znano, da ne zadene narodno - napredne stranke kot take glede »Glavne« nobena odgovornost, še manj pa krivda.

Narodno - napredna stranka ni tega zavoda ustanovila in tudi ni imela nikdar in nikoli niti najmanjšega vpliva na njegovo poslovanje in delovanje.

Najjasnejši dokaz tega je pač dejstvo, da ni bila »Glavna posojilnica« nikdar včlanjena v napredno gospodarsko organizacijo — v »Zvezi slovenskih združenj« v Ljubljani.

Takisto pa je tudi fakt, da sta polom pri imenovanem zavodu in prvi vrsti zakrivila dva klerikalca — uslužbenec klerikalne »Združene Zveze« v Ljubljani in designirani ravnatelj nove klerikalne »Občinske hranilnice« Fran Jošt, ki je opravljal pri »Glavni posojilnici« posle revizorja, in klerikalni deželnozbornski kandidat Tomaž Pavšler.

Če torej klerikalci devajo polom pri »Glavni posojilnici« na rovaš napredni stranki, lahko mi še z večjim pravom trdimo, da ni katastrofe pri pravkar imenovanem zavodu zakrivil nihče drugi, kakor klerikalci.

Stvar torej stoji sedaj tako, da bodo mogli klerikalci nesrečo, ki je zadela marsikatero izmed ljubljanskega prebivalstva, izrabljati samo deloma, prav gotovo pa ne tako, kakor so si prvotno domnevali — in to kljub temu, da so hoteli spretno izrabiti situacijo v svojo korist s tem, da so votirali v deželnem zboru 50.000 K v sanacijo »Glavne posojilnice«.

Razume se samo ob sebi, da bodo skušali klerikalni listi in klerikalni govorniki naslikati položaj, ki je nastal vsled propada »Glavne posojilnice«, v najtemnejših in najdrastičnejših barvah.

Res je sicer, da ta situacija ni razveseljiva, prav tako pa je tudi gotovo, da ni tako obupna, kakor jo rišejo in jo bodo še označevali klerikalci.

Eno pa je treba pri tem upoštevati:

Nad vsak dvom vzvišeno je, da bodo napredni občinski odborniki v bodočem občinskem svetu zastavili vse svoje sile, da mestna občina ljubljanska po svojih močeh prisloži na pomoč onim žrtvam, ki jih je propad »Glavne posojilnice« pahnil v nesrečo.

To bodo napredni občinski svetniki storili, zavedajoč se moralne in socialne dolžnosti, ki vže občino, da pomaga prebivalstvu, ako ga zadene kakršnakoli nesreča, ne pa iz samo-pašnih strankarskih ozirov, kakor so to storili klerikalci, ki so votirali bagatel 50.000 kron za sanacijo »Glavne posojilnice« samo zato, da bi se mogli istočasno pobasati v svojo malho vseučiliški fond v znesku 750.000 kron, da s tem na pretek način rešijo poloma falitno svojo »Združeno zvezo«.

Korotanska pisma.

Piše ljudski učitelj — Apihov učenec.

(Uvod. — † Prof. Apih in koroški Mahničević. — Brezprimerna pasja ponižnost nemškega učitelja Fr. Treula v Glinjah v Rožu.)

»Tužni Korotan«, zibeljka slovenskega naroda, je od nekdanj veljal

Slovenec onstran Karavank kot mali Benjamin slovenskega naroda, kateremu je treba posvečati posebno pozornost. Izmed časnikov je bil osebito »Slov. Narod«, ki je vedno rad otvoril svoje predale člankom, ki so se pečali z našimi le preveč resnimi razmerami. Naše težnje, naši kliči ogorčenja in obupa nad barskim nemškim pritiskom pod oči vidno zaščito c. kr. vlade, so našli v »Slov. Narodu« našega najzvestejšega glasnika. Tudi »Slovenec« se je nas spomnil semtertja, toda dosti se ni brigal za nas. Še le v zadnjem času, ko smo pod vodstvom »glave koroških Slovencev« — dr. Brejca srečno prijadrili v pristan »Vseslovenske Ljudske Stranke«, je nam začel »Slovenec« posvečati celo — uvodnike, v katerih izliva kar cele plohe žveplja in ognja na Nemce in njih pomočnico — c. kr. vlado. Toda »na Koroškem ve že vsak šolar«, koliko je dati na slovenstvo »Slovenca« in njegovih mahničevskih privrženec. Vse je samo navidezno, pesek v oči slovenski javnosti, ki si je že v času kravje kupčije z državnozbornimi mandati koroških Slovencev napravila vsako sodbno o slovenstvu S. L. S. S temi članki hoče »Slovenec« samo zakrivati ostudna narodna izdajstva, ki jih S. L. S. dan za dnevom kopiči na Kranjskem. Sam g. državni poslanec Grafenauer naj pričuje, da poslanci »Slovenskega kluba« naše zadeve in težnje ne samo omalovažujejo in prezirajo, ampak da jim postajamo mi s svojimi večni narodnimi zadevami naravnost — sitni in nadležni, ker jim jako otežkočujemo tiste »taktične poteze«, po slovensko: kravje kupčije z vlado. »Dajte mi poslati take stvari pismeno, da morem to pokazati svojim tovarišem v »Slovenskem klubu«, ki so mnenja, da le jaz poročam te vedne narodne zadeve. Tako je g. poslanec Grafenauer sam odgovoril slovenskemu koroškemu učitelju, ki ga je naprosil, naj se v drž. zboru zavzame za nako jako važno narodno zadevo. Koroški Slovenci naj služimo S. L. S. za štafazo in »Slovenčev« članki o nas kot plašč za zakrivanje narodnih izdajstev S. L. S. na Kranjskem. Tužna nam majka!

Toda kakor nekdanj, tako bodi tudi sedaj in naprej »Slov. Narod« naš glasnik in branik. V »Korotanskih pismih« bo obveščal slovensko in tudi širšo slovensko javnost o naših resnih, zelo resnih razmerah, o naših velikih in majhnih narodnih zadevah, ki so večinoma le radi tega

majhne, ker jih merijo »glave koroških Slovencev« z nekim čudnim merilom, po katerem se začnejo važne narodne zadeve šele pri deželno — oziroma državnozbornih mandatih. Tudi to trditve hočem ob priložnosti dokazati z dejstvi.

Že naslov pove, da piše »Korotanska pisma« ljudski učitelj — Apihov učenec. S ponosom nosim ime, katero so nam slovenskim učiteljem — učencem nepozabnega našega učitelja-vodnika dali nemški učitelji. Njegova resnicoljubnost in iskrena narodna zavednost, ki ga je gnala, da je v zadnjem času v razgovorih z nami — svojimi učenci vedno ojaševal obsojalno politiko naših »glav«, bodi tudi meni pri spisovanju »Korotanskih pism« zvezda-vodnica. Ne bom napadal oseb, ker so pristaši te ali one slovenske stranke, ampak sodil bom edino le dejstva in čine s strogo narodnega ali če hočete ljudskega stališča. V to se čutim poklicanega ne samo kot koroški Slovenec, ampak tudi kot ljudski učitelj, ki živim že dokaj let na kmetih med slovenskim ljudstvom ter imam radi tega, ker nisem hotel prodati svojega poštenega imena in značaja za par jundeževih grošev, za seboj in pred seboj trnjevo pot slovenskega narodnega mučenika, katerih je na Koroškem med slovenskim učitelstvom toliko, kolikor je slovenskih učiteljev in učiteljic sploh.

Pokojni prof. Apih, po katerem so nas slovenske učitelje nemški tovariši krstili za »Apihove učence«, je v zadnjem času vedno ojaševal obsojalno politiko naših voditeljev. Že pred dvema letoma, ko so pod vplivom dr. Lamb. Ehrlicha stoji učiteljski in prav ničevega vzroka razdrli slogo med slovenskimi učiteljskimi ter gnali sovražstvo celo tako daleč, da s svojimi slovenskimi tovariši — seveda v veliko veselje nemškonalnih součencev — niti občevali niso, je dalekovidni prof. Apih spoznal, da je bilo to prvo bojno znamenje koroškega mahničevstva, ki je tudi med učiteljskimi hotelo pridobiti trdnih tal. Prišel je spor s C. M. D., pri katerem so bili nekateri slov. učiteljski kolikor-toliko soudeleženi, ker so dobivali od C. M. D. podpore. Prof. Apih je ta spor takoj od začeta obsojal ter se nasproti nam večkrat v jako pikrih besedah izražal o neverjetni kratkovidenosti gotovih odločilnih činiteljih v slovenski politiki na Koroškem. Mahničević v Celovcu so kmalu spoznali, da »mož ni več po-

LISTEK.

Nina.

Vilko Mazi.

Davno bi bil že pozabil, kdaj sem nosil hlače-dokolenke, čez širok črn pas prepeto nikljasto verižico, pokončno frizuro in sem tako zahajal k njej v vas pod romantično premsko razvalino, kamor je hodila vsako leto z materjo na počitnice. Dolgo let je že tega. Bogle, koliko kamenov se je tačas že odlučilo od tistega temnega zidovja in se spustilo z nemirnim šuštenjem čez strmo reber naravnost v potok. Takrat sem bil na tretjih gimnazijskih počitnicah, pol paglavca, pol mladeniča, a vendar je že takrat bilo v mojih prsih za vse lepo dovteto srce.

Na vse to bi bil rahločutno pozabil, da ne stoji zdaj na moji mizi njena slika izza tistih solčnih dni. Obrazek ves otročji: polna lička, oči velike, širokodrpne, nosček majhen in top, kakor ga imajo vsi lepi otroci, ustka nežno zaokrožena, da bi se človek vsesal vanje in se nikoli več ne odtrgal od njih. Gosti lasi obrobajo na licih, samo oči so še ostale rosnе in so se proseče upirale vame. Počutila je, z eno ročko zakrivala pri-

krilatec bi ne menjal ta otroški obrazek!

Ljubil sem to dekletce, kakor nisem mogel pozneje več nobene ženske. Ljubil sem z vso darežljivo dušo, dasi sem bil še skoro otrok. Toda kdor bi si mislil, da sem ji ljubezen izkazoval le v objemih in poljubih, bi se jako motil: ljubil sem jo tako, kakor ljubi bog, ki tistega, kogar ljubi — tepe Tudi jaz sem dostikrat ravnal z Nino po »božje«. Kolikokrat je revica prijokala domov in me tožila materi! Bilo je pač tako, toda z vsem srcem sem živel zanjo — čisto otroška natura!

Nekoč, ko se je sama kopala v potoku, sem se skrivoma priplazil za vrhami do njene obleke, pa sem jo nagloma skril pod nekov grm, samo zato, da sem se lahko dolgo časa nasmajal ob njenem okroglem, zdravem životu, ki se ga je tesno oklepala bela kopalna srajčka. Tako je tekala in begala po bregu gor in dol, iskala obleko in plakala, plakala, kakor bi se izgubila v brezkončni šumi. Vse to sem skrivaj opazoval, ali ko sem videl, da je zadosti njenih solz, vstal sem iz skrivališča in se ji pokazal: »Čemu jočeš, Nina?«

Sram jo je bilo, ko me je ugleдалa. Mahoma so se ji posušile solze na licih, samo oči so še ostale rosnе in so se proseče upirale vame. Počutila je, z eno ročko zakrivala pri-

in bradico, ki jo je povesila nanje, z drugo pa potezala srajčko prek kolena, ki jih je prav tesno stisnila drugo k drugemu.

»Obleko mi je nekdo skril!« In spet je pričela plakati.

»Ni treba za to jokati! Pomagam ti jo še jaz iskati, oba jo kmalu najdeva!« S tem sem jo potolažil.

Prijel sem jo za roko in začela sva iskati. Precej grmov sva obšla — brezuspešno.

»Saj je ni!« obupno vzdihne in toliko, da ji niso spet solze privrele iz velikih oči.

Prijel sem jo zdaj za obe roki in jo poredno vprašal:

»Nina, kaj mi daš, če najdem obleko?«

»Če najdeš — kaj naj ti dam? — Kaj neki?« — je radovedno premisljela. »Nekaj lepega ti bom dala, je obljubila naposled z zaupnim nasmehom krog ustnic.

Vodil sem jo za roko dalje in se ves čas napopisno nasmajal ob lepoti njenih drhtečih udov. Bila sva brez besed: vse njene misli so bile v skrbi za obleko, moja — v tišem naslajanju —

Naposled, ko se mi je zdelo že dovolj deklinskih muk, peljal sem jo k grmu, kamor sem bil skril obleko. Ko jo je ugleдалa, zjasil se ji je v hipu obrazek, oči so se ji radostno zasvetile, iztrgala se mi je urno iz

roke in tekla pojoč k obleki, ne meneč se zame in za dano obljubo.

»Darilo, Nina?« sem osupel klicel za njo.

»Potlej, ko se oblečem!« je dejala s pojočim glaskom in bežala z obleko skozi grmovje, da bi se skrivaj oblekla.

Še danes slišim te nedolžne, navivne besede in jo vidim, kako veselo se vije skozi grmovje kakor pramen pomladnega solnca...

Počakal sem jo na stezi, po kateri se je imela vrniti proti domu. Naslonil sem se bil tačas na deblo stare, grapave vrbe in se zagledal v šušče potok, ki se je vijugati doli po lokah proti vasi. Razmišljati sem začel o njenem darilu in ne vem, kako sem potlej prišel na povodnega moža, morske deklice in druge take čudovite prikazni, ki mi jih je včasih pozimi pripovedovala mati v zapečku z vso resnostjo in važnostjo. Tako bi bil morda sanjaril naslonjen na tisto vrbo ves božji dan in bi mi tekla ure kakor utripi, da me ni vzdramilo zopet veselo zgolenje Nine, ki je hitela po stezi proti meni. Ko sem se ozrl in jo gledal, se mi je zdelo, da se je zemlja sama zaljubila v to božansko dekletce, kajti videti je bilo, kakor da mu neskončno srečna poljublja lahne stopinje.

»No, Nina, kaj lepega mi boš torej dala?« sem jo drhte prestregel.

Prijela sva se za roki in sva šla potem molče dalje. Na razpotju pa sva se ustavila.

Globoko mi je gledala v oči, kakor bi hotela v njih brati moje želje in poiskati v njih najboljšega odgovora na moje vprašanje. Krog naju je pošepetavalo po grmovju in po visokih vrhah ob potoku zaljubljene arije, po strugi so glasno čeburjali valčki prek kamenja, ki ga je bil čas iztrgal visoko gori iz premške razvaline in ga skotalil polagoma v breg, po lokah, ki so se videle skozi grmovje, so jadrili poredki pari pisanih metuljev. Krasno poletno popoldne je bilo razpeto nad nama, ves božji svod brez oblaka.

Stala sva tako z Nino, oko uprto v oko, držeča se za roki, brez besed. V obeh dušah pa so se igrale sorodne misli; pogledi so to razodevali.

»Nina!« sem viknil v sladki zoni, prevzet od slasti njenega pekočega pogleda in jo prižel z vso silo na prsi. Takrat se mi je oklenila krog vratu in mi pritiskala na usta tako sladk poljub in tako žareč, da se mi je zdelo kot bi mi srce nalivalo v žile vročega medu... Šla sva potlej vsak po svoji poti —

Toda doma je ta nesrečni »Inge-nue« čisto vse razodel materi, kako je bilo z obleko in kaj sva potlej počela midva. Čisto umevno je, da je odlej

polnoma zaneeljiva ter so začeli na tihem ruvati in spletkariti proti njemu. Toda tudi on je kmalu spoznal, kje pravzaprav zajec v grmu sedi. Sit nizkotnega počenjanja, gotovih ljudi, je gojil misel izseliti se leta 1911 v Gorico. Ponovno je proti slovenskim učiteljem izrazil to misel ter tudi povedal, zakaj noče več ostati v Celovcu. Toda Mahničevci v odboru »Mohorjeve družbe« niso mogli dočakati, da bi se blagi pokojnik preselil ter radi tega tudi opustil svoje mesto pri družbi. Pri zadnji seji družbe, kateri je še prisostvoval prof. Apih, je bil navzoč tudi dr. Leonard, kateremu je dala družba neko mesto in s tem pokojnemu prof. Apihu obnem migljaj s kolom, naj kmalu — gre. Brezdomno je tudi ta neverjetna brezskrbnost pospešila njegovo smrt vsled srčne kapi. — Toda omenjena klika še proti mrtve mu ni našla toliko takta in dostojnosti, da bi ob grobu moža, ki se nikjer in nikoli ni sramoval svojega slovenskega materinskega jezika, izpregovorila v — slovenskem jeziku. Niti odbor »Družbe sv. Mohorja« se ni čutil dolžnega, da bi se v vznešenih besedah poslovil od svojega člana in izvršnega sodnika. Toda če ste ga zatajili vi, ga ne bomo mi, ki s ponosom nosimo ime »Apihovi učenci«. Večnaja mu pamjat!

Dr. Ehrlichovi učenci med slovenskim koroškim učiteljstvom se začenjajo že proslavljati. Prvi se je pokazal Franc Treul, ki je imel predznanost, da je v slovenskih Glinjah v Rožu navedel nemščino kot običajni jezik. Krono svojih brezuzadržanih je pa postavil z dopisom v listu »Freie Stimmen« z dne 27. februarja 1911, št. 25. Dopis prinesemo v celoti, da izve širša slovenska javnost, kako pasje ponižen zna biti nemščinski učitelj na Koroškem. »Freie Stimmen« pišejo: Borovlje. (Učiteljsko zborovanje.) Z ozirom na zadnje poročilo o izključitvi učiteljev Treula in Glantschniga iz učiteljskega društva v Rožu nas prosijo: Treul za sprejem sledečega dopisa: Velečeno uredništvo! Prosim za blagohotni sprejem sledečih vrst. V pod zgorajšnjim naslovom dne 18. prosinca (pravilno svečana, opom. poroč.) priobčenih člankov je bila omenjena tudi moja oseba in e. kr. deželni šolski svet. Kar se tiče mene, jako obžalujem, da sem s svojim čudnim vedenjem izrazil člane učiteljskega društva. Gospodje tovariši me bodo pa gotovo sodili milejše, ako navedem sledeče. 1. Kot mladi mož šele pričnjam spoznavati življenje z lastnim opazovanjem. 2. V kratki dobi svojega službovanja kot učitelj še nisem mogel prispeti v gotovih rečeh do mirnega prevdarnenja in trdnega sklepa. Ni mi sicer nedostajalo sveta in svarila, toda neprekinjena, energična pripravevanja gotovih krogov od blizu in daleč, so premagujejo uplivali na moje hotenje. 3. Omenjeni članek mi je pa dal odločen sunek na desno in jaz imam sedaj resno voljo, da si v vsakem oziru pridobim zaupanje cenjenih tovarišev. — Fej taki pasji poniznosti! G. dr. Ehrlich, kaj pravite k temu najnovejšemu slavnemu činu svojega učenca? Toda kaj se razburjam, saj Mahnič učni, da je narodnost in narodna misel — poganstvo.

Naši žuli.

V skupnem proračunu za e. in kr. armado se nahaja tudi postavka, znašajoča okroglo devet milijonov kron za e. in kr. vojsko, ki je nastanjena v Bosni in v Hercegovini. Ve-

mati ni več nikoli pustila same k potoku.

Od tega dne Nine nisem več videl. Z materjo se je morala kmalu po tem dogodku odpeljati v Reko, kjer sta stanovali baje v svoji vili.

Par tednov pozneje sem prejel od Nine pismo, v katerem mi opisuje ves žalostni finale ter me prosi, naj ji materi na ljubo nikdar ne pišem. Priložena je bila pismu tudi slika, ki stoji danes pred mano in mi narakuje to žalostno povest...

Ravno enajst let je vtonilo v ocean večnosti, kar sva se videla poslednjič z Nino. V tem dolgem času sem jo bil že nekoliko pozabil, a ta trenutek se je spominjam nehote, ko me vozi vlak nad reškim zalivom v Reko. Namenjen sem zvečer s parnikom v Pulj.

Imam še precej časa, da si ogledam mesto, ki še nisem bil prej nikoli v njem. Tako hodim po vseh ulicah in nobenega okna mi ne preze oko... Duša išče Nino, išče najl pšega trenutka, ki sem ga doživel v svojih dneh. Ne bi je rad srečal, ali vendar koprnim srce po njej s prav tisto neodoljivo silo, kakor pred enajstimi leti, ko sem jo čakal naslonjen na gramovo deblo visoke, stare vrbe pod premasko razvalino... Hvala bogu, da ne vem, kje stanuje — še tja bi me zlodec nazadnje nesel...

lik del tega denarja se porabi za takozvano dvojno stanarino e. in kr. oficirjev. Ta dvojna stanarina je nekaj posebnega in pomeni pravo pravo ožemanje davkoplačevalcev.

Takoj po okupaciji Bosne in Hercegovine so bile razmere še take, da oficirji niso smeli svojih žen in otrok vzeti s seboj v te dežele. Zato se je oženjenim oficirjem, ki so bili v Bosni in Hercegovino prestavljeni, pripoznala dvojna stanarina, namreč stanarina za oficirjevo družino, ki je morala ostati v monarhiji in pa stanarina za oficirja samega v okupiranih deželah.

Par let po okupaciji je začela vojna uprava tiho trpeti, da so oficirji, ki so bili prestavljeni v Bosno in v Hercegovino, vzeli s seboj tudi svojo družino. Dasi torej ni bilo več vzroka, plačevati tem oficirjem dvojno stanarino, dobivali so jo vendar še dalje in jo vlečejo tudi po aneksijski imenovanih dežel se dandaneš popolnoma nepravilno. Ta dvojna stanarina znaša velike vsote na leto že pri posameznikih, kaj šele pri tej veliki množini oženjenih oficirjev, ki se nahajajo v Bosni in Hercegovini. Vsak oficir, ko je prezadolen, prosí, naj ga prestavijo v Bosno ali v Hercegovino, da se tamkaj z dvojno stanarino ranžira. To je vzrok, da je v Bosni in v Hercegovini velika večina vseh oficirjev oženjena.

Vojna uprava potrebuje vedno več denarja. Vlada že ne misli na nič drugega, kakor na to, kako bi od ljudi izprešala kaj več denarja. Ako bi vojna uprava opustila samo to dvojno stanarino, ki je po aneksijski Bosne in Hercegovine popolnoma neutemeljena, bi bilo takoj prihranjenih nekaj milijonov na leto. Češki delegat dr. Kramar je v lanskim delegaciji že interpeliral vladu o tej stvari, ali ta se za to interpelacijo še zmenila ni, ker bi bilo visokim oficirjem v Bosni in v Hercegovini seveda neprijetno dobivati zdaj naenkrat samo navadno stanarino, ko so se tako lepo navadili na dvojno stanarino.

Pozivamo torej poslance v delegacijah, naj spravijo to stvar zopet na tapet!

Delegacije.

Dunaj, 3. marca.

Zasedanje delegacij se bliža koncu. V jako utrudljivih sejah se je posrečilo, razprave tako pospešiti, da bo skoraj gotovo že v soboto tudi zadnja točka delovnega programa odpravljena in delo končano. V poslednjem trenutku je situacija izgledala še prav težavno; lahkomišelnost preziranje vseh, od delegatov prednesenih pritožb zlasti gospodarskega in narodnega značaja od strani poklicanih in odgovornih faktorjev, je vplivalo na splošno razpoloženje jako slabo, pri slovenski opoziciji pa je vzbudilo naravnost ogorčenje. Ko pa se je povrh še začelo govoriti, da zunanji minister na interpelacijo del. dr. Soukup a sploh ne namerava odgovoriti, je izbruhnila pri čeških delegatih naravnost obstrukcijska nevolja...

Vlada je uvidela, da je celo delegačno zasedanje v nevarnosti in tako se je minister Aehrenthal le odločil, odgovoriti včeraj popoldne na dr. Soukupove pritožbe.

Avstrija je zaveznik Nemčije, nemška država je, kakor poudarjajo naši ministri in naši Nemci, najboljši naš prijatelj in naš zaščitnik. Pri tem nas gospodarsko povsodi izpodriva; ni dovolj na tem, posega celo

Da bi premočil koprnečo dušo, krenil sem proti pristanišču. Morje se ni ganilo nikamor, ampak dremalo je leno v poletnem solneju, ki je bilo že blizu zatona. Umazana voda se je jela skrivati pod veliko rdečo preprogo, ki so jo tkali solnični prameni nad celim ogromnim površjem. Polagoma pa so jo začeli razdirati in nosili žareče niti tja v skrivnostno za oceansko posteljo. Morje je spet pokazalo umazane nedri.

V tem času, ko sem sanjaril nad negibno vodo, so ljudje že skoro napolnili parnik, ki je imel oditi v Pulj. Težko sem še dobil prostor vrh krova ob ograji, od koder sem se mirno in tuje razgledoval po pristanišču. Ogledoval sem ljudi, ki so kupovali po stojnicah slaščice in sadja in hiteli brzih korakov na parnik, ki je imel vsak čas odpluti.

V stojnici blizu parnika je stala ženska in ob njej je jokalo kako pretletno dekletce. Ko sva se srečala s pogledi tiste ženske, stopila je iz stojnice in dekletce je teklo za njo, tesno se jo je držalo za krilo in ni nehala jokati. Ona si je vse prizadela, da bi hčerko potolažila, in jo je naposlled dala pomarančo, jo je šele pomirila. Stali sta nekoliko zadaj za ljudmi, ki so se poslavljali od popotnikov. Ona se je izgledala kakih dvaindvajset let stara, z lahimi gubami v obrazu, ki so prilegale da ji niso tuje skrbi in bridkosti. Sicer pa

s kruto roko v naše notranje gospodarsko življenje. Znano je, da primanjkuje nemškemu rudniku in tovarnam delavcev. Nemški agentje hodijo leto za letom v ubožnejše avstrijske dežele in leto za letom ženajo na tisoče, predvsem slovenskih delavcev v nemško industrijo. Ta avstrijski delavski proletarijat pušča zlasti v pruskih industrijskih centrih svoje najboljše sile, s težkim delom si služi za se in za rodno kruh ter pomaga k procvitu in razvoju nemških tovarnih in rudokopov. Toda v trenutku, ko nastane nevarnost, da si pridobi stalno mesto in da si morda s krajevarji, katere si je od ust odtrgal, uredi svojo domačijo — pride pruska policija ter ga kot vsiljivega inozemca kratkoma izžene. Seveda le, ako je Slovan. Istrga ga iz novo pridobljenega dela in neusmiljeno ga z ženo in otroci časih tekom 24 ur spravi čez mejo...

In tako prihaja leto za letom na tisoče izmozganih delavcev čeških, poljskih, hrvaških in tudi slovenskih v domovino nazaj — bednih in siromašnih...

Ako bi se upala z avstrijskimi državljani na ta način postopati katerakoli druga država, recimo, da bi se kaj takega zgodilo v Srbiji, ne preteklo bi 24 ur in avstrijski poslaniki bi stvali svoj ultimatum, vsa moč in ves ugled državne avtoritete bi nastopila proti oni tuji državi, ki bi se upala na tak način kršiti najenostavnejše predpise mednarodno priznanega prostega preseljevanja.

Nemčija je naš zaveznik in stokrat večja je njena dolžnost obzirnosti proti avstrijskim državljanom, kakor katere druge države. Toda ravno, ker je vodstvo naše zunanje politike popolnoma zavozilo monarhijo pod berolinski vpliv — si brez strahu upa na dan ona pristna pruska nasilnost, ki je ena izmed najantipatičnejših lastnosti nemškega naroda.

Pruske oblasti same prav dobro čutijo krivičnost svojega postopanja in so si torej že dalj časa priredile praktičen recept, po katerem varajo javnost in skrivajo svoje nasilje.

Po praških nemško - radikalnih listih se navadno pojavi poročilo iz kakega pruskega industrijskega kraja naslednje vsebine: »Danes ponoči je prišlo na ulicah mesta X. do krvavih spopadov med hrvaškimi (poljskimi, češkimi itd.) delavci, mnogo je težko ranjenih. Oblasti so odredile primerne korake.« In čez par dni pride brzojav: »Pruske oblasti so v mestu X. izgnale 50 (tudi 100 in 150) hrvaških delavcev, ki morajo tekom 24 ur zapustiti prusko ozemlje...«

Po tem receptu se dela, po tem receptu se regulira v kulturnem »raju« število delavskih moči in se brani nemški značaj raznih podjetij!

O teh nezaslišanih razmerah se je v delegacijah že večkrat govorilo in tudi tokrat je podal del. dr. Soukup na grofa Aehrenthala ostro interpelacijo, v kateri zahteva o celi stvari odkrite besede. Poudarjali smo že, da se je zunanji minister sprva temu odgovoru sploh hotel izogniti — še le grožnje čeških delegatov so ga k temu prisilile. Toda, namesto, da bi odločno povedal, da monarhija takega postopanja proti svojim državljanom sploh ne more prirediti, je skušal pruske oblasti opravičevati in namesto da bi se postavil na stališče prava in dolžnosti, je obljubljal, da hoče prositi v Berlinu za »milsto in obzirno postopanje« napram izgnanim delavcem. In da končno naslika celo zadevo kot malenkostno, je pristavil, da se je od 1. oktobra 1910 do 31. decembra 1910

je bila lepa, sloka ženska, z velikimi in živimi očmi. Neoprenehoma je zrla vame. Tudi jaz nisem obrnil očesa od nje, baš zato, ker mi je ugajalo, da so se mudili na njej pogledi. Kdo ve, čemu se je ona zagledala vame? Koga je iskala v meni, tujcu? — Jaz je nisem poznal — kako! odkje! — Trudil sem se, da bi jo spoznal, toda bilo je nemogoče, nobena potova ni bila znana. Trdno sem bil prepričan, da ženka pomočoma išče v meni nekoga drugega. Šele, ko mi je hčerka natančneje pokazala obrazek, vstrelato je srce od davnega spomina. Čisto tak obrazek, kakor ga je imela Nina, ko sva iskala pred davnimi leti skrito obleko pod premasko razvalino.

V tem hipu se je premaknil parnik in voda je zabučala krog njega. Prevzet od srečnega spomina, sem zakical na breg:

»Nina!«

Parnik je bil že proč od obrežja, ko sem zaslišal od tam klic svojega imena... Bila je Nina. Ah, da je nisem prej spoznal! Ostala je s hčerko na obrežju in obupno zrla za izginjajočim parnikom. Bilo mi je, da bi skočil v morje in plaval tja na breg k njej, izvedel njeno življenje, zaživel še enkrat davne sanje blaženih utripov...

Toda nezaupno me je postalovala umazano morje, temno in globoko... na daljine bregove so se spuščali hladni zastori smraka — — —

pritožilo pri avstrijskih oblastih proti postopanju pruske policije le okoli 50 izgnanih delavcev. Seveda ve grof Aehrenthal ravno tako dobro, kakor ves svet, da se na stotine in tisoče izgnanih ni pritožilo — ne morda radi tega, ker so bili s svojim izgonom zadovoljni, temveč deloma radi tega, ker sploh ne vedo, da morejo zaprositi avstrijske oblasti za intervencijo, deloma pa zato, ker v te oblasti sploh nikakega zaupanja nimajo. Na nekem zborovanju, ki se je včeraj v Pragi pečalo s tem prečim vprašanjem, so delavski zastopniki naravnost konstatirali, da najde slovenski avstrijski delavec celo pri nemških delavskih organizacijah več zaslombe, kakor pri avstrijskih konzulatih!

V delegaciji se je vršila o tej stvari burna debata, toda nujni predlog del. K lofača, naj Avstrija v bodoče prakticira princip retorzije t. j. se drži načela: kakor ti meni, tako jaz tebi — je propadel. Morda pa bo grof Aehrenthal le uvaževal, da ne gre, še nadalje trpeti tako kruto žaljenje gospodarskih in narodnih interesov avstrijskih Slovanov. Jako blede resolucija, ki ga pozivlja k energičnim nadaljnim korakom, je bila danes podana od del. dr. Ellenboga in bo najbrže dobila večino.

Delegacija je včeraj sprejela mornariške kredite; del. dr. Susteršič je še enkrat zapel svojo pesem entuzijazmiranega militarista ter pri tem razkrival začudenim delegatom, da je človek v parlamentu lahko najhujši opozicionalec — v delegaciji pa najpokornejši pristavci vladnih zahtev... Dala bi se napraviti fletna uganka: Dr. Susteršič je v delegaciji podpisal kredite, se pokazal kot pravi neomajni vladinovec. V delegaciji pa se ne dela denar. Da se morejo krediti realizirati, je treba še odobrenja parlamenta. Tam pa je za enkrat dr. Susteršič, kakor zatrjuje, še hud opozicionalec in mora biti, ker je član opozicijske »Slovenske Enot«. V drž. zboru mora torej ostro odkloniti — kar je v delegaciji z navdušenjem odobril. Sitna stvar. Toda klerikalna logika je strla še popolnoma druge orehe, kakor je ta.

Razprava o vojnih kreditih se danes nadaljuje; iz seje povzamemo: Najprej je vojni minister Schönaich odgovarjal na različne interpelacije, na kar se je začelo nadaljevanje razprave o redni potreščini za armado. Delegat Schveller se je zavzemal za to, naj se dovoli tudi še v prihodnje službovati kot enoletni prostovoljec vsem, ki napravijo inteligenčni izpit. Delegat K lofač je poudarjal, da Avstrija gospodarsko uprav strahovito propada. S tem bi morala računati tudi vojna uprava, saj so njene zahteve neposredna posledica nesrečne zunanje politike zadnjih treh let. Socialni demokrat del. Ellenbogen je zastopal stališče svoje stranke in zahteval demokratiziranje in socializiranje armade ter uvedbo miličnega sistema.

V večerni seji je delegacija razpravljala o obrtnih dajatvah.

Politična kronika.

V ogrskem državnem zboru se je nadaljevala specialna debata o § 1. bančne predloge. K temu paragrafu so govorili poslanci Lovasz, Hallo, Bakonyi in poročevalec grof Wickenburg. Naka je bil ta paragraf sprejet. Pri § 2. zahteva poslanec Geza Polonyi glasovanje. Izkazalo se je pri tem, da državni zbor ni bil sklepčen, naka se je seja prekinila za 10 minut. § 2. se neizpremenjen sprejme. Danes se seja nadaljuje.

Subkomite odseka za socialno zavarovanje je sprejel ostale §§ petega odstavka z malimi izpremembami. Določilo se je, da naj se imenujejo za svetnike zavarovalnega sodišča tudi strokovnjaki v socialnem zavarovanju, prisodniki se izvolijo sorazmerno izmed delodajalcev, delojemalcev in samostojno zavarovanih. Pri teh sodiščih naj vlada princip svobodnega zastopstva. Kot rok za oddajo odgovorov se določa za urade in stranke enotno en mesec. Nato je prišlo v razpravo vprašanje mirovnih in preskrbovalnih viškov. Prihodnja seja bo v torek, dne 7. t. m.

Imenovanje novega srbskega vojnega ministra se izvrši šele prihodnji teden.

Občinske volitve za vaške občine na Bolgarskem se izvrše po vsem carstvu jutri. Od izida teh volitev je odvisna usoda vlade. Če dobe vladni kandidati večino, potem se bo pečal kabinet Malinov z vprašanjem volitev za veliko narodno skupščino, ki naj bi se vršile potem koncem maja ali eredi junija.

Povodom petdesetletnice odprave robstva v Rusiji je sklenila srbska skupščina, da naj izreče njen predsednik Nikolić ruski dumi častitke srbskega parlamenta.

V nemškem državnem zboru nadaljujejo posvetovanje vojaških izdatkov. Po kratki debati se sprejmejo resolucije centra in dovolijo poslanci vse različne zahteve. Po nadaljnji debati so dokončali posvetovanja o stalnih izdatkih, na kar je bila seja prekinjena.

Angleške tvrdke ne bodo dobavile Kreti topov, tako vsaj je zatrdil, kakor poroča »Tanic«, angleški državni tajnik Sir Edvard Grey turškemu poslaniku. Rekel je, da je to absolutno nemogoče, ker ne dopušča jevelevisti pokroviteljice nikake izpremembe dosedanjega stanja in bodo varovale pravice sultana. Turška vlada je zahtevala od večjih nemških tovarnih za strelivo, da povedo ceno za dobavo vseh vojnih potrebščin Turčiji za 2 leti. V zapadno Evropo se je v to svrhu napotila že nakupovalna komisija.

Alzacija - Lotarinška ki igra v nemškem kompleksu držav še veliko bolj klavno vlogo, kakor pri naš Bosni in Hercegovini, dobi po milosti nemške države kot najskrajnejše, kar ji more vlada dovoliti, 3 glasove v zveznem svetu, ki pa bodo imeli veljavno edino le pri razpravljanju o gospodarskih vprašanjih. Če pa bi alzaško-lotarinška komisija s tem ne bila zadovoljna, grozi državni kancelar, da niti tega ne bodo dobili.

Politično in izobraževalno društvo za dvorski okraj

priredi

v nedeljo, dne 5. marca 1911 ob 10. dopoldne v kegljiščnem salonu gostilne »pri Kroni«, Gradišče 7.

javen shod

Govornik gosp. dr. Ivan Tavčar bo predal jasno sliko o najnovejših lopovščinah, ki se jih zakrivili klerikalci nad ljubljanskim mestom, ki bodo morali plačevati letno pol milijona več doklad nego doslej.

Volilci in volilke, udeležite se shoda polnoštevilno!

ODEBOR.

Stajersko.

Iz Laškega trga. Dne 27. svečana je opoldne gorelo v Rečici pri Pintarju. Zgorelo je nekaj živine in vse pohištvo in klaja. Veter je tako hudo pihal, da je pet minut daleč žarek neslo in je tam začelo užigati sadno drevje. Predno je prišla požarna bramba, je bilo že vse v ognju. Sicer so bili ognjegasci pridni in vztrajni, a kaj ko je bil veter tako hud. Tudi laški orožniki so bili hitro na mestu in so skrbeli za gašenje, toda nič ni pomagalo. Revi ženi je dvakrat slabo postalo, čeravno ji je pomagal skrbni zdravnik iz Laškega. Strah je pač strah. Zažgal je menda šestletni otrok, ko se je igral z žveplenkami blizu hleva. Vsi gospodje, ki so šli na lice mesta iz Laškega, so vrlu pomagali gasiti, pa vse je bilo zastonj. O ti otroci in žveplenke. Pa na kmetih je že ta navada: otrok je gospodar in dela kar hoče. Starši ali varuhi gredo od doma pa nič ne poskrbe za varnost; ognjenearne stvari puste, kakor cveke. Čudo, da še ni kakega ukaza glede shranjevanja žveplenko. Otroci lomijo glavice žveplenk in se z njimi igrajo, če odrasli to vidijo, ne rečejo nič, dasi bi morali spoznati nevarnost. Žvepljane užigalice bi sploh lahko odpravili in trgovci bi si pridobili veliko zaslužnjo, če bi jih sploh ne prodajali, marveč samo užigalice družbe sv. Cirila in Metoda, s katerimi otrok ne more tako delati, kakor s temi preklecanimi biglicami.

Iz Svetinji pri Ormožu. Tukajšnji župnik Bratušek pripoveduje kaj rad svojim faranom, da je zahtevo po razširjenju župnišča, s katero se je tako rad bavil njegov prednik, popolnoma opustil in da je sedanji prostori popolnoma zadovoljen. Mož misli, da bo na ta način vse farane v svoj tabor spravil. Kakor pa smo zvedeli, se župnik trudi na vse moči za razširjenje župnišča tudi na višjih mestih. Svojo vlogo si je torej prav spretno našteval; samo če jo bo mogel tudi izpeljati!

Iz Maribora. (Zborovanje dimnikarjev.) Minulo nedeljo se je vršilo tu dimnikarsko zborovanje. Bilo je precej udeležbe iz Sp. Stajerja, največ iz Maribora, pa tudi iz Zg. Stajerskega in iz Gradača. Na dnevnem redu je bil razgovor o delitvi deželne dimnikarske zadrage in o ustanovitvi posebne dimnikarske zadrage za Sp. Stajersko. Mariborski dimnikar

Recek je govoril za ustanovitev posebne spodnještaj. dimnikarske zadruge in je hudo napadal načelstvo sedanje deželne zadruge. Neki Bar Müller iz Štrase je svaril pred ustanovitvijo posebne dimnikarske zadruge za Sp. Štajersko, češ, da bi bilo to iz narodnostnih razlogov nevarno. Zadruga bi se lahko v 10 letih poslovenila. Ratzek ga je miril, češ, da slabo pozna spodnještaj. dimnikarje, ako tako govori: vsi so nemškutarji in v novi zadrugi bi se nemščina določila za poslovni jezik že v pravih (!). Neki Mantschek iz Gracle je na to besno napadal načelnika sedanje dimnikarske zadruge za celo deželo, Rumpolda, češ, da je on kriv hujšanja med pomočniki, ki zahtevajo sedaj 50 K tedenske pače, da preceno dela in tako oskudajo svoje tovariše. Končno je prišel zbor do sklepa, da se ima vreti sedanje načelstvo dimnikarske zadruge, da se pa ne ustanovi posebno nova. Spomina vredno je, da se spodnještaj. dimnikarji repenčili na tem zborovanju kot hudi nemškutarji. Ali bi ne mogli sčasoma dobiti tudi v tej obrti lastnih ljudi?

Iz Male nedelje pri Ljutomeru. (Osemdesetletnica.) Dne 27. februarja t. l. dosegla je tukaj svojo 80letnico spoštovana gospa zdravnikova vdova in posestnica Jožefa Porekar iz rodu Matjašičev, ki jo je v svoji skromnosti tiho obhajala. Sprejela je ta dan še precej čvrsta mnogo častitek. Bog jo ohrani.

Okrajni šolski svet celjski je imel dne 27. februarja t. l. svojo redno mesečno sejo, v kateri so se vzele na znanje razne tekoče zadeve, med drugimi tudi, da nadomestuje učiteljska gospa Ekslnova obbolelo gospo Košutnikovo na šoli v Vojniku, gđe. K. Leskovar obbolelo gospodino E. Klemenčič v Smartnem, v St. Pavel pa da pride kot supletinca gđe. Smolnikarjeva namesto odšle gđe. PIANO; za krajnega šolskega ogleda v Smartnem je bil imenovan posestnik Franc Jezernik; stavljen je predlog za imenovanje učiteljice v Ljubecni in v Petrovčah; sklenilo se je predlagati razširjenje šole pri Novi cerkvi v 4. razrednico; odobrilo se je več računov krajnih šolskih zakladov, vzelo se je na znanje poročilo e. kr. okr. šolskega nadzornika o nadzorovanju šol na Dobrni, v Gotovljah, pri Novi cerkvi in na Frankolovem itd.

Iz Mute. Naši obmejni bratje so imeli na pustno nedeljo lep dan, katerega ne pozabijo tako hitro. V velikih prostorih družbenega poslopja, kjer je tudi slovenska šola, se je priredila omenjenega dne s pomočjo domačih fantov in deklet velika veselica, kakršne še niso imeli. Sicer so se zadnjih par let prirejale precej pogosto ondi veselice, a vse so bile majhne po sredstvih in tudi po obisku. Ljudje niso bili navajeni slovenskih veselice in mnogi niso prihajali, ker so se bali zaničljivih nemških opazkov. Kljub temu pa so bile veselice vedno bolj in bolj obiskane. Zadnjo nedeljo je pa presenetil obisk prireditelje same, dasi so pričakovali povsem poveljnega obiska. Prihajali so bližnji sosedje iz Vuzenice, Vuhreda in Marbega, prišli so pa tudi domačini. Po cerkvenem popoldanskem opravilu so šli kakor v procesiji iz cerkve čez trg v ponosno poslopje slovenske šole, ki stoji na najlepšem prostoru. Prostrana dvorana je bila nabitno polna in brez pretiravanja lahko trdimo, da je bilo do tristo ljudi. Kaj takega še ni videla pomembnejša Muta. Občinstvo je z velikim zanimanjem sledilo našim igralcem in igralkam na novem in lepo okrašenem odru, na katerem so se sukali, kakor bi bili doma. Rešili so vsi dobro svoje vloge, od najmanjšega do največjega. Po igri se je vršila diferenčna licitacija, prosta zabava in ples, kar je trajalo do polnoči. Ves čas pa je vladala taka prijetna, nekako domača veselost, kakršne ni lahko dobiti na veseljah. Pripletala se ni ves čas niti najmanjša stvarica, ki bi bila količkaj skazila res pošteno dobro voljo. Našim narodnim nasprotnikom je pa kar sapo zaprlo. Vse gostilne so bile ta dan skoro prazne. Najbolj jih je pa menda jezilo, ker je prišlo na slovensko veselico toliko ljudstva. Dasi so priredili več plesnih veselice, vendar so bile vse prav slabo obiskane, četudi naši ljudje radi zaplešejo v poštenu družbi. Sedaj gre pa kakor en glas po cellem kraju samo o tej veselici. Udeležniki je ne morejo pozabiti in prehliti, nasprotniki pa stičejo, kje bi mogli pokazati svoje maščevanje in jezo; pa vse bode zastoj. Naši fantje in dekleta, na katere smo ponosni, gredo naprej. Ze odrasla mladina je naša in naša je tudi bodočnost; to si naj zapomnijo naši narodni nasprotniki.

Zvišanje oskrbnine v deželnih bolnišnicah na Štajerskem. K razmeram v celjski in mariborski bolnišnici poroča graški »Arbeiterwille«: »Celjska bolnišnica izkazuje K 22.093 povprečnega letnega primanjkljaja. Stroški za enega bolnika v III. razredu znašajo na dan: hrana

60-27 vin, zdravila in druge medicinske in kirurške potrebščine 22-01 vin, tako da se porabi naravnost za bolnika na dan 82-28 vin. Režija znaša za glavo in dan K 1-50. Skupno pride torej izdatkov za glavo in dan K 2-33, kar se pa zgodi samo zaradi tega, ker je vedno skoraj tretjina postelj praznih. Celotno računamo, da morajo bolniki nositi povprečno stroške za prazne postelje, bi zvišanje 35 vin. oskrbnine za glavo in dan popolnoma zadostovalo. Štajerski deželni odbor je pa sodil, da mora imeti še poseben profit 16.150 kron na leto. — Mariborska bolnišnica je izkazovala zadnja tri poslovna leta povprečno K 37.436 primanjkljaja. Ta primanjkljaj je tudi nastal v prvi vrsti zaradi tega, ker je tretjina postelj praznih. Stroški pride tu na eno glavo in dan K 2-52, največ v celotni deželi. Režije pride K 1-56. Ta znesek je gotovo neprimeren in se ga v tej višini nikakor ne da opravičiti. Dolžnost bi bila torej našega deželnega odbora, da bi napravil tu na drug način red, ne pa z zvišanjem oskrbnine. Tudi stroški za zdravniške potrebščine in zdravila so v tej bolnišnici najvišji. To je najbrže vzrok, da umre v tej bolnišnici povprečno največ bolnikov. Mi smo se s tem predmetom že obširno bavili in ostro grajali štajerski deželni odbor, ki hoče napraviti iz bolnišnice, torej človekoljubnih zavodov, dobičkonosna podjetja. Za danes samo še približno zanimivo dejstvo, da o stvari trdovratno molče nemško-nacionalni in — slovensko-klerikalni listi. »Razburjene strasti so hudo udarile druga ob drugo v štajerskem deželnem zboru,« je vedel nedavno tega pripovedovati cesarju del. Marekhl. Ta primer ne potrjuje Marekhl-ovih besed. Človek občuduje prizanesljivost nemških nacionalcev in slovenskih klerikalcev napram — deželnim odbornikom sploh in g. Robiču, ki je poročevalec o bolnišničnih posebj. Če ubožni sloji trpe pri zvišanju oskrbnine v bolnišnicah, kaj to gotovo gospodi mari!

Slovenski diletanti v Celju prirede prihodnjo soboto dne 11. marca v veliki dvorani »Narodnega doma« gledališko predstavo. Več prihodnjije.

Tamburaško društvo »Kolo« je priredilo dne 26. februarja t. l. v dvorani gosp. Iv. Forte na Vodah svojo prvo veselico, kateri nastop se mora vsestransko pohvaliti, kajti nihče ne more reči, da se ni izborno zabaval. Samo obžalovanja vredno je, da so se ravno Slovenci tako malo odzvali vabilom (katerih se je razpisalo 200), ker ravno nasprotno so se nekateri gospodje drugega mišljenja prav dobro zabavali in svoj pohvalo izrekli. Ključem novemu društvu vrlo naprej in mu želimo mnogo uspeha.

Iz Slovenjega Grada: Zelo smo veseli, da je konec predpusta, kajti sicer bi morali še nekaj nemških gospodov v norišnico poslati. Tu si je inženir drž. železnice izposodil par volov z vozom in se je seveda masiran voziral celo popoldne, kakor bi znal. Nadinženir Merz pa je z larfo na obrazu pri belem dnevu hodil do Kostanjevice. Kaj so ti gospodje ugnjali pri Kostanjevici, bi bilo res vredno popisati.

Drobne novice. Umrla je pri Sv. Lenartu v Slov. gor. posestnica Elizabeta Rop, stara 70 let. — V Lichteneku pod Ptujem je umrl vpokojeni oskrbnik Fran Rudl, star 80 let. — Samomor. Dne 28. februarja je našel železniški čuvaj Avgust Kraj pri Slovenjogradu na železniški progi kmečkega fanta Ivana Razgorška po domače Kosa mrtvega. Vlegel se je pod vlak. — Zaprli so v Mariboru vagantino Magdaleno Šparovec od Sv. Benedikta v Slov. gor., katere je v ptujski bolnišnici več stvari pokradla. — Nečloveška mati. Delavka Ema Bave v Prevorju pri Kozjem je tako sirovo ravnala s svojo triletno nezakonsko hčerko Franeko, da so morali pogosto sosedje posredovati. Pred kratkim je pustila dekleta pri prezakurjeni peči in je odšla. Dekletova obleka se je užgala in Franeka je dobila težke opekline. Mati je sežgano obleko skrila, da bi ljudje opeklin ne opazili. Deklece bo težko ozdravelo. Sosedje so nečloveško mater ovadili. — Predaval bode, kakor poroča »Narodni List«, gosp. Fr. Praprotnik, nadučitelj v Mozirju, po različnih krajih v Zgor. Savinski dolini o sadjarstvu. — Ljudsko štetje. V Središču so našli 1170 prebivalcev, od teh 8 Nemcev, 7 železničarjev in 1 potnika v oskrbovalnem vzprejetišču. 68 starcev je nad 70 let starih.

Obstrukcija v štajerskem deželnem zboru in občinske doklade. Neki župan iz mariborskega okraja poroča v »Slogi«: »Čudno, kako vse gre. Lani smo hoteli imeti okrog 90% občinskih doklad, pa nam jih štajerski deželni odbor ni dovolil, češ, da deželni zbor ne deluje. Dvigali smo samo 60%. Za leto smo morali postaviti v proračun 110% občinskih

doklad — in deželni odbor nam jih je dovolil.« Dostavljamo, da smo enake slučaje priobtili že iz rogaškega okraja in Slovenskih goric. Taki zaostanki in potem preplačila seveda niso ugodni za kmečkega davkoplačevalca, zato se bodo morali obstrukcionisti še potruditi, da svoje ljudi pomirijo.

Sejmi na Spodnjem Štajerskem. Včeraj smo prejeli prekasno za včerajšnjo številko to - le brzojavko: »Danes je posredoval deželni poslanec dr. Vekoslav Kuvovec pri namestništvu v Gradcu in svrhu, naj se čim najprej zopet dovolijo živilski sejmi na Spodnjem Štajerskem. Pri tej priliki je izročil namestniku petičje 37 spodnještajerskih občin. Vlada namerava dovoliti sejme še-le po Veliki noči. Pri tem pa hoče vpoštevati predloge »Kmetijske družbe«. Zato bi bilo umestno, da bi zainteresirane brzojavno vplivali v tem oziru na »Kmetijsko družbo« (seveda štajersko), ki ima prihodnji terek svojo sejo.«

Iz Smarja pri Jelšah. Pri dopolnilni volitvi v okrajni zastop šmarske je bil izvoljen v skupini veleposelstva namesto umrlega g. Jakoba Zdolška - Suca g. Štefan Gobec, krmar in posestnik v Hotunjah, vrl pristaš narodne stranke.

Javno vprašanje na štajersko zdravniško zbornico. Dne 21. svečana je izdal dr. Zirngast zdravniško spravevalo, v katerem izjavlja kot zdravnik bolnega Vincenca Sarnitza, da se je stanje tega bolnika v toliko pobiljšalo, da se ga lahko prenese na volišče, ne da bi to njegovemu zdravju škodovalo. Spravevalo samo je bilo sicer lakonično kratko in je označevalo Vincenca Sarnitza za »transportabel«. Priloženo je bilo nekemu pismu, v katerem hvali Vincence Sarnitz svoje zdravje. To je bilo v ponedeljek. V terek so se vršile občinske volitve. V nedeljo je Vincence Sarnitz umrl in usoda je hotela, da so ga nesli ravno v terek, teden dni po volitvah, na pokopališče. Po volitvah se je zvedelo, da sta se dr. Zirngast in dr. Kamnikar iz Radgone izrazila, da se Sarnitz na noben način ne sme prenesti na volišče. Kaj je bilo potem zdravniško spravevalo dr. Zirngasta z dne 21. februarja? Je to dopustno? Pozivamo štajersko zdravniško zbornico, da stvar preišče in spravi v red.

Roškarjeve bolezni. Na dan občinskih volitev pri Sv. Lenartu v Slov. gor. je bil terek naš ubogi, tako lepo rejeni orjak Roškar nevarno bolan. Kar pomnimo, je bilo to prvič, da ga je bolezen zadela ravno v terek, na uradni dan hranilnice, in ušlo mu je celih 8 kron dijet! V četrtek na to bi se morale vršiti volitve za načelnštvo okrajnega zastopa. (Kakor čujemo, je upeljal Roškar svoj čas tudi za te volitve dijetje — krone — a mu jih je poredni deželni odbor črtal. Zdaj se ne izplačujejo več.) Tega dne je bil Roškar še bolan. Mož se je naučil varovati svoj dekorum. Došlih 15 slovenskih kmetov ni ničesar opravilo in je moralo iti zaradi lenobe svojega poslanca domu, ne da bi kaj opravili. Radovedni smo bili na prihodnji terek. In glej! Ze ob tritretu na 8. se je zibal naš orjak proti hranilnici. Izgledal je tako izvrstno, da mu je moral vsakdo le častitati na tem dobrem zdravju. Roškar se je srečno izognil nevarnosti, da bi moral poslati po svojega vrednega sodruga in prijatelja, zdravnika dr. Tipiča.

Na mariborsko učiteljske (vadnice) je bil poklican kot suplent nemškutar Robert Sernko iz Slov. Bistrice in je dne 2. marca že nastopil svoje mesto. Komentar pisati je nepotrebno; ta zavod namreč v oficialni naši »politiki« nima nobene vrednosti in se nikdo zanj ne zanima.

Argentinsko meso v Mariboru. V četrtek jutraj je dospela prva pošiljatev argentinskega mesa v Maribor in sicer 10 tisoč kilogramov. V četrtek popoldne se je v mestni klavnici razdelilo mesarjem in danes (v soboto) ga bo prodajalo 17 mesarjev kg po 1 K 40 do 1 K 50 v. Meso je nekoliko mastno, drugače pa je napravilo dober vtisk.

Afera kaplanov Jagra in Pšundra. Mariborski klerikalni listi sedaj preklečujejo svoječasnno »Slovenčev« vest, da gre Pšunder za župnika k Mali Nedelji in Jager v Lembah. Malo Nedeljo je boida dobil neki Kolarič, župnik pri Sv. Miklavžu, Lembah pa Bračič, doslej župnik pri Sv. Ožbaltu ob Dravi. Potemtakem ostaneta gg. Pšunder in Jager v Ptuj? Cela zadeva diši po tem, da so si v mariborskem ordinarijatu zadnji hip nekaj premislili.

Slovenska čitalnica v Mariboru. V proslavo društvene 50letnice bo v nedeljo, dne 12. marca 1911 ob 8. zvečer v veliki dvorani Narodnega doma slavnostni koncert. Izvajajoči: Čitalniški moški in ženski zbor ter orkester »Glasbenega društva«. — Vodstvo pevskih točk: g. H. Družovci. Vodstvo orkestra: g. J. Kondelka. Spored: 1. del. 1. Adam: »Si žitst rosi« Ouverture. Orkester. 2. a) M. J.

Olinka (* 1804 † 1857): »Ura!« Moški zbor. b) J. Malat: »Ko bi imelo moje dekle sto ovale« Češka narodna. Moški zbor. c) Dr. B. Ipavec (* 1829 † 1908): »Na Prešernovem domu«. Moški zbor s tenor- in bariton samosplovom ter s spremljevanjem klavirja. 3. a) Dr. G. Ipavec (* 1831 † 1908): »Ej tedaj!« Mešan zbor. b) St. Mokranjac: »Sopek srbskih narodnih pesmi« (8.). Mešan zbor. c) F. Grečnaninov: »Sever i jug«. Mešan zbor. 2. del. 4. Tittel: »Ouverture po slovenskih melodijah«. Orkester. 5. a) J. Prochazka: »Popotnik«. Moški zbor. b) E. Adamič: »Cvetica«. Moški zbor. 6. a) R. Schumann (* 1810 † 1856): »Cigani«. b) W. A. Mozart (* 1756 † 1791): Terezt iz »Čarobne piščali«. Ženska zbor s spremljevanjem klavirja. 7. a) Dr. A. Schwab: »Zdrava Marija!« Mešan zbor s samosplovom. b) Dr. Anton Schwab: »Dobro jutro«. Koncertni valček za mešan zbor s spremljevanjem orkestra. Začetek točno ob 8. Med proizvajanjem posameznih točk ostanejo vrata v dvorano zaprta. Med 1. in 2. delom sporeda četrto ure odmora.

Koroško.

Cirilo - metodejska ideja v znamenju nemščine je najnovejši čin slovenske zavednosti prvobornitvev »edino prave slovenske vzajemnosti«. Neki Metoděj Melichárek v Velehradu je razposlal župnijskim uradom na Koroškem trobojne razglednice s sliko slovenskih bratov v ovitkih z nemškim tiskom in naslovom. Te dni je sledila tem razglednicam knjižica: Adolf Jašek, Was ist die cyrillo-metodejsche Idee? (Kaj je cirilo-metodejska ideja?). Knjižica je seveda prišla v ovitkih z nemškim tiskom in nemškim naslovom. V knjižici se nahaja naznanilo, da se vrši III. mednarodni kongres »Unionistov« meseca julija tega leta v Velehradu. G. dr. Franz Grivec, Theologieprofessor in Laibach, ki je član pripravljalega odbora društva »Academia Velehradensis« svetujemo, naj na letošnjem shodu v Velehradu stavi predlog, da je medsebojni občevalni jezik in jezik propagande »Unionistov« — nemščina. Tedaj bomo vsaj natančno vedeli, koliko smemo dati na to edino pravo idejo »Slovenske vzajemnosti« in njene prvobornitve. Na svidenje!

Ogenj. Na posestvu pivovarnarja Frana Ramija v Prelu pri Volšpergu je izbruhnil na dosedaj še neopisni ogenj v noči na petek, ki se je hitro razširil na hišo, gospodarska poslopja in na skladišča krme. Zgorelo je tudi pet prešičev. Drugo živino so še pravočasno rešili. Da se je požar tako hitro razširil je bilo mogoče samo vsled tega, ker so bila poslopja izvečine iz lesa. Škode je kakih 12.000 K. zavarovan na je bil Rami samo za 6800 K.

Gozdni požar. V bližini Kotarje izbruhnil v gozdu, ki je last grščine, požar, ki se je vsled močnega vetra hitro razširil. Vendar pa se je nosrečilo prebivalcem vseh sosednih vasi ogenj pogasiti.

V Osojskem jezeru utonil. Kakor se poroča iz Starih Osoj, je zšla v nedeljo neka ženska vsled megle na krhki led na Osojskem jezeru. Tam vlomila in utonila. Več ljudi pravi, da so slišali njeno klicanje na pomoč, vendar pa je zaradi goste megle ni bilo mogoče najti.

Smrtni padeč. V bližini Koberece je spodrsnilo v nedeljo na zaledneli cesti 23letnemu drvarju Jožefu Skoku. Padel je tako nesrečno, da je z vsilo priletel z glavo na kamenje vsled česar so se mu pretresle možgani. Še v nedeljo zvečer je Skok izdihnil, ne da bi se bil zopet zavedel.

Primorsko.

Čuki — ponarejalci denarja. V Cerknem na Goriškem je na pustni večer oddal 18letni čevljarski vajence Obid po domače Gnezdom natakarnju v gostilni pri Ferbarju ponarejen petkronski tolar. Obid je rekel natakarnju: zmenjajte mi 5 K. Ker je bilo veliko ljudi, ni utegnil natakarnju tolar dobro pogledati in ga je zmenjal. Obid je najbrže mislil, da vsled velike množice lahko še enkrat poskusi srečo. Prišel je nazaj v gostilno in zahteval, naj mu natakarnju zmenja še en petkronski tolar. Natakarnju je poenkrat natakarnju zapazil, da tudi oni tolar, ki ga je Obidu zmenjal, ni pravi. Ko se je to povedalo v gostilni navzočnemu orožniškemu stražmojstru je šel takoj Obida iskat in ga je še isti večer privedel v zapor. Fant se je udal in je povedal tudi svoje go sokrivca, čevljarskega součence Močnika. Oba sta orla in pri strogo-klerikalnem mojstru Jerneju Rojen. Čudno, da sta mogla ponarejati denar, ne da bi bil to opazil mojster. Kakor se je izvedelo sta izdelovala in izdajala tudi deset in dvajsetvinarske komade. Pročistemu dekanu dr.

Knavsu bi svetovali, naj pustijo liberalce in »Sokole«, ki jih vedno v cerkvi napada, v miru in najraje pogleda pri svoji stranki in v orlovsko gnezdo, kjer je dovolj nesnage.

Veterinarski svet. Imenovan je bil v veterinarski svet na Dunaju za člana gosp. A. Jakončič, ravnatelj na »Montu« v Gorici in predsednik »Goriškega kmetijskega društva«. Zastopal bo tam Primorje, Dalmacijo in Kranjsko. Doslej je bil na tem mestu državni poslanec Povše.

Obstreljen. V noči med nedeljo in ponedeljkom je bil obstreljen v Sužidu v nogo pod kolenom Miha Cenčič iz Kreda. Krogla, ki je bila izstreljena iz samokresa, mu je obšla v nogo in so ga morali prepeljati v bolnišnico v Cedad. Kako se je to zgodilo, se še ne ve.

Se ljudsko štetje. Po stanju 31. decembra 1910 ima občina Kobarid 1250 prebivalcev proti 1237 v letu 1900. V županstvu Skopje ima katodralna občina Skopje 317. Krajnavas pa 230 prebivalcev. V občini Lokovec živi 247 prebivalcev, v Gorjanskem 528, v Ivanjemgradu 242 in v Nadrožici 51 ljudi. Občina Zaga šteje 850 oseb, Štorje 537, Kazlje 355, občina Ljvek šteje 582 navzočih oseb, Volče pa 1709, in sicer Volče 764, Čigjnj 284, Kozarišče 221, Sela 240 in Rute 200 ljudi. Občina Ozeljan ima 680 navzočih oseb, St. Mihel pa 382, županija Podgora pa 4250, in sicer davčna občina Podgora 2229, Pevma 1316, St. Maver 359 in Podabotin 346 prebivalcev; v občini Povir so našli v Brestovici 88, v Gorenjeh 235, v Merčeh 229, v Plešivici 85 in v Žerjeh 169 prebivalcev.

Zahrbtnost, laška čednost. V petek okoli 9. ure se je neki Lunazzi iz Trsta, stanujoč v ulici Riborgo, že večkrat kaznovan, zadnjič na 5 let ječe zaradi rop, prišel brez povoda kregati v ulici Crosada z dvema bosanskima vojakoma, Mehmedom Kolakovićem in Stefanom Kajićem. — Kar naenkrat je Lunazzi potegnil nož in zabodel vojaka, in sicer Kolakovića v levo ramo, Kajića pa v hrbet, ter tega poslednjega zelo težko ranil. Oba vojaka so morali prepeljati v bolnišnico, pa tudi aretirane, Lunazzija, ker se je bil pri zapiranju noža na levi roki ranil.

Nesreča na izprehodu. Ladislav Bregec, sedlar, stanujoč v Donadovi ulici št. 2, je šel predvečernjim na izprehod v Barkovlje. Tam je na nekem skalovju krivo stopil in padel v globoko ter si poskodoval hričtenico tako, da so ga morali prepeljati v bolnišnico.

Tat - prodajalec. V četrtek je prišel policiji v roke razpiti tat Anton Kovačič iz Trsta, star 41 let, ki je ponujal razno blago, katero je neznan kje ukradel. Ko so ga preiskali, so našli pri njem tudi več ponarejenih ključev.

V oštariji. V gostilni »Alla Lira d'oro« na Acquedottu je nastal v četrtek zvečer prepri med brezposelnim natakarnjem Tabogom iz Benet in natakarnjem omenjenega gostilne. — Tabogo je prevrgel mize in stole, razbil mnogo steklenice in končno še udaril gospodarja. Redar je storil pretepen konec s tem, da je nasilneža aretiral.

Pri pešpolku št. 87 v Pulju vladajo take razmere, da so se z njimi bavili že različni časniki. Pa se le še vedno kaj novega zgodi. Tako se je zdaj razvedelo, da je stotnik Nišhe dal razkazov v najhujši zimi z žiti žepe na suknjah, računski podčestnik Ribič pa odnaša cele lonce juhe takorekoč izpred ust ubogim vojakom, ki dobivajo že itak pičlo hrano.

Jubilej. »Slovan« čitalnica v Trstu praznuje danes zvečer v »Narodnem domu« svoj petdesetletni jubilej s svečanostno akademijo in svečanostnim komersom.

Trst in ljudsko štetje. Glasom uradne statistike je bilo v Trstu brez vajakov 31. decembra m. l. 229.471 prebivalcev, ki se razdele na posamezne okraje sledeče: mesto, in sicer I. Sv. Vid 21.606, II. Staro mesto 19.655, III. Novo mesto 23.646, IV. Nova mitnica 25.917, V. Stara mitnica 42.368, VI. Sv. Jakob 21.573, spodnja okolica: Škedenj s Kjarolo 11.650, Sv. Ana (obe Sv. M. Mgda-leni) 8.211, Franet (Lonjer, Kjadin in Rocol) 12.831, Vrdela s Kolonjo 10.077, Rojan s Škorkljo 9827, Barkovlje z Greto 5808; gornja okolica: Prosek 1330, Kontovlje 1008, Sv. Križ 1778, Opčina 2167, Bane 235, Bazovica 878, Gropada 422, Padrič 300, Trebče 794 prebivalcev. Število vojaštva je 3052 mož, mornarjev 1236. O narodnosti ta statistika ne govori nič, vsekakor gospodom ni prav posebno prijetno, če jih kdo vpraša po narodnostnih odnošjih. Sicer pa ne izgubimo mnogo, če ne izvedemo uradnega števila Slovencev, saj je znano, s kakim aparatom so delali občevalni jezik. Interesantna bi bila ta uradna statistika le v toliko, ker bi izkazala, kako krivično se je postopalo proti Slovincem. V narodnostnem oziru pa ne moremo taki statistiki priznati tudi najmanjše veljave.

Redarja ranil. Včeraj ob 4. zjutraj je našel redar Jožef Ballog v Trstu v ulici del Salice št. 6 hišna vrata odprta. Stopil je v vežo in prigljal vžgalico. V tem trenutku pa je skočil nekdo proti njemu ter ga z nožem zabodel v levo roko, nato pa pobegnil. Ranjenega redarja so morali prepeljati v bolnišnico.

Novo italijansko politično društvo. V »Sala Carducci« se je vršil predvčeršnjim ustanovni občni zbor društva »Partito cristiano-sociale in Trieste«. Tedaj tudi v Trstu! Mnogo članov gotovo to društvo ne bo imelo. Interesantno je, kako pristne Italijane imajo v tem društvu; predsednik je neki Hervalik, potem pa so odborniki dr. Barkanović, Keiler, Šusteršič, Anwander in Himmel.

Nezgođe. Po stopnjah je padel 14letni deček Andrej Sever iz Prvačine. Poškodovan se je močno na desni nogi. — Konj je cebil v trebuh 18letnega hlapca Josipa Oblaka. Prenesli so ga v goriško bolnišnico.

Poskušeni samomor. Včeraj ob pol 2. popoldne se je ustrelil v silnem razburjenju 32letni posestnik neke kavarne v Rojanu iz revolverja v usta. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Nezgođe parnikov. Lloydov parnik »Prinz Hohenlohe«, ki je priplul v četrtke zvečer v spremstvu remorkerja »Pluto« v Trst, so oddali v arzenal, da preišče njegove poškodbe. — Pri Comissi ponesrečeno italijansko jadrenico »Due fratelli Lofaro« so spravili s proda in jo v bližini zasedali, od koder pa bo morala najbrže v popravilo v Trst.

Slovensko bralno in izobraževalno društvo na Reki ima v nedeljo, dne 12. marca ob 3. popoldne v dvorani »Trgovalčkov - obrtničkov doma« svoj I. letni občni zbor. Ob tej priliki se bo ustanovilo podporno društvo za obbolele člane. Dober uspeh je le tedaj siren, ako se številni rednih plačujočih članov izdatno pomnoži. Zato je na noge reški in okoliški Slovenci, bodočnost mladega društva je le od vas odvisna!

SHOD
volilcev in volilk
priredi
gospodarsko napredno društvo za
Šentjakobski okraj
v nedeljo 5. marca ob 10. dop.
v gostilni g. Škulja (pri Amerikancu) v Florijanski ulici.

Poroča g. dr. Karel Triller o političnem položaju, zlasti o zadnjem zasedanju državnega zbora in prihodnih volitvah ljubljanskih.

Somišljeniki iz bližnjih ulic, udeležite se shoda v največjem številu, da čujete nepobitno resnico o klerikalnih pijavkah! Vsi na shod!

Dnevne vesti.

+ Slovenski klerikaleci — vladni mameluki. Ni se poteklo v Savo mnogo Ljubljancev, odkar so klerikaleci na čelu jim dr. Šusteršič besno rohnili proti vladi ter zahtevali glave barona Buriana, grofa Aehrenthala in barona Bienenrotha. Sedaj pa so se razmere temeljito spremenile: Iz divjih obstrukcijonistov so naši klerikaleci kar preko noči postali pohlevni in ponižni ovčice, ki na mig store vse, kar jim velevaljo pastirji Bienenroth, Burian in Aehrenthal. Res presenetljivo je, kakšne čudeže lahko dela takšna podpora 600.000 kron, ki jo vlada skriva nakaže »Gospodarski zvezi«. Kakor bi trenil, se rjoveči levi spremene v ponižna jagnjeta! In kako ponižni, poslušni in pokorni so sedaj klerikalni gospodje. Treba se je ozreti samo na delegacije, kjer se dr. Šusteršič in Fon vedeta kot najpoinižnejša hlapca vladajočih mogotcev. Znano je, da je bil Šusteršič pri razpravi o zahtevanem kreditu za vojno mornarico bolj »papeški kakor papež sam« ter nasvetoval, naj se v proračun za vojno mornarico sprejme večji kredit, kakor ga je zahteval poveljnik vojne mornarice sam. Zakaj je Šusteršič to storil, ni treba navajati: Bizantini- zem pač nese! Višek mameluštva, ki meji že na narodno izdajstvo, pa so klerikaleci dosegli v delegacijah pri razpravi o češkem nujnem predlogu, naj se vlada radi iztiravanja slovenskih delavcev iz Nemčije posluži rektorijalnih sredstev ter jame iz Avstrije izganjati številne nemške podanike. Ta predlog je bil gotovo umesten, zakaj pruska vlada izganja zlasti slovenske delavce, med temi tudi slovenske brez vsakega najmanjšega vzroka in se pri tem svojem poslu ni niti najmanj ozirala na mile prošnje avstrijskega zunanjega ministra grofa Aehrenthala. Če torej prošnje ne izdajo, naj bi enkrat Avstrija tudi pokazala zobe ter jela vračati za nemilo z nedragim: Naj

bi jela poditi iz svojih meja nemške podanike kot nadležne tujece. Da bi to sredstvo edino izdalo, je čisto gotovo. A Slovani bi pri tem imeli še eno korist: iznebili bi se marsikaterega vsenemškega agitatorja, ki dela aktivno protislovensko politiko v Avstriji, dasi je tuj — nemški državjan. Narodna čast in narodni interesi so torej že zahtevali, da glasujejo vsi slovenski delegati kot en mož za Klofačev nujni predlog. In res so se te svoje dolžnosti zavedali vsi slovenski delegati, celo Poljaki in slovenski socialni demokratje, samo ne slovenska delegata dr. Šusteršič in Fon, ki sta šla v boj za Aehrenthala in Nemčijo proti vsem ostalim Slovanom. To dejanje je tako sramotno in nezahišno, da ga je treba samo konstatirati, komentirati pa ga lahko po zaslugi vsak sam.

+ Klerikaleci na lovu na mitniške uslužbence. Klerikaleci pošiljajo mitniškim uslužbencom pisma te-le vsebine: »Brez vabila vstop ni dovoljen! Vabilo na sestanek mitniških uslužbencev, paznikov itd., kateri se vrši v četrtke 2. marca zvečer ob pol 8. v »Ljudskem domu«, Staro strelišče, Strel. ulica v II. nadstropju. Ta sestanek se vrši in velja za tiste uslužbence, paznike itd. ki so ta teden zvečer prosti; za vse druge, ki so pa ta teden v službi in bodo prihodnji teden zvečer prosti, se bo pa vršil sestanek prihodnji četrtke, t. j. 9. t. m. v ravno istih prostorih v Ljudskem domu. Dnevni red: 1. Položaj mitniškega osebja in liberalne obljube. 2. Raznoterosti. Ker je stvar važna, pridite vsi. Dr. I. Zaječ, Moškerc, Jančič, Kregar, Ant. Rojina.« — Kakor se iz tega vabila vidi, si klerikaleci ne upajo javno nastopiti, zato prireajo tajne shode, na katerih se lahko brez kontrole laže-jo, kolikor se jim ljubi. To dokazuje, da nimajo poštenih sredstev za volilno agitacijo. Radovedni smo, koliko mitniških uslužbencev bo tako nemumih, da jim bodo šli na lim.

+ Začetek in konec članstva pri zadrugah. Klerikaleci šušmarijo že leta in leta na združnem polju, pa je vendar »Slovenec« v združnih stvareh neveden kakor noč in ne pozna niti najpriprostejših določb združnega zakona. Tako na pr. mu je čisto neznan, kaj določa ta zakon o začetku in koncu članstva pri zadrugah. To priča njegovo pisarjenje o Milanu Žnidaršiču iz Matenje vasi. Če je kdo sprejet za člana in če je tudi vpisan v imenik članov, vendar še vedno ni član. Postava določa izrecno »der Beitritt der einzelnen Genossenschaftler geschieht durch schriftliche Erklärung.« Pri zadrugah se torej pridobi članstvo s podpisom pristopne izjave. Tudi če kdo pismeno zaprosi za sprejem in se mu ta dovoli, vendar ni član, dokler ni podpisal pristopne izjave, kajti le ta izjava vsebuje pripoznanje, da hoče biti dotični član. Podpisana pristopna izjava je torej tisti akt, s katerim se pridobije pravice in dolžnosti članov. Kdor ni take izjave podpisal, ni nikdar pridobil pravice člana in ni prevzel dolžnosti člana, naj je tudi prošil za sprejem, naj je tudi plačal svoj delež, vlekli dividendo ali se udeležil občnih zborov. Tudi če je vpisan v imenik članov, ni to dokaz, da je resnično postal član, to je, da je podpisal pristopno izjavo. Kdor torej ni podpisal pristopne izjave, ni član in ne nosi nobenega jamstva. Tak slučaj je z Milanom Žnidaršičem. Ta je svoje deleže podedoval po očetu, a ker sam ni nikdar podpisal pristopne izjave, tudi ni član in bi mu ne bilo plačati niti vinarja izgube pri »Glavni«, tudi če je prejemal dividende ali če jih ni prejemal. Oče Milana Žnidaršiča je pač bil član »Glavne«, a je nehal biti član. Konec članstva nastopi: 1. z izključenjem iz zadruge, 2. s smrtjo in 3. z izstopom. Žnidaršičev oče je umrl menda pred štirimi leti. S smrtjo je nehal biti član in je njegova zapuščina jamčila za »Glavno« po koncu dotičnega pravnega leta še eno leto, potem pa nič več. Milan Žnidaršič bi bil lahko postal kot očetov dedič tudi njegov naslednik pri »Glavni«, a moral bi bil dati deleže preplatiti na svoje ime in obenem sam podpisati za svojo osebo pristopno izjavo. Ker na tega ni storil, nima napram »Glavni« nobenih obveznosti in bi bil prav lahko mirno ostal v Matenji vasi.

+ Na izrednem občnem zboru »Glavne posojilnice« se je poleg drugih govornikov oglašil tudi gospod Fran Tavčar iz Sece. Povedal je, da je iz samega rodoljubja pristopil »Glavni posojilnici« in pa vsled priporočila »Slov. Naroda«. Koliko je rodoljubje upivalo na g. Tavčarja iz Sece, da je pristopil gospodarskemu zavodu, ki je plačeval dividende, ne moremo preiskati. Naše mnenje pa je, da se kaže rodoljubje s podpiranjem društev in naprav občečloveknega značaja, ne pa s pristopom za drugi, kjer morajo člani vnaprej vedeti, da lahko kaj izgube. To pa prav gotovo vemo, da g. Tavčar vsled priporočila »Slov. Naroda« prav gotovo

ni pristopil »Glavni« še zaradi tega ne, ker »Slov. Narod« nikoli ni priobčil nobenega priporočila za »Glavno«, nego samo inzerate. Kar se pa tiče inzeratov »Glavne posojilnice«, je ob sebi umljivo, da naša administracija ni bila ne poklicana niti je imela sploh moč preprečiti se, če so navedbe dotičnega inzerata resnične. Tako pravico, tako moč in pa tako dolžnost je pa imel g. Fran Tavčar iz Sece, pa je ni izpolnil, kakor je niso drugi člani.

+ Načrt novega kazenskega zakona in davčna administracija. Lansko leto smo iz peresa znanega ljubljanskega odvjetnika priobčevali v svojem listu obširno razpravo o načrtu novega kazenskega zakona. Dotični odvjetnik nam je svojo obširno razpravo prepustil v ponatis, seveda neodplatno, dasi ga je stala mnogo truda in časa. Letos pa je davčna administracija pisatelju razprave poklicala v spomin to njegovo delo na način, ki ni posebno prijeten. Pred nekaj dnevi mu je namreč doposlala pomislek sledeče vsebine: Napovedali niste nobenih dohodkov na pisateljskih honorarjih, kar blagovolite naknadno storiti. — V pomirjenosti davčne oblasti ugotovimo tu javno, da dotični pisatelj od nas ni niti zahteval, niti prejel niti beliča na pisateljskem honorarju. To postopanje davčne oblasti pa dokazuje zopet in zopet, kako spretnim in iznajdljivim glavam je zaupan davčni vijak v naši beli Ljubljani.

+ Lov na slovenske abituriente. Celo na Nemškem že pletejo mreže, v katere bi radi lovili slovenske abituriente. V Gladbachu imajo nekaj »Sekretariat sozialer Studentenarbeit«, ki se obrača do znanih ljubljanskih gospodov, naj mu pošljejo naslove katoliških abiturientov ljubljanskih srednjih šol. Morajo čedne namene imeti ti katoliški možakarji v Gladbachu.

+ Odbor »Naprednega političnega in izobraž. društva za Kolizejski okraj« se enkrat opozarja svoje člane, da se vrši redni občni zbor jutri v nedeljo, dne 5. t. m. ob 10. popoldne pri »Novem svetu« s temle dnevnim redom: I. poročilo predsednika, II. poročilo tajnika, III. poročilo blagajnika, IV. poročilo preglednikov, V. volitev odbora, VI. pogovor o občinskih volitvah, VII. slučajnosti.

+ Imenovanje. Imenovan je ministerjalni nadomestni tajnik pri trgovinskem ministrstvu Friderik Gaertner za ministerjalnega nadomestnega tajnika pri predsedstvu ministrskega sveta.

+ Ljubljanski Nemci na delu. Danes skoro celi dan ljubljanski Nemci in nemčurji oblegajo ljudsko-števni operat, ki je občinstvu na vpogled razpoložen v mestni posvetovalnici. Imajo natančne sezname svojih pristašev zlasti dvomljivih in nezanesljivih. V prvi vrsti so se vrgli na nižje sloje, uslužbence in pomočnike, ki so odvisni od svojih nemških gospodarjev. Njih namen je prozoren in vreden ljubljanskih nemških stebrov. Najagilnejši med temi petelinji je grand - Nemec »P a l o u e« sin poštenega poduradnika, ki je s Trške gore pri Krškem doma, dalje sin carinskega revidenta Drassala, ki se tudi peha za »zatirano« nemštvo v Ljubljani. Najbolje pri vsem tem pa je, da je štetje bolj »nemško« izpadlo, kakor so sami pričakovali, ker v Ljubljani se niso vršila nikak nasilja v tem oziru, še več, nekaterim nemčurjem se je pustilo kar nemoteno vpisati svoje slovenske posle za Nemce. — Mi spimo, Nemci pa delajo. — Zalostna nam majka!

+ Slučaj koz v Ljubljani. Dve v Spodnji Šiški stanujoče delavke tukajšnje predilnice zbolele sta za kozami (variola). Bolezen je bila brezdomno prenešana po bombažu, ki prihaja iz Indije, kajti koze so pri nas skoraj nepoznana bolezen, od kar je splošno uvedeno cepjenje. Slučaji, ki so se v zadnjih desetletjih pojavili po Avstriji, so bili vsi zanešeni iz tujih krajev. Tako je zadnjo hišno epidemijo v Trstu povzročil pajčolan, ki ga je neki pomorski kapetan kupil v okuženem mestu v Orijentu in podaril svoji netakini. Da je tudi za naš slučaj iskati izvor v Orijentu, iz katerega prihajajo kaj rade kužne bolezni, se vidi iz tega, da sta obe delavke delale v istem prostoru in imele opraviti z indijskim bombažem. — Obe obolele delavke so koj prepeljali v bolnico za silo, kjer ostane izolirani. Prebivalci dotične hiše v Spodnji Šiški in vsi delavci predilnice se bodo koj cepili, ker je to pri izbruhu koz najboljše sredstvo, kakor se je pokazalo tudi pri zadnji epidemiji na Dunaju, ki je pred dve letoma precej razburjala občinstvo. Vendar ni od novoro cepljenih skoraj nihče obolel ali pa so se na njem pojavile le prav lahke koze. Posebno poudčen je v tem oziru še omenjeni slučaj iz Trsta. Tamkaj so vse prebivalce okužene hiše hitro cepili, le mati obolele deklice se ni hotela dati cepiti, češ, da je že prestava in da ji ne grozi bolezen. Toda, kakor drugi prebivalci hiše obolele je tudi ona, a dočim so vsi ostali ozdraveli, končalo se je njeno obolenje s smrtjo.

+ Prebivalstvo Ljubljane je lahko brez skrbi, ker so se takoj ukrenile vse varnostne naprave. Pač pa se priporoča, da se dajo cepiti vsi oni, ki še niso cepljeni ali pri katerih je od zadnjega cepljenja sem preteklo že več kakor sedem let. Cepilo se bo s prihodnjim tednom pričnili v »Mestnem domu«, kakor bomo še natančneje sporočili.

+ Iz občinstva. Prijatelj našega lista nam piše: Ne morem se dovolj načuditi konservativnosti, ki tiči v marsikaterem od nas. Prav posebno se ta konservativnost kaže pri nakupovanju blaga: dokazi svojemu konservativnemu prijatelju stokrat, da bi za svoj denar lahko dobil boljše blago nego ga dobiva — on ti v vsem pritrdi, pa se vendar ne poboljša, drugi dan je spet stari konservativec. Zadnjič se mi je pa vendar posrečilo dobiti izpreobitni takega zakrknjenega grešnika. Slo je za cikorio. Neštetokrat sem mu bil že dokazal, da je »Kolineka kavna primes« najboljša, da je pristni domači izdelek itd. On mi je vsakokrat pritrdil — kupovati pa »Kolineke kavne primes« ni hotel — preveč je bil konservativen. In mi pride pametna misel: povabim svojega zakrknjenega prijatelja nekega popoldneva na dan. Žena je napravila kavo — seveda s »Kolineko kavno primesjo«, kakor je pri meni navada. Prijatelj je kava očividno zelo ugajala in dejal je celo, da tako dobre kave še nikdar ni pil. — Rad verujem, da ti prija, saj ji je moja žena pridelala »Kolineke kavne primes« — sem mu dejal. Led je bil prebit — in moj nekdanj trdovratno-konservativni prijatelj je sedaj tudi v svoji rodbini vpeljal »Kolineko kavno primes«.

+ Izpriden sin. Že delj časa živi neki mizarski pomočnik v St. Vidu nad Ljubljano v prepiru s svojim očetom. Večkrat sta se tudi hudo sprla pri čemer se je sin očeta tudi dejansko lotil. Tako je bilo tudi 28. t. m., takrat namreč je udaril sin svojega očeta s pestjo tako hudo v obraz, da ga je lahko poškodoval.

+ Preprečen požar. Ko je šla posestnica Rozalija Ločnikar iz Trnovca pri Medvodah 1. t. m. z doma in pustila doma svoje 4 otroke v starosti od 6 do 10 let, je šel najstarejši deček po slamo, jo zanesel v slamo krito stranišče in zažgal. Velika nevarnost je že pretila posestvu Ločnikarjeve in sosedov, da ni ognja zapazil neki sosed in še pravočasno pogasil.

+ Čebelarški hod na Vrhniki se vrši v nedeljo 5. t. m. ob 3. uri popoldne v »Katoliškem domu« rokodelskih pomočnikov. Na shodu bo predaval g. nadučitelj A. Likozar o pitanju s sladkorjem in o naprednem čebelarstvu sploh. Pričakuje se obile udeležbe.

+ Zrtev sv. misijona v Ribnici. Piše se nam: Prelep sv. misijon smo imeli zadnje pustne dni v Ribnici. Zvršila se je ta znamenita cerkvena slavnost s procesijo na pustni torek popoldne. Fanatizirane ženske so se drle kar se je dalo in trobentale so litanije, da se Bog usmili; otroci so se ruvali in suvali; fantje so se muzali in zijali v gostilne, vse to med petjem, cingljanjem, vznemlenjem in s patruljo čukov okrog baldahina. Vsi pametni možje so zmajevali z glavami. Po procesiji so ženske drvele domov in glasno vzdihovale: joj, kdaj bomo pa danes kuhale in cvrle. Med tem je pa imel naš zdravnik pacientko v Brežah, in moral je konstatirati, da je ta ženska versko zblaznela. Saj pa tudi ni čuda! Videti je bilo le treba propovednika, kako je ves teden vsaki popoldan tolkel po prižnici in klical nad uboge grešnike vse hudiče iz pekla, kako je robantil in grozil z večnim pogubljenjem. Nekoliko manj bi bilo tudi zadoščalo in bi ne bila zblaznela uboga ženska in bi se ne bil zgodil ta za celo družino nesrečni slučaj, za katerega so odgovorni misijonarji in tisti, ki so jih poklicali.

+ K Hočevarjevemu polomu se nam poroča: Anton Hočevar, brat klerikalnega državnega poslanca dr. Janke Hočevarja, je podedoval po svojem stricu Antonu Hočevarju v Novem mestu hišo, usnarjjo, mnogo posestva, in veleposestvo v Sentjoštu. Po svojem očetu je podedoval 20.000 kron in pa stricu milijonarju Martinu Hočevarju v Krškem istotako 20.000 K. Veleposestvo Sentjošt je pustil parcelirati in dobil za vse parcele, katere je z lahkoto »Amerikanec« prodal, čez 40.000 K. Začel je v družbi svojega tasta g. Matije Hočevarja iz Velikih Lašč in drug. špekulirati z nakupovanjem in razkosavanjem veleposestev. Pri nekaterih so imeli on in njegov drugi občutno izgubo. V družbi gg. grejčeka Rudolfa Smole in trgovca Josipa Ogoreutza, je zgradil veliko opekarno, v katero so ti trije gospodje investirali četr milijona kron. To se je zgodilo v času, ko je bil zakon o beokranjsko - liško - dalmatinski železnični progi v državnem zboru sprejet. To da priložnost drugemu. Izvidila se je

aneksija Bosne in radi pomanjkanja denarnih sredstev je bila država prisiljena, graditev železnice za delj časa odložiti. Tudi s stroji niso imeli ti gospodje sreče in so jih morali z novimi nadomestiti. Anton Hočevar je uvidel gotov polom ter se odpeljal, za pomoč proseč k svoji teti gospe Josipini Hočevarjevi, bivši milijonarki v Krško, katero je pa že župnik Renier precej oskubil. Ker le - ta ni hotela, ali morda tudi ni mogla njegovi prošnji ustreči, jo je odkuril v Ameriko in stovpr brzojav domov pred odhodom iz Bremna. Njegovima kompanjonoma ni vsled tega ničesar drugega preostajalo, nego napovedati konkurz. Vse mesto in okolica novomeška odkrito sočustvuje s tema gospodoma, ker jih čista kot pridna, delavna moža - poštenjaka, katerih poloma je največ kriv neodkriti Hočevar. »Slovenčeva« vesti, da je prizadev tudi g. K. R., ni istinita, ker je le - ta že pred kakimi šestimi leti vsako občevanje z Antonom Hočevarjem prekinil, očitavši mu, da je prikrit klerikalec. Upati je, da bo velika ljubljanska tvečka, katere je s tvrdko J. Ogoreutz od leta 1865, torej 46 let v kupčijski zvezi, dosegla kak »arrangement« v asanacijo tega gospoda.

+ Stepen zakonolomni kaplan. Prejšnji kaplan v Šmihelu, Tome je bil nprstveno tako razburljiv, da je pobral lani enkrat obleko malim otročičem, ki so se kopali nagi v Rozinovem potoku, da so morali priti nagi — dečki in deklice — pred kaplanijo in moledovati za svojo obleko. Radi tega je bil Tome sodno kaznovan. Njegov naslednik Fröhlich je ravno nasproten Tomcu: moralo je vrgel med staro šaro. Kaplan Fröhlich že več časa prav pridno obiskuje Hrastarjevo gostilno v Šmihelu, gotovo zaradi dobre kaplje in okusnih klobas, še bolj gotovo pa zaradi — Hrastarjeve mame. Hrastar je to dalj časa opazoval in imel kaplana na sumu, da posebno spoštuje sesto in deveto božjo zapoved, vendar ni mogel priti na jasno. Dne 27. februarja t. l. je bil kaplan že dalj časa v Hrastarjevi gostilni in se je obnašal, kakor da bi rad kaj dosegel. Bil je v pivnici, pa šel večkrat v izbo, kjer spita Hrastarja. Sam vrag ve, kako je prišlo, da so bila naenkrat vsa okna spalnice zastarta. Hrastar je bil pameten, šel v spalnico in povedal ženi in kaplanu Fröhlichu, da gre v Novo mesto na neko veselico, ker je pustni ponedeljek. Pri tem se je Hrastar tako previdno smukal okoli okna, ki je pri postelji najbližje, da je zastor pri oknu v enem vogalu zavihnil. Nato se je spodobno poslovil in odšel proti mestu. Toda po najbližnji poti se je po drugi strani vrnil neopažen. Šel je parkrat okoli hiše in videl skozi vogel okna, kjer je bil zastor zavihan, da se smuča maček vedno bližje klobase. Ko pride zopet pred okno, zagleda — živo kopic. Razjarjen plane v spalnico in začne mlatiti po obeh kriveih, ki sta plesala okoli Hrastarja, zelo krepkega človeka in dobivala občutne vdarce, kakor je pač kdo prišel pri plesu pred batino. Kaplan je povsem stopen in menda nikamor ne more s postelje; maše seveda ta tujih žen lačni duhovnik tudi ne bere, ker je ne more. Hrastarjeva žena, ki so jo gotovo le zmotile namazane besede maziljenega služabnika gospodovega, je vsled samega sramu pobegnila od doma. Tako je tisti, katerim je rekel Izveličar, da mu zapusti svoj mir skalil in vničil rodbinsko srečo cele rodbine. Ta Fröhlich je tisti petelinški kaplan Fröhlich, ki je na dan državnoborskih volitev kar jemal kmetom glasovnice iz rok in pisal na nje Jarčevu ime. Se tistim, ki so izrecno zahtevali, naj jim napiše Gangla, je napisal Jarea. — Je že tako: Kdor je duhovnik po milosti božji, se ne vojskuje za politiko, pa tudi se ne briga za naše žene in hčere; kdor pa se peča s politikom, temu ne zaupa, je ta vsega zmožen.

+ Praktična justica. V Velikih Brusnicah na Dolenjskem je nekaj takih fantov-pretepačev, da se jih boji vsa okolica, ker jim ni nihče kos in ker nihče nima miru pred njimi. Med najhujšimi razgrajaci sta dvajsetletni kajzarjev sin France Brulo in par let starejši France Slak. Ljudje se jih tudi naznaniti ne upajo in raje pretrpe vsako krivico, kakor pa da bi jih ovadili. No, zdaj sta pa drug drugega kaznovala. Dne 13. februarja sta ponoči skupaj vasovale. Ker se ni hotel z njima nihče prepirati, sta se začela sama med seboj prepirati, tako da je prišlo nazadnje do pretepa. Slak je hotel udariti Brulca z voznoročico, katero mu je na Brulo izvil iz rok ter udaril z njo Slaka parkrat po glavi, enkrat pa po levi roki pod komolcem s tako silo, da mu jo je najbrže zlomil in je moral iti Slak v bolnico usmiljenih bratov v Kandijo. Pa tudi Brule je nekoliko poškodovan. Tako sta kaznovala drug drugega, ker jih sicer nihče ne more.

+ Zaradi kofička sta se svrta in stopla dne 23. februarja Juri Makše, po domače Horvatec, posestnik v

Biški vasi pri Mirni peči. In njegov oče Ivan Makše, ki ima izgovorjeno do smrti sobo v hiši in jed. Iz jeze je zahteval Ivan Makše, da morajo takoj izprazniti njegovi vnuki Franco, Nace in Tone to njegovo sobo, v kateri so dozdaj bivali. Ko so nosili otroci svoje reči iz te sobe, jih je ba- je Ivan Makše do krvi pretepel, radi česar je Juri Makše svojega očeta Ivana zgrabil za goltanec in ga tudi do krvi poškodoval. Seveda sta tekla oče in sin takoj vsak k svojemu odv- etniku in sta mu naročila, da ovadi nasprotnika.

Argentinsko meso v Idriji. Od pošiljatelj argentinskega mesa, ki je te dni dospela v Trst, dobi svoj delež tudi Idrija. Kakor nam poročajo iz Idrije, so večerj tjakaj pripeljali 3000 kilogramov argentinskega me- sa. Da se je tudi Idriji dalo na raz- polog argentinskega mesa, je zaslu- ga mestnega županstva, ki je izposlova- lo to ugodnost pri vladi.

Poročil se je na Dunaju g. dr. Franc Kidrič, asistent v dvorni bi- blioteki in slovenski pisatelj, s gospi- co Jelico Krušičevo, hčerko go- spoda Vinka Krušiča, glavnega knji- govodje dunajske mestne plinarne. Čestitamo!

Tujiški promet v Ljubljani. Me- seca svečana je prišlo v Ljubljano 4154 tujcev — 27 več kot meseca prosinca in 383 več kot lani meseca svečana. — Nastanilo pa se je v ho- letu Union 1031, Slon 747, Lloyd 361, Česar avstrijski 235, Južni kolodvor 154, Malič 145, Tratinik 139, Stru- kelj 137, Iirijska 117, Tivoli 117, Bavarski dvor 56 in v ostalni gostilnah in pre- nočiščih 915 tujcev. — Bilo pa je s Kranjskega 828, z Dunaja 1004, iz slovenskih dežel 677, iz dežel česke krone 143, iz drugih avstrijskih de- žel 661, iz Ogrskega 90, iz Hrvaške in Slavonije 231, iz Bosne in Hercego- vine 31, iz Nemčije 139, iz Italije 106, iz Anglije 1, iz Francije 5, iz balkanskih držav 78, iz Rumunije 2, iz drugih evropskih dežel 121, iz Se- verne Amerike 31 in iz Azije 6 tuj- cev.

Elektrodiograf »Ideal« ima od sobote, dne 4. marca do torka, dne 7. marca 1911: Helena in Julija gresta obiskat bolno teto. (Komično.) Kri- živali, ki ležejo jajca. (Znanstveno.) Vzevetajoča Messina. (Naravni po- snetek.) Brezsrčna mačeha. (Dra- ma.) Kdo je morilec??? Dodatek k zadnjima dvema predstavama ob 7. in polu 9.: Zastor sreče. (Kitajska drama g. G. Clémenceaua, igra g. Kraus iz gledališča Sare Bernhart.)

Vlom v šentpeterski cerkvi v Ljubljani. Danes ponoči se je izvršil v tukajšnji šentpeterski cerkvi drzen cerkven rop. Ko je prišel ob pol 4. zjutraj cerkvenik v cerkev, je opazil, da sta vlomljena dva nabiralnika ter iz njih pobran ves drobiž. Opazil je hkrati tudi, da je tabernakelj odprt in ukradena iz njega monstranca z Najsvetejšim. Na lice mesta došla po- licijska komisija je dognala, da se je tat najbrže dal zvečer zapreti v cer- kev, potem pa ubil okno, odstranil mrežo in tam odšel. Pri oknu so bili znaki krvi, iz česar se sklepa, da se je vlomitelj od razbito šipo nekoliko obrezal in sicer brčkone na desni roki. Nabiralnika sta bila zelo trdno za- prta in je tat moral imeti precej po- sla, predno ju je odprl, manj pa pri tabernaklju. Lopov je, ko je šel pri oknu ven, izgubil na dvorišču iz lunule polovico hostije. Monstranca je bila 60 cm visoka, popolnoma sre- brna in v ognju pozlačena. Slog je bil renesančen. Tehtala je 2 kg. Glavne poteze monstrance pri svitu in sto- jalu so bile ovalne. Lunula je bila srebrna in v ognju pozlačena. Kanon- table so bile iz medi in v ognju pozla- čene. Monstranca je bila vredna 630 kron. Policija je takoj uvedla v svrhu izsledbe roparja najobseirnejšo akcijo in le želeži je, da pride zločinec čim- prej v roko pravice. Da bi se bil iz- vršil v našem mestu tak predrzen zločin, ne pomnijo že najstarejši ljudje. Kdo je tat, se sedaj še ne ve, smelo pa lahko trdimo, da ne doma- čin, marveč tujec.

Električna cestna železnica je snoči v Prešernovi ulici povozila ve- lekega lovskega psa ter ga popolno- ma razmesarila. Žival je glasno zatu- lila, potem pa izginila med kolesjem, izpod katerega je prišla šele na fran- češkanskem mostu. Pes je bil izredno lepe pasme ter je nosil na vratu znamko s številko 125. Njegov last- nik je baže g. A. Perles.

Na cesti onemogla. Poroča se nam, da dotična ženska, ki je 26. mi- nulega meseca obležala na Poljan- skem nasipu in pozneje v bolnišnici umrla ni identična z 50letno Uršulo Belan iz Bohinjske Bistrice.

V pijanosti. Ko je ponoči šel proti domu nek dobrovoljček se je na Sv. Petra cesti zaletel pri neki hiši v pritično okno in razbil več šip. K sreči pa je sam odšel brez poškodb.

Nova konfekcijska trgovina za go- spode in dečke »Maček & Komp.« na Franc Jožefa cesti v Ljubljani (v bli- žini pošte), je otvorjena. Več glej in- serat. Imetniki trdijo, da strokovnja- ki v tej stroki.

Trgovina na Poljanški cesti št. 7 (Grošelj) je prevzel g. Miro Domi- celj. Več glej inserat.

Napredno gospodarsko in politično : društvo za Krakevo in Jraovo : vabi na

SHOD
članov, volilcev in volilk

ki ga priredi
v nedeljo, dne 5. t. m. ob 10. uri
dopolodne v gostilni »Pri Raku«,
Krajevski nasip št. 4.

Na sh du p-roča go-pod deželni poslanec do-ktor Fran Novak o zadnjem enoučnem zasedanju kranjskega deželnega zbora z ozirom na predstojajo občinske volitve

Volilci in volilke kranjsko-krakovskega okraja pridite zanes- livo na shod, da se pripritate, kdo je škodilivec našega mesta in kaj da proti vašemu že itak neznoznemu stanju.

Naredna obramba.

Družba sv. Cirila in Metoda je zavarovala svoj čas gosp. Andri- j. Siroka, šolskega vodjo na svoj. šol- ni Sv. Jakobu v Trstu za vsoto 4000 kron. Letos je gosp. Sirok umrl in banka »Slavija« je izplačala družbi zavarovalnino takoj, za kar jej vse priznanje in zahvala.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslala »Zaloga čaja in ruma« (gg. Kovač in Novak v Ljubljani, Rožna ulica 41) že četrtrič vsoto 55 K kot prispevek od čaja, ki se prodaja druž- bi v korist. Gg. zalagateljema in ro- doljubnim odjemalcem srčna hvala! Družbeni čaj, posebno oni v zlatem ovitku, je izborne kakovosti in te- muje kvalitativno z najboljši mi dru- gim vrstami. Prihajajo pa nam pri- tožbe, da v nekaterih »narodnih« tr- govinah ne dobiš tega čaja in ne do- biš drugega blaga, ki se prodaja v korist družbe sv. Cirila in Metoda. — Te pritožbe so vedno glasnejše iz me- sta in iz dežele in nekatere z h-e- va- jo, naj pridemo v javnost z imeni teh »rodoljubnih« trgovcev. Zadanec ne bomo ustregli tej zahtevi, priporoča- mo pa, da slovensko občinstvo po- vsod zahteva družbeno blago in kjer ga nimajo, se gre po nje in še drugo obenem k — sosedovim. Priprici- smo, da bo to pomagalo. V Ljub- ja- i prodaja družbeno blago na Dunajski cesti gosp. Krivic.

Družbi sv. Cirila in Metoda je postal gosp. Fr. Barlič v Krašnji 8 kron, katere je nabral ob priliki ve- selega svatovanja v Krašnji od za- vednih potomcev rokovanja. — Hvala!

Družba sv. Cirila in Metoda je prejela 26 K 53 vin. in 1 dinar k t izkupiček od vžgalice. Katere sta pro- dajala gđ. Amalija B-loh in njen brat Fran na Sokolovi m-škaradi v »Narod. domu«. Ker je g. Perlan to vžgalice daroval, ostane družbi cela vsota. — G. Vladislav Flor v Mozirju je poslal naši družbi šketjo lepo sr- tiranih rabljenih poštnih znamk, za katere ima največ zaslug g.č. Mira Puncerjeva v Mozirju. dalj 1 K 20 vin. dobiček od sekanja krem-prj, 10 K 60 vin. pa je vrgel nemov- nabiralnik in zbirka egiptovskega bru- sača na pustni torek. — Družbenim dobrotnikom hvala!

Družba sv. Cirila in Metoda je prejela 10 K, poslanih po Loj. Mikuš v Smartnem ob Paki mesto vena na grob g. nadučitelja Luke Kožuha. Posojilnica v Mariboru je darovala naši družbi 200 K. Iskrena hvala!

Društvena noznanila.

»Sokol I.« priredi dne 19. t. m. pešizlet čez Sv. Katarino na Škofjo Loko. Prvi večji zabavni večer z umetniškimi vzporedom se vrši dne 2. aprila t. l. Društvena letna prire- ditev, spojena z javno telovadbo, se vrši prvo nedeljo v juliju.

Slovensko pevsko društvo »Ljub- ljanski Zvon« naznanja svojim čla- nom, da so se pričele zopet redne pev- ske vaje, katere so vsak torek in četrtek od 8. ure naprej. Iste dneve so sprejemajo in vpisujejo na novo pri- stopivši člani v društveni sobi, »Na- rodni dom«, I. nadstropje, desno. Vljudo vabimo vsakogar, kateri ima veselje do petja in še ni član nikake- ga pevskega društva, da pristopi k društvu.

Veliki koncert članov »Sloven- ske Filharmonije« bo dne 5. marca 1911 pod vodstvom kapelnika g. Ča- janeke v veliki dvorani hotela »Uni- on«. Sodelujejo: gđena. Thalerje- va, g. Josip Križaj, člana sloven- skega gledališča; g. profesor Fridrik Reiner, kapelnik slov. gledališča, in g. Jan Rezek, učitelj »Glasbene Matice«. Spored: 1. Strauss: Ouver- tura k operi »Cigan barona. 2. Os- tal: a) »Španski ples«, b) »Nebeška

noč, intermezzo. 3. Strauss: »Bože s- juna«, valček. — Symphonien del: 1. R. Wagner: Ouvertura k operi »Thaahäuser«, dirigent prof. Reiner. 5. a) Tchaikovsky: Arija kneza Gre- mina iz opere »Eugen Onjegin«. b) Vilhar: »Mornar«, pesem za bas, poje g. I. Križaj. 6. Ernst: Koncert za gosli, fis-moll svira g. I. Rezek. 7. Labitzky: Koncertvarijacije za dve klarineti gg. Tunota in Pulpan. 8. Čajaneke: »Kralj majnik«, balada s orkestrom, poje gđ. Thalerjeva. 9. Smetana: »Vysehrad«, simfonična pesnitev. 10. Parma: »Bela Ljublja- na«, valček. 11. Strauss: Ouvertura k operi »Netopir«. 12. Mendelsohn: Svatbena koračnica iz opere »Som- mernachtsstraum«. — Koncert se vrši pri pogrnjenih mizah, začetek ob 8. zvečer. Pri simfoničnem delu spo- reda se ne bode serviralo; pri petju se prosi ne kaditi. Vstopnina 1 krono. — Ker je dohodek namenjen pokoj- ninskemu zakladu, se preplačila hvaležno sprejemo. K obilni udelež- bi vabijo slavno občinstvo.

člani »Slov. Filharmonije«. »Društvo notarskih kandidatov za graško nadsoščice v Ljubljani« ima svoj redni letni občni zbor v so- botu dne 18. t. m. ob pol 9. zvečer v restavraciji pri »Novem svetu« št. 14, Prešernova soba, s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načel- stva, 2. volitev, 3. slučajnosti.

»Dolenjsko pevsko društvo« v Novem mestu je dne 4. svečana 1911 pri odborovi seji konstatiralo nov od- bor in sicer: predsednik g. Josip Mo- golič; podpredsednik g. Lavoslav Ropas; tajnik g. Franc Schwei- ger; blagajnik g. Franc Jakše; odbornika gg. Albin Schifferer in Ludovik Kalčič; namestnika od- bornikov gg.: Josip Poula in Josip Windischer ml., arhivar g. An- ton Novljan; pevovodja g. Ignac Hladnik.

Iz Novega mesta. Nad vse uspeš- no je minila maškarada na pustni to- rek v »Narodnem domu« v Novem mestu. Mnogo zabave je vzbudila »Otvoritev belokranjske železnice«, ki se je udeležilo nebroj domačih in tujih gostov. Vlak se je ustavil na štirih postajah; prišel je iz Metlike skozi predor pod Gorjanci, čez Uršna sela in Kandijo v Novo mesto, kjer ga je pozdravil župan in pevovodja in predsednik pevskega društva »Sraka«, ki mu je zapelo nalašče za to priliko složeno himno. Minister je po- delil mnogo odlikovanj in se odpeljal med burnimi živjokli. Po otvoritvi se je razvil animiran ples, pri kate- rem je svirala godba c. kr. pešpolka št. 47 iz Gorice. Po pavilijonih in po- stajah je bilo živahno in zadovoljivo vrvenje in popevanje do poznega ju- tra, ko so gostje jemali slovo od ve- selega pusta.

Maškarada postojnskega Sokola, ki se je vršila pretečeno soboto v dvorani »Narodnega hotela«, je uspe- la v vsakem oziru kaj ugodno. Pri tako dolgem pustu ter tako velikem številu najraznovrstnejših prireditev je bila bojazen nekaterih docela opravičena, da se ta veselica kot zadnja v tem času ne bode tako obnesla kakor njene prednice; zato je bilo presne- čenje tem večje, ko je prikoraklo točno ob 9. ob zvokih sokolske ko- račnice izbrano krdelec okusno in fi- no opremljenih mask v dvorano, ki sta jo za ta večer izpremenile večji in spretni roki br. staroste Paterno- sta in br. A. Baraga v pravniti grj. Kmalu nato se je razvila prav živah- na in neprisiljena zabava. V bleku sijajne razsvetljave in ob zvokih mamljivih valčkov so se zibali veseli parčki tja po dvorani tako graci- zno in elegantno, da se jih ni moglo dovolj nagledati. Plesala se je »Be- seda«. Ves plesni aranžma je bil za- sluga br. Zaletha, za kar mu bodi tu izrečena najtoplejša zahvala. In ko je že skoro gledal dan skozi dvorani- na okna, se je zdelo, da rajanje Tr- psihihoničastilcev ne pozna mej. Še- le po odhodu mestne godbe, ki je na tem večeru pod spretnim vodstvom g. kapelnika Mazeja prav pridno in neumorno svirala, so pričeli gosti za- puščati dvorano. Ko so se poslavljali eden od drugega in si stiskali roke, se je čul le en glas pohvale, ki j iz- venel slednjič v željo, da bi postojn- ski Sokol nudil i v bodoče toliko pri- jetnega razvedrila ter poštene zaba- ve ko letos. Končno se Sokol še iskren- no zahvaljuje vsem onim damam, ki so s svojo agitacijo pripomogle, da se je udeležilo maškarade tako povoljno število mask. Na zdar!

Slovensko akademsko društvo »Ilirija« v Pragi. III. redni občni zbor se vrši dne 6. marca 1911 ob 8. zvečer v prostorih restavracije »u Kottnera«, Purkynovo námesti. Slo- vanski gostje dobro dobi!

Prosveta.

Slovensko deželno gledališče. Danes zvečer benefica gđ. Jožice Hadrbelčeve v Jarnovi opereti »Logarjeva Krista« (izven abon- nementa; za lože nepar). — Jutri, v ne- deljo popoldne ob 3. se poje pri ljud-

skih cenah Jarnova opereta. »Logar- jeva Krista« (izven abonementa; za lože nepar); — zvečer ob polu 8. je jubilej gosp. Antona Verovška, ki igra že 25 let na slovenskem odr- ter se vprižori šaloigra »Pri belem konjčku« (izven abonementa; za lože par). — V torek benefica gosp. operetnega tabora Ljubše Iličiča ter se vprižori Logarjeva glasbeno najboljša opereta »Knežna« (izven abonementa, za lože nepar).

Častni večer gosp. Antona Ve- rovske bo jutri, v nedeljo zvečer. Petindvajset let delovati na sloven- skem odru pomenja ogromno težkega dela, skrbi, boleti in žrtve. Iz dila- tantskih razmer se je razvilo šele v poslednjih dvestih letih naše sloven- sko gledališče, iz diletantskih umetniških in finančnih razmer do urejenega kulturnega zavoda, v kate- rem imajo člani tudi socijalno vsaj dostojen obstanek. G. Anton Verov- šek je izšel iz šole Josipa Geclja in Ignacija Borštnika, a je začeljal kot radovoljec sloven. dramatike že na odru rokodelskih pomočnikov. Kas- nejše ga je poslalo »Dramatično dru- štvo« dvakrat na Dunaj in enkrat v Prago proučevati režijo in igro naj- boljših umetnikov. Spočetka je igral g. Verovšek junaške ljubimce (Karla Moora, Othella, Mortimerja i. dr.), nato karakterje energičnih tempera- mentov, junaške očete in komične ti- pe iz naroda. »Predsednik« v »Ko- varstvu in ljubezni«, »Riessler star.«, Dr. Keller (Dom), »Crusius« (Veli- komestni zrak) so bile njegove iz- vrstne vloge. Njegovi narodni tipi v Anzengruberjevih in Morréjevih dramah, potem v slovenskih in dru- ghih ljudskih igrah »Igha« »Otok in Struga«, »Mozol« »Rokovnjači«, »Krvavelje« »Deseti brate«, »Jež« »Legionarije«, »Krpac«, »Bucek«: »Pri belem konjčku« i. dr.) pa so bile Verovškove kabinete figure, v katerih ga ne doseza nihče. Sloven- ske ljudske igre brez Verovška sploh ni misliti, in vsi naši pisatelji so mu z uspehom pisali vloge, s katerimi je povsod briljiral. Njegov »Dmitrič« v Tolsteja »Moč teme« in »Kuzofkin« v Turgenjevem »Tujem kruhu« sta poleg drugih simpatičnih starčkov vzorni kreaciji. Med največje karak- terne vloge modernega repertoar. pa spada »Voznik Henšel«. Tako je bil »Voznik« Verovškovega delokroga te- kom 25 let resnično izredno velik zlasti še, ker je uspešno sodeloval ce- lo v operetah. Nešteto zabavnih ve- čerov pa je g. Anton Verovšek pri- pravljal tudi najrazličnejšim narodnim društvom v Ljubljani, v manjših mestih in trgih ter na odrih mnogih študentskih krožkov. V Trstu je vo- lil slovensko gledališče dve leti v najtežji početni dobi. G. Verovšek je bil tudi več let učitelj ljubljanske dramatice šole izralskega naračaja ter je znal pridobiti slovenski dra- mi mnogo mladih dobrih moči. Ved- no je imel »dobro nos« za igralsko ta- lente, ki jih je uvrstil v ensemble do- mačih igralcev. Pripravljal je Sloven- cem mnogo veselih, smeha polnih ur ter ustvaril marsikako umetniško premišljeno figuro, bogato čustva in opremljeno s psihološko pozoblje- nostjo. Pri vsem svojem uspešnem delovanju na je ostal skromen in tih. Prototip dobrodušnega, veselega Slo- vena. Rjaki mu tega ne pozabijo.

Glavna sknoščina »Matice Slo- venske« bo v nedeljo, dne 5. marca ob 10. uri dopoldne v veliki dvorani »Mestnega doma« v Ljubljani. Prihodnji koncert »Glasbene Ma- tice« se vrši v nedeljo 19. sušca v ve- liki dvorani hotela »Union«. Iz odboreve seje »Glasbene Ma- tice« dne 27. februarja t. l. Predsed- nik dr. Ravnihar poroča, da glasbe- na šola v Celju dobro uspeva pod novim učiteljem g. Vil. Seifertom. V smislu tamošnje uredbe se je g. Seiferta, ki je absolvirani konservatorij konservatorija v Pragi, kot voditelja šole predlagalo v odobri- tov štajerskemu dež. šol. svetu. Pri- hodnji mesec priredi šola v Celju javno produkcijo svojih učencev. Enako produkcijo priredi meseca marca glasbena šola v Kranju, dočim je sklenila učiteljska konfe- renca na glasbeni šoli v Ljubljani, da se tu vrši javna produkcija sredi meseca maja. Glasom uste- gna poročila je upati, da se na jesen zo- goj oživotvori glasbena šola v No- vem mestu. G. Anton Lajovic je odpovedal pouk v harmoniji za drugi tečaj, ker ima sodnijski izpit; nadomestoval ga bode koncertni vodja g. Hubad. Gđ. Beti Noll- ieva je volila »Glasbeni Matici« 100 K, kateri znesek je dedinja gđ. Ema Nolljeva izplačala brez odbit- ka kakih pristojbin. Izrekla se ji je imenom odbora zahvala. Pevski zbor je pri negrebu zapel dve žalostinki. Kmetaka posojilnica za vrhniško okolico in Posojilnica v Žrnjanku ste darovali vsaka po 50 K podpore. — Dne 26. februarja se je izvršila revizija in skontracija blagajne ter sta gg. preglednika izjavila, da sta našla vse v najlepšem redu. — Urednik »Novih akordov« g. dr. Gojmir Krek je brzojavno oprostil svojo odsotnost na zadnjem koncertu,

želeč mu najboljšega uspeha ter iz- razajo željo, da bodi delo »Novih akordov« in »Glasbene Matice« vsi- dar vzajemno. Odbor je po završe- nem koncertu dr. Kreku brzojavno poročal ter mu častital na lepem vspehu njegovih skladb. — Društvo »Mladika« je odpovedalo najem- no pogodbo glede hiše v Gosposki ulici. Odbor sklene, da se hišo za slične namene ponudi v najem po- tom časopisja. — Na šoli so se spri- čevala razdelila dne 1. februarja, dočim se prvi tečaj zaključil dne 28. februarja. — Blagajnik dr. Kre- vel poroča o denarnem stanju ter o materialnem uspehu zadnjega kon- certa. Odbor sklene, da iz čistega do- bička od zadnjega koncerta dotira blagajno pevskega zbora z zneskom 200 K, dočim se 20 % čistega dobič- ka podari penzijskemu zakladu. — Nabava novega klavirja se odloži, ker tega razmere še ne dopuščajo. — Na poročilo predsednikovo reši od- bor prošnje za opredeljenje ukovine za drugi tečaj. Bilo je 93 prosilcev, od teh se jih je žal, moglo oprostiti le 19 popolnoma, druge se je oprostilo deloma, dočim se je zavrnilo 19 pro- šenj. Ob rešitvi prošnje se je odbor oziral na potrebe prosilčeve, njegovo nadarjenost in pridnost. — Odbor sklene predložiti deželnemu odboru prošnjo za zvišanje redne podpore, odnosno za svrhu pokritja proračun- njenege deficita za dovolitev izredne podpore. — Iz seje artističnega od- seka poroča koncertni vodja g. Hu- bad, da je odsek sklenil predlagati, da se za prodajo natisnjenega Oskarja Deva samospevi. — Učitelj Švikar- šič na Koroskem je poslal do 30 ko- roških narodnih pesmi stavljenih peteroglasno z izvirnim besedilom. Enako je poslal g. Rihard Orel, učitel- jati na Vipavskem do 70 narodnih pesmi benčskih (rezijanskih) Slo- vencev z izvirnim besedilom. Oboje se pripravi za izdajo. — Določil se spored prihodnjemu koncertu, ki bo meseca marca v Ljubljani, in koncer- tu v Opatiji dne 25. marca. — Gosp. Kalab, koncertni mojster Slov. Filharmonije se v šolskem letu 1911/12 nastavi za učitelja na goslih.

Razgled po slovenskem svetu.

— Gostje na cetinjskem dvoru. Pretekli petek je prispel na Cetinje princ Leopold Bavarski s svojo so- progo Gizelo, rojeno nadvojvodinjo avstrijsko, in s svojima sinoma Jur- jem in Konradom. Visoka družba se je nastanila v »Grand Hotelu«. Do- polodne je princ Leopold s soprogo in sinovima posetil kralja Nikola in kraljico Mileno. Kralj je povabil go- ste na obed. Zvečer je bil v dvoru na čast gostom banket, na katerega sta bila tudi povabljeni nemški in av- strijski poslaniki.

— Osješko gledališče v Sofiji in Opatiji. Osješko gledališče namerava za časa počitnic prirediti turnejo po raznih jugoslovanskih mestih. Naj- prvo bo gostovalo v Opatiji. Tamkaj- šnja zdraviliška komisija je dovolila gledališču znatno podporo. Iz Opatije se na to igralce napotijo naravnost v Sofijo, kjer prirede celo vrsto pred- stav.

— Pretendent na krono Stare Srbije v Italiji. »Giornale d'Italia« poroča, da živi v mestecu Lecce mož, ki je direktni potomec srbskega car- ja Dušana Silnega, oziroma stare srbs- ke vladarske hiše Nemanja. To je vojvoda Orosio Constantino Capone- Nemanja di San Cesario, po pokicu sodni predsednik v poklju. Glasoviti italijanski genealog Carlo Padiglione je v svojem najnovejšem delu z do- kumenti dokazal, da je imenovan vojvoda Orosio (Uroš) Constantino potomec Teodora Nemanje, brata car- ja Dušana Silnega. Ko so Turki zaro- bili Srbe, je Teodor Uroš Nemanja pobegnil v Italijo. Tu mu je Alfonz Aragonski, kralj neapolski podaril fevdalno posestvo Corte Vasili v »Terra d'Otranto«. Do XVIII. sto- letja je rodbina Nemanja ohranila v napolskem kraljestvu vse vladarske časti. Začetkom XIX. stoletja je po- slal vojvoda Giuseppe Capone-Ne- magna spomenico Napoleonu Velike- mu, v kateri ga je prosil, naj mu pri- zna naslov in čast kneza Stare Srbije. Pravnik tega je vojvoda Orosio (Uroš) Constantino Capone-Ne- magna di San Cesario. Kakor zatr- juje »Giornale d'Italia«, je sedaj tudi ta poslal velesilam spomenico, v ka- teri uveljavlja svoje pravice na Sta- ro Srbijo, oziroma na sandžak Novi pazar.

— Prebivalstvo Dalmacije. Po pravkar končanem ljudskem štetju je imela Dalmacija l. 1910. — 637.075 prebivalcev. Politični okraji so imeli prebivalcev: Benkovac 44.145, Dubrovnik 39.847, Hvar 27.013, Imotski 41.894, Knin 24.654, Korčula 29.488, Kotor 35.574, Ma- karska 27.710, Metković 15.705, Sinj 54.628, Split 99.413, Supetar 23.520, Šibenik 57.523 in Zadar 83.162 duš. Ne oiraje se na vojaštvo so posam-

na mesta štela: Dubrovnik 8143 (— 294), Hvar 2002 (— 136), Korčula 2159 (+ 91), Kotor 2418 (— 603), Makarska 1941 (+ 136), Split 21.230 (+ 2683), Šibenik 11.757 (+ 1685) in Zadar 13.225 (+ 209) prebivalcev. — Največje dalmatinsko mesto je torej Split, ki šteje 21.230 prebivalcev.

— Srbi poslani v borbo proti Arabcem. Predpreteklo nedeljo so bili poslani srbski rekruti iz Senice v sandžaku Novi pazar v Jemen v boj proti arabskim vstajem. Kakor je znano, so kristjani v Turčiji podvrženi vojaški obveznosti šele od predlanskega leta, ko se je uvedla konstitucija. No, sedaj so Turki poslali pravoslavne srbske vojake v boj proti Arabcem. Kakor Slovenci, bodo sedaj tudi Srbi prelivali kri za tuje koristi.

Narodna čitalnica ljubljanska.

Današnji družabni večer »Narodne čitalnice« v Ljubljani bo najbrže zadnji za dolgo časa. V marcu namreč po vrsti odpadejo sobote zaradi koncerta, drugič zaradi izleta »Glasbene Matice«, 1. aprila je preliminarna prireditev »Domovine«, tako, da nas bo prehitel gorkejši čas, ki je pripravljen za izlete, ko za ples. Zato pa se današnjega večera udeležite v kar največjem številu. Pri koncertnem programu sodeluje odlična altistka gđc. A. Maličeva in ne, kakor se je pomotoma poročalo, gđc. Skrbnikova. Za polnočni odmor se je določila prijetna zabava »salamander«, po končanem Karnevalu. Vabijo se tedaj slavni krokarji in manjši bruci, da se zbero o polnoči pri mizi v bralni sobi. — Vsem, ki žele vesele zabave, na svidenje danes ob polu 9. zvečer v »Narodnem domu«!

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Ponesrečeni misijonar. (Konec.) Priče so bile razdeljene v skupine in sicer po načinu oskodbovanja. Zasiłanje se je odigralo kot kak gledališki prizor. Vrstila se je slika za sliko. Nastopili so trgovci iz mesta in dežele kakor gg. Bajželj, Rasberger, Klein, Krema, Goldstein ter g. Jelenec iz Logatec. Pri vseh je bil kot provizijski potnik in je vsakega po svoje ogoljufal. Nadlegoval je s praznimi naročili ljudi v domačem kraju, prehodil pa je tudi Vipavo, ter površno celo Kranjsko. — Pod pretezo, da ustanovi s svojim pajdajem, ki ga je nekoliko časa spremljal, na to pa zapustil in slednjim sam obdolžil goljufije, lastno trgovino, je iskal z ponarejenimi pismi posojila in naročil na dozdnevno trdno blago, seveda pošto laže Ljubljana ali kje drugje. — Tem je sledila skupina onih lahkomišelnežev, ki so mu izročali večje ali manjše zneske za cerkev v Rakovniku, za maše, navadno ali večne, od petkih ali sobotah, za zlate vzdihljaje na tabernakelnu vrezane in podobna tragikomna praznovanja. Rekla je neka žena, da sem mu verjela. Vzdignil je roke, molil in govoril kot bi rožce sadil. — Govoril je tudi, da če veliko nabere, vzamejo ga na Rakovniku za svojega. — Kot zadnji prizor je nastopila skupina priče — med njimi pretežno mlade ženske — ki so mu izročile fotografije. — On je obljubil vse. — Sliko poveča, okraši, bose obuje, razgaljene obleče, ženi naredi moža brez ali z drugo glavo in podobne neumnosti. — Ljudje so mu verjeli, posebno ker ni stalo več kot 30 v, 60 v ali 1 krono. S temi ljudmi se je obtoženec prepiral, a bili so tako razjarjeni nad njim, da bi se mu slabo godilo, da ni pred sodiščem. — Niso mu pomagale svete obljube, da bo vse vrnil, da je imel misijonski poklic itd. Po kratki jasni obtožbi in po govoru exoffo zagovornika g. dr. Tominška, kateremu se ima hinavski svetnik precej zahvaliti, je bil obsojen na 1 leto težke ječe, katero je obtoženec menda preseñen veselja prevzel.

Razne stvari.

* Čehi na Dunaju. Kar si drznejo na Dunaju krščansko socialni mozarjari, presega že vse meje. Dunaj, središče vseh avstrijskih narodov se osmeli po svojem občinskem svetu kršiti državne osnovne zakone in vlada to mirno gleda ter ne stori nobenega koraka. Dunajski občinski svet je sklenil na predlog svetovaleca Rainerja odpovedati v mestnih hišah vsem onim stanovalcem stanovanja, ki so se vpisali pri ljudskem štetju kot Čehi. Eni stranki so že odgovorili. Tedaj tudi Dunaj Abder?

* Luegerjev spomenik. Kakor znano, so dunajski krščanski soci ali zbirali prostovoljne donose za Luegerjev spomenik. Ti doneski pa so bili tako malenkostni, da so krščanski socialci obupali, da jim bo

mogoče svojemu največjemu možu postaviti spomenik. Zato so prišli na misel, da bi uporabili za to prihranek od II. vodovoda za Dunaj. V terek se je vršila tozadevna seja vodovodnega odseka, katero so proglasili za t.jno. Prisotni mestni uradniki so se morali odstraniti. V seji so govorili samo o spomeniku za Luegerja in nje ga finančialnem pokritju. Odločitev pa so morali odgoditi. Kako že pravimo? »Der Mohr...«, to bi bilo popolnoma krščansko. Ker je pri spomeniku že vodovodni odsek zainteresiran, bi mu dali nasvet, naj upošteva naš projekt, Luegerjev vodnjak, Lueger v nadnaravni velikosti, kako bruha — vodo.

* Manj praznikov! V ruski dumi je vložilo 35 poslancev predlog, da naj se zniža število praznikov. Zastopniki višje duhovščane pa so menili, da bi ljudstvo občutilo tako znižanje števila praznikov kot novo žalitev cerkve. Večina poslancev se je izrekla za manjše število, koncem seje pa je izjavil v imenu vlade višji prokurator svetega Sinoda, da vlada ne bo izdelala predloga dume.

* Minister tožen zaradi goljufije. Od treh strani je bil tožen v Parizu stanujoči bivši minister eksultana Abdula Hamida zaradi goljufije. Medsid Melhmana toži med drugimi tudi njegova žena, kateri je zapravil 800.000 frankov premoženja in dragocenosti za 400.000 frankov. Toži ga pa tudi več juvelirjev.

* Ljubezenska tragedija v Rimu. Dodatno k včerajšnjem poročilu izve-mo: Grofica Trigona se je seznanila z zadovoljen baronom Paternom pred leti ter ga povabila v St. Moric, na kar se ji je poročnik izpovedal, koliko dolgov ima. Grofica mu je poslala potem po čeku večjo vsoto, s katero je izplačal svoje najhujše upnike. Neki oderuh pa je hotel dobiti še več denarja ter je pokazal ček Trigoinemu soprogu, ki se je dal nato ločiti od svoje žene. Sedaj pa se je začela grofica kesati zaradi svoje nezvestobe in je hotela prekiniti razmerje s poročnikom. V obup, da izgubi svojo ljubico, je izvršil potem Paterno umor. Umrjena je bila hči kneza Cuto in sestra poslanca Tasca. Imela je še dve sestri, ki sta bili ubiti pri potresu v Mesini. Prej je bila dvorna dama neapolske princese, v zadnjem času pa kraljična dvorna dama. Grofica Trigona zapušča dve hčerki v starosti 10 in 7 let. Ko je izvedela kraljica o smrti svoje dvorne dame, se je skoro onesvestila. O baronu Paternu mislijo zdravniki, da mu bodo morda ohranili življenje. Krogel niso predre možganov. Sodni izvedenci so na ranah pri grofici Trigoni konstatirali, da je bila zabodena od zadaj.

* Kuga v Aziji. Iz Berolina javljajo, da se kuga v obližju nemškega ozemlja ne širi več, marveč da število mrličev celo pada. — V Cingtavu ch šantunški železnici umre samo 30 oseb na teden proti 180 v prejšnjem tednu. — V Kirinu pa se kuga strahovito širi. Mrličji leže po ulicah. Iz okolice ne prihaja nič živih v mesto. Prebivalstvo umira tudi gladi in poluljena druhal ropa. Japonski konzul je izdal oklic na svoje domačine, da naj zapuste mesto.

* Turški ženski časopis. V Carigradu je začel izhajati pred kratkim ženski časopis »Mehasin«, ki si je postavil za cilj povzdigniti duševnega in moralnega nivoja turške žene. To je dokaz, da se je v zadnjem času v Turčiji tudi žensko krepko povzdignilo. List se je izpočetka boril z velikimi težavami, sedaj pa je, kakor se zatrjuje, že zelo krepak. Izhajal v 2000 izvodih, po katerih segajo zlasti pridno žene v Carigradu.

* Mednarodni kongres za filozofijo v Bologni. Četrty mednarodni kongres za filozofijo, ki se vrši med 6. in 11. aprilom v Bologni, bo posebno zanimiv vsled obsežnosti in raznovrstnosti svojega programa. Zastopane bodo vse spekulativne panoge, vsa filozofična naziranja v svojih odnošajih k znanosti, umetnosti, zgodovini in veri. Za splošne seje so se prijavili k besedi med drugimi: Svante Arrhenius, ki bo govoril o izvoru oboževanja nebesnih prikazni, G. Barzelotti o filozofiji in zgodovini filozofije, E. Boutroux o razmerju med filozofijo in znanostmi, Rudolf Encken o nalogah filozofije v kulturnem življenju sedanosti, Viljem Ostwald o elementarnih pojmi in zakonih njih spojitve, Henri Poincaré o definiciji, Alojzij Riehl o izobrazbi Kantovih misli o filozofiji sedanosti, F. C. S. Schiller o zmoti, F. Tocco o platonskem vprašanju in Viljem Windelband o metafiziki časa.

Telefonska in brzojavna poročila.

Delegacije.

Budimpešta, 4. marca. Avstrijska in ogrska delegacija bosta danes s svojim delom gotovi. Avstrijski dele-

gacija ima rešiti samo še vojni ektraordinarij, nakar se snideta ob 6. uri zvečer k sklepni seji, v kateri bosta obe delegaciji izmenjevali medsebojno nuncijs. V današnji seji je govoril kot prvi delegat profesor Bachmann, ki je v svojem govoru ostro nastopal proti včerajšnjim izjavam dr. Kramarja, nato je govoril delegat Stanek ter grajal nedostatke pri avstrijski armadi. Zahteval je, da se uvede dveletno službovanje pri vseh vojaških strokah in ne samo pri pehotnih polkih. Končno je zahteval skorajšnjo rešitev reforme vojaškega kazenskega procesa. Govorili so nadalje še delegati Hausser, Soukup in Stranski, nakar je repliciral še enkrat skupni vojni minister Schönaiach.

V daljni razpravi je govoril vojni minister baron Schönaiach. Med drugim je zatrjeval, da bo vlada v najkrajšem času predložila obema parlamentoma novi brambeni zakon, ki bo slonel na dveletni vojaški službi. Nadalje je izjavil, da je vojna uprava pripravljena priznati pravico do enoletnega prostovoljstva absolutom 6. razreda srednjih šol, ako se istočasno odpravi takozvana inteligenčna skušnja. Minister je govoril tudi o polkovnem jeziku ter obljubljal, da bo vojna uprava skrbela za to, da se bodo častniki marljiveje kakor doslej učili polkovnega jezika. Ob koncu svojega govora je poudarjal, da ne sme armada imeti ničesar opraviti z narodnostnimi prepripi, marveč da mora biti njeno načelo slej kot prej: »V tvojem taboru je Avstrija«. Za ministrom je govoril referent Kozłowski, nakar je poročal grof Clam Martiniz o izrednem kreditu. Nato je bila seja prekinjena. Popoldne se vrši formalna seja, v kateri se protistransko delegaciji izročita nuncijs.

Budimpešta, 4. marca. Finančni odsek avstrijske delegacije je imel danes pod predsedstvom Zazworka sejo. Na dnevnem redu te seje je bil o glasovanje o Dobernigovi resoluciji glede prezidave delegacijskega poslopja. Resolucija je bila soglasno sprejeta.

Volilni boji na Romunskem.

Bukarešta, 4. marca. Pri današnjih volitvah v poslaniško komoro, ki se vrše po vsej deželi, je prišlo do velikih izredov. Naprednjaki so razbili neki shod, na katerem je imel govoriti tudi napušni minister. Iz vseh volišč prihajajo vesti o krvavih spopadih. V mestu Bhuzen so ustrelili pri volitvah župana in 2 drugi osebi. Vojaštvo je moralo nastopiti z golimi sabljami.

Železničarji pri ministru.

Dunaj, 4. marca. Danes je bila pri železniškem ministru dr. Glombinskem deputacija lige slovanskih železničarjev, da intervenira v nekih stanovskih vprašanjih. — Dunaj, 4. marca. Železniški minister dr. Glombinski je danes sprejel deputacijo lige slovanskih železničarjev in društva »Reichsbund d r Eisenbahner«. Deputacija mu je vročila spomenico o zahtevah železniških uradnikov in uslužbencev. Društvo jugoslovanskih železničarjev in železniških uradnikov sta zastopala Zorec in Stanič iz Trsta.

Cesarjev odhod iz Budimpešte.

Budapest, 4. marca. Cesar se je danes zopet vrnil na Dunaj. V Budimpešti je bival nepretrgoma mesec dni. Pred svojim odhodom je sprejel načelnika generalnega štaba Konrada pl. Hötendorfa.

Nov Lloydov parnik.

Trst, 4. marca. Danes dopoldne ob 11. so spustili v morje nov Lloydov parnik »Wiene«, ki bo vozil med Trstom in Aleksandrijo. Omeniti je kot posebnost, da bo ta parnik kurjen z nafto namesto s premogom in da bo opremljen tudi z Marconijevim brezžičnim brzojavom. Parnik bo vozil 18 milj na uro.

Prestolonaslednik na Brionskih otokih.

Pulj, 4. marca. Danes je prispel semkaj prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand s svojo soprogo vojvodinjo Hohenbersko. Odpotoval je takoj na Brionske otoke, kjer ostane delj časa.

Jubilej odprave tlačanstva na Ruskem.

Petrograd, 4. marca. Danes se je po vsej Rusiji oficialno praznovalo jubilej odprave kmetkega tlačanstva. Po vsej Rusiji se vrše velike slavnosti. Car Nikolaj je poslal ministrskega predsednika Stolipinu svojeroko pismo, v katerem poudarja veliko važnost odprave tlačanstva za napredek ruske države in ruskega naroda.

Špansko in Vatikan.

Madrid, 4. marca. Španska vlada je Vatikanu v zelo ostri noti odgovorila, da si nikakor ne da od Vatikana predpisovati kaj ima ukreniti glede svojih cerkveno - političnih zakonov.

Monarhistično gibanje proti portugalski republiki.

Lizbona, 4. marca. Ministrstvo je bilo oficialno obveščeno o protirevolucionarnem gibanju v Rio de Janeiro. Kakor se zatrjuje, so vse vesti, ki smo jih prinesli tudi mi že včeraj, popolnoma resnične. Na čelu monarhističnega gibanja stoji baje izgnani bivši minister Franco.

Portugalska vlada proti škofom.

Lizbona, 4. marca. Ministrski predsednik se je javno izrazil, da bo vlada z vso strogostjo postopala proti onim škofom, ki so jeli v cerkvi ščuvati proti sedaj obstoječemu državnemu redu na Portugalskem.

Stavka v rudokopih pri Glasgowu.

London, 4. marca. Iz Glasgowa se poroča, da je prišlo med delodajalci in rudarji do ostrih diferenc. Rudarji zahtevajo 8urni delavni dan. Za prihodnjo sredo je napovedana splošna stavka, katere se bo udeležilo nad 90.000 delavcev. Oblasti se trudijo na vse mogoče načine doseči kompromis.

Kuga v južni Rusiji.

Odesa, 4. marca. Oficialno se priznava, da se je kuga zopet pojavila v nekaterih krajih južne Rusije. Uradno je dognan doslej samo en slučaj kuge s smrtnim izidom.

Napredno gospodarsko in politično društvo za poljanski okraj priredi

v nedeljo, dne 5. marca ob 3. uri popoldne v gostilni g. Dolinškove, Mesarska cesta 4 (pri klavnici)

javen shod.

Na shodu govorita prof. Josip Reiser in urednik Rasto Pustoslemšek.

Volilci in volilke!

Ker je shod velevažen za predstoječe volitve, udeležite se ga vsi zanesljivo polnoštevilno, saj je to v vašem lastnem interesu. Izvedeli boste za vse absurde lopovščine, ki so jih klerikalci storili in ki jih še nameravajo izpeljati. Torej vsi od prvega do zadnjega na shod, da javno protestiramo pr ti nečutenim nameram svojih nasprotnikov.

Poslano. *)

Glede volitev v občinski odbor trške občine Sv. Lenart v Slov. goricah izvoli sprejeti javnost to-le pojasnilo. V tretjem in drugem volilnem razredu je dobila nemška stranka večino. V prvem razredu, kjer sem prišel jaz v postev, bilo je 7 nemških in pet slovenskih glasov. Dva nemška glasa bi odpadla, ako bi eden nemški volilec, ki je obolel, ne volil: nosilnica je bila pripravljena, oboleli volilec je prenos na volišče dovolil. Ako bi volil, Nemci itak z dvema glasovoma večine zmagajo. Ako ne bi volil, bilo bi razmerje 5 proti 5, odločeval bi torej žreb. Faktično razmerje pa bi bilo tudi v tem slučaju pet nemških proti štirim slovenskim glasovom, ker bi volilna komisija pooblastilo nekega slovenskega volilca — po mojem mnenju opravičeno — zavrnila. Moja ndeležba pri volitvah ne bi imela torej nikakega uspeha. Na vse drugo, kar se je o teh volitvah in o moji osebi pisalo, ne odgovarjam, ker smatram tako pisanje, ki je brez resnične dejanske podlage, brezpomembnim. Pa tudi sicer je v tej zadevi to poslano moja prva in zadnja beseda.

V Št. Lenartu, dne 1. sušca 1911.

802 FRAN ŠTUPICA,

c. kr. notar.

Odprto pismo*)

Henriku Schreinerju, c. kr. ravnatelju v Mariboru.

Pred tremi ali štirimi leti ste se Vi izrazili proti neki osebi (ime je na razpolago): »Es ist dafür gesorgt, dass Potočnik nicht nach Laibach kommt.« Skoro v istem času ste rekli proti isti osebi: »Nützen kann ich nicht viel, aber schaden.« O teh besedah sem premišljeval gotovo čela tri leta in prosil celo nekega tovariša (ime na razpolago) neke kranjske gimnazije, da naj o tem poizve kaj več. Pred nekaj dnevi mi je povedal v pričo dveh drugih tovarišev nek državni poslanec (ime na razpolago), da je govoril z nekim državnim poslancem iz Kranjske (ime na razpolago) glede moje menjave v Ljubljano. Dotični poslanec pozna dobro razmere pri kranjskem držel. šolskem svetu in je rekel: »Prof. Potočnik je pri kranjskem dežel. šolskem svetu zelo razkričan, on ne pozna nobenega reda, bi vse

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor to določa zakon.

prevrgel in se ne razume z nobenim kolegom itd.« Z velikim začudenjem smo poslušali to izpoved, ker nismo mogli verjeti, kdo more spraviti tako obrekovanje med svet. Zato ni čuda, da se vse moje prošnje za premešitev v zadnjih treh letih odklanja jo a limine. Kdor je spravil to med svet, je lagal nesramno in me opravljal perfidno. 799

Kako sem služil na Kranjskem, mirno prepuščam sodbo svojima nekdanjima ravnateljema, c. kr. vlad. svet. gg. dr. Deteli in Senekoviču ter sem prepričan, da ne bo slaba sodba. Moje službovanje na Stajerskem je pa že tudi označil g. nadzornik Končnik, ki mi je napisal nekoč v kvalifikacijo »an der Anstalt unentbehrlich«. Kako se je izrazil isti nadzornik o mojem delovanju na mariborskem učiteljskem v šolskem letu 1909/10, Vam lahko povesta šol. svetnik g. I. Koprivnik in g. St. Marin.

Kako poznam jaz red v šoli in odgojevanje mladine, je pokazala matura leta 1906. in posebno pa 1910. Leta 1910. je bila v vsakem oziru najboljša matura od leta 1890., odkar ste Vi ravnatelj na mariborskem učiteljskem. Deželni šolski svet je izrekel vsled tega celo enkrat nekako priznanje, do katerega priznanja ste prišli Vi ravno tako, kakor Pilat v vero. (Prim. dijaški štrajk 1. 1908.) Da je to res, Vas opominam na večer po maturi 9. julija 1910., ko so se pri Meranu slovenski in nemški abiturijentje vprico učiteljskega zbora zahvalili za dosledni trud in požrtvovalnost nenavzočemu prof. Potočniku in — ne navzočemu ravnatelju Schreinerju —! Ali je bilo mučno? Kaj? No pa saj je potem neki profesor malo ublažil —!

Kako se razumem s svojimi tovariši, Vam lahko v tem povedo razni moji kolegi po Slovenskem in tudi drugod, kako sem jim priskočil v marsikaterem oziru na pomoč. Pozivljem dotičnega slovenskega tovariša, da se oglasi, če sem prišel s kom kdaj kot stanovski tovariš v kako nasprotje!! Res je pa, da sem odločno nastopal vedno na zavodu proti germanizatoričnim in mojo narodnost izjavajočim tendencam nemških tovarišev, a vedno odkrito, pravično in dosledno, ker sicer bi govoril nemški deželni šolski svet v Gradcu drugače z menoj. Bil sem vedno zmagalec, a začel nisem jaz nikdar prvi. Kako ste se vedli Vi v zadevi Ibler - Potočnik in Herbst - Potočnik in kako ste opravičevali svoje postopanje proti meni dne 26. novembra 1910. v Hočah napram šol. svet. gg. Koprivniku, dr. Pivku in Schmorantzerju, Vam napišem drugič.

Da je pa nastalo razmerje med nama napeto, pa nisem kriv jaz. Začetek ste storili Vi in ne jaz. Klečeplazil nisem nikdar in tudi ne bom. Bilo je že leta 1903. — prve mesce mojega bivanja v Mariboru — in sicer o pustu. Ležal sem tedaj tri dni doma na Kranjskem in Vam brzojavil, da sem bolan in se ne morem vrniti takoj. Izostal sem eden ali dva dneva. Imel sem pošteno influenco, kar še danes lahko dokazem po verodostojnih pričah. Tedaj ste rekli Vi proti vadiškemu učitelju Al. Vavrohu, pri katerem sem stanoval jaz tedaj: »Potočnik ist ein Simulant.« Skoro v istem času se je zopet napil pošteno znani nemški prof. Murauer in ostajal v takih prilikah po dva ali tri dni doma. Ko smo tedaj v konferenčni sobi protestirali zoper to, da bi supirali take ljudi, ki ležijo doma pijani, ste rekli: »Das kommt ja nur dreimal oder viermal im Jahre vor.« To je tisti Murauer, ki je Vas imenoval javno »Schufta«, a ga niste tirali pred noben tribunal in spravili ste psovko —!

Opozarjam na navedena dejstva javnost, Vas pa prosim vljudno, da doženete, kdo je tako lagal o meni, ker vem, da ste prepričani tudi Vi, da je to nesramno obrekovanje.

Dr. M. POTOČNIK,

še c. kr. profesor na učiteljskem v Mariboru in ne kje v Bukovini.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor to določa zakon.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

Poslano.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravlila, katero se da tako mnogostransko porabiti, nego »Mollo-vo francosko žganje in sol«, ki je takisto bolsti utešujoče, ako se namaže z njim, kadar koga trga, kako to zdravlilo vpliva na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopel. Steklenica E 1-00. Po poštnem povzetju pošilja to zdravlilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, Dunaj, Teufelshaus 6. V zalozah po deželi je zahtevati izrecno MOLL-ov prepart, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 6 18

Po zdravniških poročilih se pri revmatizmu, protinu in nevralgijah izjemno obnaša kot izborna bolečina tolažeča, na oplahnenje oteklin ter obnovo premičnosti členkov delujoče sredstvo Contrahuman.

Ustna voda KALODONT Zobna krema

Reguliranje telesnega odvajanja je eno glavnih pogojev pri ravnanju z nerodnostmi prebave. Premočna odvajalna sredstva so splošno škodljiva. Zatorej naj se rabi voljno in brez stranskih učinkov delujoča odvajalna sredstva, ki se tudi prebave ne dotikajo, nego jo pospešujejo in jaciijo. To pa je dr. Rose želodčni balzam iz lekarne B. Fragner, c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi. Dobiva se tudi po tukajšnjih lekarnah.

Čisto glavo! Može živeti! Zdravo spanje! Nič več prsnih in vratnih bolečin nimamo, odkar rabimo Fellerjev fluid z zn. Elsafluid, ker lajša bolečine, odstranja slabosti in osvetožuje. Tuetat franko 5 kron. Ne poznamo želodčnih bolečin, ne krča, ne vzpohavanja in tudi želodec nas ne tišči, odkar rabimo Fellerjevo odvajalno kroglico z zn. »Elzine kroglice«, 6 skatljic franko 4 K. Pristne prodaja E. V. Feller v Stubici, Elziru trg št. 238 (Hrvaško).

Ne, moj ljubi, potrpljenje je neumnost. pa še celo velika neumnost. S katarji ni imeti potrpljenja, najlaže se borimo proti njim z rabo pristnih sodenskih mineralnih pastil. Te pastilje so produkt sodenskih zdravilnih vrelcev in katarji v neverjetno kratkem času narede konec. Payeve pristne sodenice se dobivajo skatljica po K 1.25 po vseh lekarnah in trgovinah z mineralnimi vodami.

Generalno zastopstvo za Avstro-Ogrsko: W. Th. Guntzert, c. kr. dvorni založnik, Dunaj IV/1, Grosse Neugasse 17.

Izborno varstveno sredstvo MATTONIJEV GLESSHÜBLER

naravna
alkalična kislina
proti vsem
infekcijskim
bolezni;
izvira iz čiste
granitne skale.
Pri mnogih epidemijah sijajno preizkušeno.

Specialiteta, edina slovenska
ura za telefoniranje.
Dobi se samo pri tvrdki
Ljubljana H. Suttner Ljubljana
Mestni trg Sv. Petra cesta

Srečen vse žive dni,
Vsaka mu jed diši,
Nikdar bolan;
Kdor živi

Najboljši želodčni liker!

Sladki in grenki.

Ljudska kakovost Rter K 2.40.
Kabinetna kakovost „480.
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Postavno varovano.

Darila.

Upravištva našega lista so poslali:

Za Cirila in Metoda: Luka in Terezina Svetec v Liti, mesto venca na krsto gospe Neti dr. Bevkove v Celju, c. kr. ravnateljstvo soproge v Idriji 10 K. — Cisti dobiček veselice, meseca svečana v Gorenjih pri Postojni 38 K. — Gospa Mimica Šterova, nabrala o priliki godovanja »našega Binčka« v Kočurjevi gostilni v St. Petru na Krasu 7 K. — Albert Kette, Bled, mesto venca na krsto pokojnega prijatelja Jožeta Marinka na Vrhniki 14 K. — Omizje Tržačanov v kavarni Prešern 4 K. — Skupaj 74 K. — Srčna hvala vsem! Na zdar!

Dobrodošli in stroški „Družbe sv. Cirila in Metoda“.
Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca februarja 1911. sledeči promet:

I. Prijemki:
a) Redni prijemki:
1.) Prispevki iz nabirateljev 871 K 68 v
2.) Prispevki podružnic l. s.
a) Kranjska 772 K 31 v
b) Štajerska 1263 „ 88 „
c) Koroška 14 „ „
d) Primorska 512 „ 51 „
Skupaj 2562 K 70 v
3.) Razni prispevki 3407 K 55 v
Skupaj 6841 K 93 v
b) Izredni prijemki:
4.) Prispevki za obramb. sklad 2108 K 53 v
vsota vseh prijemkov 8950 K 46 v

II. Izdatki:
a) Redni izdatki:
plače, remune-
racije učitelj-
skemu osebju,
razniručni 6622 K 32 v
b) Izredni izdatki:
naložitev na
glavnico, ozi-
rom obrambni sklad 1965 „ 53 „
Skupaj 10587 K 85 v
1637 K 39 v

Opomba: Pri obrambnem skladu naloženi zneski in zapadle obresti so nedotakljiva glavnica toliko časa, dokler ne dosežejo vplačani zneski 200.000 kron.
V Ljubljani, dne 3. marca 1911.

Borzna poročila.

Ljubljanska
„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 4. marca 1911		
Dolžnostni papirji.		
4% majevska renta	92.95	93.15
4% srebrna renta	96.90	97.10
4% avstr. krona renta	92.95	93.15
4% ogr.	91.80	92.00
4% kranjsko deželno posojilo	95.00	95.00
4% k.o. češke dež. banke	94.00	95.00
Srečke.		
Srečka iz 1. 1880 „	213.00	219.50
„ 1884 „	310.00	316.00
„ tiske	156.00	162.50
„ zemeljske l. izdaje	297.00	303.00
„ „ II. „	286.00	292.00
„ ogrske hipotekne	252.00	258.00
„ dun. komunalne	534.00	544.00
„ avstr. kreditne	531.00	541.00
„ ljubljanske	90.00	96.00
„ avstr. rdeč. križa	82.75	88.75
„ ogr.	47.50	53.50
„ beziška	37.75	41.75
„ turške	254.50	257.50
Dolžnost.		
Ljubljanske kreditne banke	480.00	486.00
Avstr. kreditnega zavoda	675.20	676.20
Dunajske bančne družbe	561.00	562.00
Južne železnice	111.80	112.80
Državne železnice	749.50	750.50
Alpine-Montan	751.00	752.00
Češke sladkorne družbe	284.00	285.50
Zivnostenske banke	283.50	284.50
Valute.		
Ceklni	11.36	11.39
Marke	117.27	117.47
Franki	85.00	85.10
Lire	94.50	94.70
Rubliji	253.50	254.50

Zlne cene v Budimpešti.
Dne 4. marca 1911.
Termin.
Pšenica za april 1911. za 50 kg 11.28
„ „ oktober 1911. za 50 kg 10.50
Rž za april 1911. za 50 kg 7.45
Rž za oktober 1911. za 50 kg 7.75
Koruzi za maj 1911. za 50 kg 5.69
Oves za april 1911. za 50 kg 8.50
Efektiv.
Neizpremenjeno.

Podpisani Janoz Košiček, posestnik v Žuženberku 29, obžalujem da sem dne 6. februarja 1911 z besedami »proklete barabe« žalil odbor bralnega društva v Žuženberku ter se le-temu zahvaljujem, da je odstopil od kazenske ovadbe.
KOŠIČEK.

Zahvala.
Globoko ginjeni nad tako vsestranskim sočustvovanjem, ki se nam je povodom nenadne, prebride in nenadomestne izgube našega iskreno ljubljenega, najboljšega soproga, oziroma očeta, gospoda
Ruperta Engelsbergerja
izražalo pismeno ali ustmeno ter nam bilo v teh tugapolnih dneh v neizmerno tolažbo, se čutimo dolžne tem potom izraziti vsem najiskrenejšo zahvalo. — Presrečno zahvalo izrekamo vsem mnogobrojnim od blizu in daleč prihitelim udeležnikom zadnjega spreveda preblagega rajnega kakor tudi vsem množestvilnim darovalcem prekrasnih vencev.
KRŠKO, dne 4. sušca 1911.
Globeke žalujejo ostali.

7

Umrli so v Ljubljani:

Dne 1. marca: Neža Jazbar, hči pekovega pomočnika, 2 dni, Trnovski pristan 10. — Branko Debeve, sin zavarovalnega uradnika, 1 leto, Komenskega ulica 14.
Dne 2. marca: Helena Perko, čevljarjeva vdova, 82 let, Sv. Petra cesta 45.
V deželni bolnici:
Dne 25. svečana: Kristijan Stony, strojevodja državne železnice, 33 let. — Fran Ješe, mlinarski pomočnik 31 let.

Meteorološko poročilo.

marca	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
3	2. pop.	734.5	12.1	p.m.szh.	sk. jasno
4	9. zv.	737.0	5.9	brezvetr.	jasno
4	7. zj.	739.2	0.0	sl. jug	del. oblak.

Srednja včerajšnja temperatura 67°, norm. 16°. Padavina v 24 urah 0.0 mm

†
Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš preljubljeni oče, stari oče, stric in sopro, gospod
Andrej Zajec
železniški čuvaj c. kr. Juž. železnice v p.
danes ob 8 uri zjutraj, previden s sv. zakramenti, po kratki mučni bolezni preminul. 797
Zemeljski ostanki dragoga pokojnika se bodo prepejali v nedeljo, dne 5. marca t. l. k Sv. Križu k zadnjemu počitku.
Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi sv. Jakoba v Ljubljani.
V Ljubljani, dne 3. marca 1911.
Žalujejo ostali.

Zahvala.
Za vse iskrene dokaze srčnega sočutja povodom prebride izgube našega preljubljenega očeta, oz. starega očeta, brata in strica gospoda
Matija Lavriča
prejemnika užitišne
kakor tudi za toli častno spremstvo rajnega izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem srčno zahvalo. Osebitno pa se zahvaljujemo gg. uradnikom inesnega užitiškega zakupa in stanovskim kolegom za številno spremstvo ter vsem darovalcem preljepih vencev. 803
Srčna hvala vsem!
V LJUBLJANI, 4. marca 1911.
Žalujejo r. družina Lavrič.

Stanovanje
se odda s 1. majem z 2 sobama, kuhinjo, shrambo in d-lom vrta
Poizve se: Vodovodna cesta 24.
815

Preklic.
Podpisani Janoz Košiček, posestnik v Žuženberku 29, obžalujem da sem dne 6. februarja 1911 z besedami »proklete barabe« žalil odbor bralnega društva v Žuženberku ter se le-temu zahvaljujem, da je odstopil od kazenske ovadbe.
KOŠIČEK.

Zahvala.
Globoko ginjeni nad tako vsestranskim sočustvovanjem, ki se nam je povodom nenadne, prebride in nenadomestne izgube našega iskreno ljubljenega, najboljšega soproga, oziroma očeta, gospoda
Ruperta Engelsbergerja
izražalo pismeno ali ustmeno ter nam bilo v teh tugapolnih dneh v neizmerno tolažbo, se čutimo dolžne tem potom izraziti vsem najiskrenejšo zahvalo. — Presrečno zahvalo izrekamo vsem mnogobrojnim od blizu in daleč prihitelim udeležnikom zadnjega spreveda preblagega rajnega kakor tudi vsem množestvilnim darovalcem prekrasnih vencev.
KRŠKO, dne 4. sušca 1911.
Globeke žalujejo ostali.

7

Citrarji dobijo franko svezek krasnih in milih slovenskih napevov za citre s slovenskim besedilom, če pošljejo vsoto 50 vin. v znamkah na naslov Josip Šerg, Dunaj XII/4, Kantakuzinostrasse 68. — Pregled od 100 pesmi se pošilja brezplačno. 8.0

Gospodična išče pri boljši rodbini
stanovanje s hrano
Ponudbe pod „hrana“ na uprav. »Slovenskega Naroda.« 765

Izjava
Z ozirom na krožeče vesti, da sem udeležen pri tukajšnji »Glavni posojilnici«, izjavljam s tem, trgovski pozornosti na ljubo, da nisem v zvezi z imevano posojilnico, še manj pa identičen z gospodom J. Oblakom v Ljubljani. Proti vsakemu, ki bi se dovolil z nepremišljenim izvajanjem skodovati dobremu glasu moje trgovine, ki je znana zaradi dobre poštebe in radi tega tudi priljubljena, bodem postopal sodnijsko. 613
Z odličnim spoštovanjem
Jokob Oblak, A. Švara nasledn.
Ljubljana, Pred škofijo 3.

! Kdo !
kupi enonadstropno moderno zidano rodbinsko hišo v mestu Voitberg (Köflachška železnica) na Štajerskem, na prometni cesti z vrhom in nekaj polja, z urejenimi kadimi kopeli z električnim obratom in razvedljava. Cena 28.000 K. Več pove Fran Horneck, Gradec, Heinrichstr. 11. 610

KINTA
K.C.L.
Modeli 1911 splošno priljubljenih Kinta koles so došli. Blagovolite si jih ogledati, ali zahtevajte ilustrovani cenik.
K. Čamernik
Ljubljana, Dunajska cesta 9.
Specialna trgovina s kolesi : in posameznimi deli.

ALPINA
ure
Priznana največja, resnično domača, že 25 let obstoječa eksportna tvrdka.
Fr. Čuden
urar v Ljubljani, Prešernova ul. 1
samo nasproti Frančiškanske cerkve je delničar
največjih tovarn švicarskih ur »UNION« v Genovi in Bielu
on torej lahko po originalno tvorilskih cenah
garantirano zanesljive, v vseh legah in temperaturah po njegovem astronomičnem regulatorju regulirane, svetovno znane
Alpina ure
z matematično preciznim kolesjem — v zlatu, tulu, srebru, niklju in jeklu
prodaja.
Nedostojno velika izbira. — Večletno jamstvo. Ceniki zaštonj in poštne prosti.

Dva krojaška pomočnika
Za vsako delo se sprejmeta takoj. 811
Franc Čadež, krojač, Jesenice-Fužine, Gorenjsko.

Izjava. 795
Podpisani izjavljam, da nisem plačnik na katerikoli način narojenih dolgov moje žene Ano Jagodič (rojene Harisch).
V Ljubljani, dne 2. marca 1911.
J. Jagodič, trgovski potnik, Privoz št. 5.

Izveščano 808
strojepisko
sprejme odvetniška pisarna v Ljubljani.
Pismene ponudbe naj se naslovijo z zaznamkom „Strojepisna“ na upravnstvo »Slov. Naroda«.

Dobro idoč umetni mlin
na valjce na močni in stalni vodi, samostojna pekarija s stanovanjem, nova vila s 4 sobami, 2 kuhinjami, dalje gospodarsko poslopje, lep sadonosnik, travniško in vrtno zemljišče, okroglo 3 orali na Spodnjem Štajerskem, 8 minut od kolodvora se takoj prodaja. — Cena je 17.000 K, pri kupu je plačati 8000 K, ostanek lahko ostane. Vpraša se pri Gustavu Kraupa v Šmartnu pri Slov. Gradcu, Štajersko. 801

Sprejme se
kontoristinja
vešča slovenskega in nemškega jezika, stenografije in strojepisja. 812
Kartonažna tovarna Iv. Bonač v Ljubljani.

Nekarsulmsko
motorno kolo
s postranskim vozom, efektivno 5 HP, najnovejšega tipa, malo rabljeno, se prodaja. — Vprašanja na gda. A. E. Medika, upravitelja graščine Fužine pri Ljubljani. 806

Priprosta
gospodična
vešča slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, izurjena v kuhinji, šivanju in vseh ročnih delih
išče primerne službe
le samo v Ljubljani. — Kdo, pove uprav. »Slov. Naroda.« 738

Kdor hoče zares dobro ceno in vsestransko pohvalno 771
obleko
imeti, naj se blagovoli naravnost obrniti na krojaško tvrdko
J. AHČIN, Ljubljana,
Vogova ulica šte. 12.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg v Ljubljani,
največja slovenska pivovarna, priporoča svoja svetla in črna piva.

1464

Ravnateljstvo v Laškem trgu.

„Glasbena Matica“ v Ljubljani odda svojo

hišo

št. 8 v Gosposki ulici, kjer je bila nastanjena „Mladika“

v najem

za slične namene s 1. novembrom oziroma s 1. avgustom t. l. Pogoji po dogovoru. — Ponudbe je poslati odбору „Glasbene Matice“ do 15. marca t. l.

Najboljše in najsigurnejše sredstvo zoper

rdeč nos

ki v kratkem času odpravi rdečico in vse druge bolezni v nosu je

„Kornelija“.

Razpošilja z natančnim poizkusom po povzetju treh kron N. M. E. Medlog, Celje št. 16, Štajersko.

Pristna brnska sukna.

Pomladna in poletna sezija 1911.

Kupon	1 kupon	7 kron
Metr. 3'10 dolg	1 kupon	10 kron
za kompletno	1 kupon	12 kron
moško obleko	1 kupon	15 kron
(suknja, hlače, te-	1 kupon	17 kron
lovnik) stane samo	1 kupon	18 kron
	1 kupon	20 kron

Kupon za črno salonsko obleko 20 K dalje blago za povravnike, turistiški loden, svilnati kamgarn itd. itd. razpošilja po tovarniških cenah kot solidna in poštena vilo znana

zaloga tvornice sukna

Siegel-Imhof v Brnu.

Vzorci gratis in poštnine prosto.

Prednosti privatnih odjemalcev, ako blago naroča direktno pri firmi Siegel-Imhof so precejnejše.

Zaradi silnega prometa blaga vedno največja izbira popolnoma svežega blaga. — Stalne najnižje cene.

— Tudi najmanjše naročila se po vzorcu sestavljajo.

Lud. Černe

uvetel, trgovec z urami ter zprisiženimi sodnijski cenilec.

Ljubljana, Wolfove ulice št. 3.

Velika zaloga

juvelov, zlatnine in srebrnine, različnih ur, uha-

nov, pr-

stanov,

verizic in očal itd.

Blago prve vrste.

Solidna postrežba.

Cene na nižje.

Svoj izdelek **ostre žgane** strojne zidne in zarezane strešne

prve vrste **OPEKE** prve vrste

priporoča

442

J. KNEZ V LJUBLJANI.

Sprejme tudi zastopnike za razpredaje zarezanih strešnikov.

Otvoritev
 nove konfekcijske trgovine
Maček & Komp.

Dovoljujemo si slavnemu občinstvu vljudo naznanjati, da smo v Ljubljani, Franca Jožeta cesta 3 (v obližju glavne poš.)

otvorili novo dobro sortirano

konfekcijsko trgovino
 za gospode in dečke.

Kot dolgo let v tej stroki delujoči, potrudili se bomo cenjene odjemalce vsestransko zadovoljiti z dobrim, solidnim blagom ter nizkimi cenami.

Da ustrezemo cenjenim odjemalcem z dežele bode trgovina med opoldansko uro tudi odprta.

773

Z odličnim spoštovanjem

: Maček & Komp. :

Prazen lokal

v sredini mesta, se išče za takoj.

Ponudbe pod „Lokal“ na upravništvo „Slov. Naroda“.

Sprejme se takoj spreten

mehanični pomočnik

za šivalne stroje, dvokolesa itd. Plača dobra. Vprašati je pri Batjelu, Gorica, Stolina ulica.

Redka prilika! — Najugodnejši nakup!
 Prodaja ali zamenjava

hiše.

Proda se nova, enonadstropna, davka prosta hiša z vrhom v s. in enati legi ter v bližini električne železnice v Ljubljani. — Hiša se jako dobro ohreduje ter so plačilni pogoji najugodnejši. Eventualno se zamenja s kako manjšo, če tudi ne ravno novo hišo. 444

Pismena vprašanja na uprav. tega lista.

Uradne ure od 8. zjutraj do 7. zvečer

ÚSTŘEDNÍ BANKA PIAZZA del českých sporitelů

Podružnica V TRSTU PONTEROSSO 3

Ovrednja banka českých hranic.

VLOGE NA KNJIŽICE PREMIJSKE VLOGE

4 1/4 % 4 3/4 %

VLOGE V TEKOČEM RAČUNU in VLOGE FIKSNE NAJUGODNEJŠE.

BANČNO POSLOVANJE VSEH VRST.

Oddelek za vadje in kavcije.

Uradne ure od 8. zjutraj do 7. zvečer

„Adrija“.

Drogerija in fotomanufaktura.

Oblastveno dovoljena

prodaja domačih zdravilnih zelišč ter strupov za lovske in tehnične namene.

B. Čvančara

v Ljubljani, Šelenburgova ul. 5

priporoča svojo izbrano zalogo

čaja, ruma, konjaka, raznih esenc za izdelovanje ruma in likerjev, redilnih sredstev za žito, kemi-kalij in priprav za kemične laboratorije. Fotografskih potrebščin in aparatov.

Naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Temna delavnica na razpolago.

podružnica v Trstu
 Via S. Nicolo št. 30.

Živnostenska banka

podružnica v Trstu
 Via S. Nicolo št. 30.

Vloge na knjižice

od dneva vloge 4% do dneva vzdiga.

Rezervni in varnostni zakladi 16 milijonov kron.

Delniška glavica 60 milijonov kron.

IZVRŠUJE VSAKOVRSNE BANČNE TRANSAKCIJE POD NAJKULANTNEJŠIMI POGOJI.

3752

Herbannyjev podfosforokisli

apneno železnati sirup

Ze 41 let zdravniško preizkušen in priporočan prsni sirup. Razkroja slez, blaži kašelj, pospešuje tek. Povzdiguje stait in reditev trupla in je izboren za tvoritev krvi in kosti.

Steklenica 2 K 50 h, po pošti 40 h več za zavoj.

Edino izdelovališče in glavno razpečevališče:

Dr. Hellmanna lekarnica „Zur Barmherzigkeit“ na Dunaju VII/1, Kaiserstrasse 73-75.

(HERBANNY-JEV naslednik).

Zaloge pri gg. lekarnarjih v Ljubljani in Novem mestu.

Pristen samo s spodnjo varstveno oznako.

Pred ponaredbami se svari.

Herbannyjeva

aromatiška esenca

Ze 36 let uvedeno in vrlo preizkušeno bolečine tolažeče sredstvo za vdrgnjenje. Lajša in odstranja bolečine v sklepih in mišicah ter živčne bolečine.

Steklenica stane 2 K, po pošti 40 h več za zavoj.

Dijaški vestnik.

Kakšna morajo biti naša društva.

Na I. shodu nar. rad. dijaštva v Trstu je dejal Pavel Grošelj: »Vsi ljudje z resnim stremeljenjem in idealnimi nazorami so čutili potrebo medsebojnega zblizanja: iz idealnega dijača je nastalo idealno dijaštvo, porodila se je nar. rad. struja. Ena generacija mora slediti drugi z istimi stremeljenji, ako naj ne zamro ideje, ki jih je izživotala, osigurana mora biti kontinuiteta časa. Le v združitvi enakomislečih leži garancija za to kontinuiteto, le potom organizacije se plode in množijo ideje.«

Te besede veljajo popolnoma za nas in mi jim le želimo upoštevanja seveda z izpremenjenim prvim stavkom: »Vsi ljudje z resnim stremeljenjem in realnimi nazorami so čutili potrebo medsebojnega zblizanja: iz realnega dijača smo dobili realno dijaštvo, nastopilo je svobodomiselnost narodno - napredno dijaštvo.«

V tem leži prvotna razlika med radikalnim in liberalnim dijaštvom, iz te izvirajo potem različnosti na posameznih poljih.

Kakor je lepa idealnost in je bila celo potrebna za povzdigo dijaštva, tako ji za dalje časa naše podnebje ni naklonjeno. Nikoli se še ni izkazal idealno lep načrt v praksi dober in vse kar se je porodilo iz idealne navdušenosti je našlo zgodnji grob v realnem času. Kaj se vse zdi lepo, primerno in potrebno, kadar razpravljamo akademsko o principih in idealih, in realnem življenju pa vse ne velja nič. Tako postanejo idealisti razočarani, njihovi načrti pa naj bodo politični ali gospodarski, pa izpodleto toliko huje, kolikor večja je drznost eksperimentirati s svojimi praktično neizvršljivimi ideali, ki gredo v realnem življenju preko njihove moči in preko tistih idealistov samih. Bodisi, da tisti idealni načrti niso imeli zaslombe v narodnem razvoju ali v zadostni moči in primerni kvaliteti svojih roditeljev, konec je ta, da se zruši taka stavba, od katere živi končno samo nekaj spekulativnih, o katerih govori zadnji odstavek »dijaškega pregleda« letošnje februarске številke »Naših zapiskov«.

Radikalna politična učenost je doživela največjo blamažo, gospodarska umetnost pa še žalostnejši polom. Vsled tega tudi kaka njihova dobra ideja izgubi ves pomen, kajti prospeh naroda ni odvisen od par knjižnic, ampak od pametne in realne socialne in gospodarske politike.

Da pa se ne ponavljajo taki tragični slučaji, ki pokažejo prepozno idealnim navdušenim ljudem njihove slabosti in neizvedljivosti v praksi, moramo narodno - napredno dijaštvo od vsega začetka ohraniti na tleh realnih razmer, da brez nepotrebnega prekipenjačnega navdušenja in brez radikalnih ekstremnostij zasledujejo mogoče smotre in v svoji prešernosti ne ruši tudi le poldobrega, da ga nadomestimo z le v svoji fantaziji boljšim, v resnici pa s sploh »nemogočim«.

Da je težko romantično navdahnjene idealiste prepričati o nesmiselnosti njihovega početka, je gotovo. Izmed njih šele posledice na lasni koži.

Slovensko dijaštvo se je od nekdanj lovilu za fantomi, ki so zadeli potem najhujše idealne fantastike same.

Ali nismo imeli povsod »vseslovanskih« društev ali se ni kot rudiment ohranil do danes čudni nagon »zbirati vse, kar je slovenskega, bodisi, da se razlikuje po najrazličnejših prepričanjih«, da končno pokopljemo tiste »zbiralece« s posledicami svoje nesmiselnosti.

Kakšen je konec takih fantastičnih idej, če se hočejo udeležiti, kaže konec graške »Vendije« in »Sloga«, o katerih zelo pravilno govori knjižica ob 30letnici akad. tehn. društva »Triglav«.

»Glavni vzrok, da so društva, kakor »Vendija« in »Sloga« propadala, je bil pred vsem t, da so se stavila na vseslovansko podlago; kajti vkljub navdušenju, s katerim so se pričela, pokazalo se je vendar nazadnje, da so pravzaprav skupni interesi majhni in težnje prerazlične, da bi bilo skupno delovanje mogoče. V tem torej obstoji napredek, da so ustanovitelji društva »Triglav« spoznali nemogočnost takih društev ter se postavili na odločno slovensko stališče. Ta društveni značaj se je tudi naglašal proti Srbom in Hrvatom. Tako je drugi predsednik jur. Veršec ob neki priliki poudarjal samostojno stališče Slovencev med drugimi Jugoslavlani. Ker se je s tem zameril prisotnim Hrvatom, je sicer moral odstopiti — »adnja koncesija jugoslovanski vzajemnosti — toda »Triglav« se je razdelal na slovenski podlagi.«

Danes odobravamo nastop eršca, kajti odločno tedanje stališče je vzdrževalo »Triglav« tekmo vsega 35letnega obstoja, brezplodna vseslovanska idealnost pa bi ga ugonobila.

Današnja diferenciranost nas je pa postavila pred enak problem, ki se mora rešiti edino po »Triglavanskem« vzoru. Če je bil pred 35. leti vzrok razpada društva presplošno

vsealovanstvo, ki valod svoje notranje prerazličnosti interesov ni bilo amosno življenja, tako je danes za splošen napredek brezpomembno in naravnost kvarno, če obstaja društvo, ki ima namen družiti člane tudi drugega političnega naziranja in pri tem še misli, »da izvršuje vzvišeno nalogo«.

Tak društven »program« imam pred sabo in ga kot svarilen vzgled navajam. Torej: »društvo ima vzvišeno nalogo zbirati kar je našega po krvi, bodisi, da se razlikuje po najrazličnejših prepričanjih. Odločno odbija vsako oktroiranje nazorov poedincev celoti nasproti v smislu svojega svobodomiselnega programa. Društvo priporoča vsem akad. društvom in dijaštvu sploh gojiti stike po najširšem pomenu besede z vsemi jugoslovanskimi društvami in dijaštvom. Na tej podlagi se ima udeležiti po jugoslovanskem dijaškem shodu v Belgradu organizacija na temelju ideje skupnega nastopa in delovanja vseh jugoslovanskih narodov. To idejo, ki nas ima na kulturnem in gospodarskem potu priversti na popolnoma novo in veliko pot, smatra se sedaj za najvažnejšo. Končno se poudarja snovanje splošne slovenske dijaške stanovske organizacije na temelju ideje samopomoči.«

Omenjeni program spada še v mišljenje najbujnejše dijaško - romantične dobe Slovencev, dasi se je porodil šele letos. Res se je rodil daleč od domovine in je torej nepoznanje naših pravih potreb olajševalna okoliščina, vendar je poudarjanje »splošno slovenskih dijaških organizacij« in »zbiranje po prepričanjih najrazličnejših« ob dejstvu, da imata obe nasprotni dijaški struji v istem kraju svoja društva, ki o kakem »zbiranju najrazličnejših prepričanj« in »splošni dijaški organizaciji« ne čajo prav ničesar vedeti, več ko nepraktične, da ne rečemo kaj drugega.

(Dalje priložnja.)

— Akad. tehn. društvo »Triglav« akad. fer. društvu »Sava«. Akad. tehn. društvo »Triglav« v Gradcu je poslalo 25. februarja 1911 akad. fer. društvu »Sava« v Ljubljani dopis, ki je vsled svoje oficijelnosti lep dokument velike edinosti in zavedne skupnosti našega narodno - naprednega dijaštva. Dopis, ki se nanaša tudi na »Triglavsko« 35letnico se glasi:

Slavno društvu!

Odbor akad. tehn. društva »Triglav« izreka slavnemu društvu svojo najiskrenejšo zahvalo za požrtvovalno pomoč, katero nam je slavno društvo izkazalo o priliki prireditve »Triglavove« 35letnice v Ljubljani. Posebno zahvalo pa moramo izraziti dičnemu predsedniku slavnega društva gospodu Milku Nagliču, ki nam je z neumorno delavnostjo pomagal reševati ogromno delo, ki bi bilo brez njegove pomoči za nas naravnost nemogoče. Naši zahvali pa pridružujemo željo, da bodi »Triglavova« 35letnica začetek intimne vezi med slov. akad. fer. društvom »Sava« in »Triglavom«, da bodi vsak »Triglav« iz Kranjske član ljubljanske Save in vsak Sava, učeč se v Gradcu član našega društva. S triglavanskim pozdravom: Ant. Hrovat, t. č. predsednik, Franjo Smid, t. č. tajnik.

— I. kongres svobodomiselnega narodno - naprednega dijaštva se bo vršil letošnjega avgusta v Ljubljani. Pripravljali odbor O. s. n. n. d. bo začetkom marca končal glavne priprave in poslal posameznim društvom pravila, da prijavi formalno - pravilno svoj pristop. Istodobno se pošljejo pravila v odobrenje notranjemu ministru. V avgustu t. l. pa se bo vršila skupščina O. s. n. n. d., da se voli nov centralni odbor in uredi važne skupne stvari. Ta letošnja skupščina mora biti pa kot I. kongres svob. nar. napr. dijaštva tudi kot protitež in mogočen protest velikemu klerikalnemu »hrvaško - slovenskemu mladinskemu shodu« v Ljubljani, pri katerem klerikalni študentje praznujejo 10letnico slov. katol. akad. društva »Zarja« iz Grada. Te klerikalne prireditve, ki imajo podobo zloglasnih »katoliških shodov«, morajo zbuditi odpor med svobodomiselnim mladino in mi kot močni reprezentanti napredne mladine, smo moralno pozvani k demonstrativnemu manifestu. Kot odgovor na sistematično zapeljevanje mladine v klerikalizem pa je naša sveta dolžnost, da energično napravimo konec gnili lenobi okrog »Svobodne Misli« in reformiramo to institucijo na trezni in realni podlagi. Na vse to mislite že sedaj, svobodomiselnost, narodno - napredni dijaki!

Slovinci, kupujte vžigalice v korist družbi sv. Cirila in Metodija

Zdrav, krepak, polen 14 letni mladenič

se sprejme v trgovino

z mešanim blagom in železino na doheli pri Vinko Jamarju, Poljane nad skofjo Loko. 737

Stampilije
vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.
Anton Černe
graver in izdelovatelj kovančinskih stampilij
Ljubljana, Sv. Petruc. 6.
Godišni franke. 235

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovjših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare zamokresnice, sprejema vsakovrstna popravila ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so n. k. r. preskušene in od mene preizkušene. — Ilustrovani ceniki zašteni.

Seydlin

Najbolje za zoba

Milko Krapeš
urar in trgovec 1954
v Ljubljani, Jurčičev trg 3.
Velika zaloga zlatih, srebrnih in niklajstih žepnih ur in verižic, stenskih ur, prstanov in uhanov.
Popravila točno in ceno!
Za vsako prodano ali kupljeno uro jamčim eno leto.
Cenike brezplačno in poštine prosto.

Ceno Posteljno Perje

1 kg sivega skubljenega perja K 2 polbelega K 2.50, belega K 4, finega K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivega puha K 8, belega 10, K prsnega puha K 12, od 5 kg nadale poštine prosto.
Dovršene postelje bogato napolnjene, iz zelo gostega jako trpežnega rdečega, modrega, belega ali rmenega inlet-nanking-bлага, 1 pernica velika 180 x 116 cm z 2 blazinama, velikost 80 x 58, napolnjena z jako legim mehkim perjem K 16, s polpuhom K 20, s puhom K 24; posamezne pernice K 12, 14, 16; vzglavnica K 3, 3.50, 4. — Pernice 180 x 140 cm velike K 15, 18, 20; vzglavnica 90 x 70 ali 80 x 80 cm K 4.50, 5.50. Spodnja pernica iz gradla 180 x 116 cm K 13, 15, razpošilja proti povzetju poštine prosto pri naročilu od 10 K dalje.
M. BERGER
v Bečevcih št. 1011, Godišni 100.
Za neugajajoče denar nazaj ali se blago zamenja. Ceniki o žimnicah, odejah, prekrivalih in vsem drugem posteljnem blagu zašteni in pošiljane prosto. 2782

Perje
za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah
HITI
Pred škofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

J. VECCHIET
zlatar v Ljubljani
nasproti glavne pošte
priporoča svojo trgovino vsakovrstne
zlatnine
ter precizijskih žepnih ur.
Lastna delavnica.
Kupuje staro zlato in srebro.
Cene zmerno.
Solidna in realna postrežba

Parno barvarstvo
ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.
Apretura sukna.
JOS. REICH
Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.
Sprejemališče
Šelenburgova ulica št. 3.
Postrežba točna. Solidne cene.

AVG. AGNOLA
v Ljubljani, Dunajska cesta 21.
Velika zaloga
steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov
i. t. d.
Gostilniška in kavarnarska namizna posoda
po najnižjih cenah.

Važno! za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.
Najboljše in najcenejše za potrebo
za droge, kemikalije, solista svetla, korenine itd. tudi po Knappu, usne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in posipalne moko za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografirane aparate in potrebščine kirurškega orodja v vseh vrstah, sredstva za dezinfekcijo, vosek in parno za tla itd. — Velika zaloga najfinišnega ruma in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in soli za kopel.
Oblastv. konc. oddaja strupov.
Za živinorejce
posebno priporočljivo: gromak sol dvojna sol, soliter, cecijan, kolmoč, krmilno spno itd. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.
Drogerija
ANTON KANC
Ljubljana, Židovska ulica št. 1.
Kupuje po najnižji ceni razne soliste (rože), cvetje, korenine, semena, olja itd.

Gramofone
najboljše vrste
po najnižji ceni
avtomatične, posebno za gostilničarje pripravne
priporoča
Ivo Bajželj
Ljubljana
Marije Terezije cesta 11 (Kolizej).
Ravnokar so došle najnovejše slovenske plošče
à K 3.50. — 1000 igel K 2.— 271

POZOR!
Najnovejši in najtinejši
pletilni stroj
za jopice, nogavice, in druge pletenine nudi vskomur brez razlike trajen in dober zaslužek.
Glavno zastopstvo in prodaja za Kranjsko, Primorsko itd. 232
Franč Kos
mehanična industrija pletenja
modne konfekcije
v Ljubljani, Sodna ulica št. 3.
Prospekti in ceniki brezplačno.

V Ameriko in Kanado

pripravna, cenovna in zanesliva vožnja
Cunard Line.
Odhod iz domačega pristanišča Trsta:
Saxonia, 4. marca 1911.
Pannonia 15. marca 1911.
Carpathia, 25. marca 1911.
Iz Liverpoola: 274
Največji in najlepši parniki sveta.
Lusitania, 11. marca, 8. aprila, 29. aprila, 20. maja, 10. junija 1911.
Mauretania, 4. marca, 25. marca, 22. aprila, 13. maja, 3. junija 1911.
Pojasnila in vozne karte pri
Andr. Odisek
v Ljubljani, Slomškova ulica št. 23, poleg cerkve Srca Jezusovega.
Vozna cena Trst-New York III. razred K 180 za odraslo osebo z davkom vred in 100 K za otroka pod 10 leti z davkom vred.

Varstvena znamka: **Sidro.** 179
Siniment. Capsici comp.
Nadomestilo za
PAIN-EXPELLER s sidrom
priznana izborna, bolečine tolažeče in odvajalno mazilo ob prehlajenju itd. po 80 h. K 1.40 in 2.— se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se jemajo le originalne steklenice v škatlicah z našo varstveno znamko »sidrom«, potem je vsako prepričan, da je dobil originalni izdelek.
Dr. Richterjeva lekarna
pri »Zlatem levu«
v Pragi, Eliščina št. 5 nova.

Kolesarjem
= v znanje!
Kdor si hoče ohraniti svoje kolo v dobrem stanju, za časa rabe pa se ogniti mnogim stroškom, pusti naj svoje kolo v zimski seziji skrbno pregledati, očistiti ter v primerno temperiranem prostoru shraniti.
Vse to preskrbi proti mali odškodnini, primeren prostor pa da na razpolago brezplačno tvrdka
K. ČAMERNIK
špecialna trgovina s kolesi in njih posamezni deli
Ljubljana, Dunajska cesta 9.

Redka prilika! Redka prilika!
Jako dober pianino
 se po ceni proda na voglu Sv. Petra ceste, vhod Radoškega c. št. 2, II. nadstropje. 805

Mali avtomobil
 (Volturette) 8 konj. sil, 789
 s streho, tremi sedeži, izvrstno ohranjen, se radi nabave večjega voza **takoj proda.**
 M. Ropas, tovarna glasovirjev v Celju.

Pod ugodnimi pogoji se sprejme za razširjenje že vpeljane trgovine

družnik (kompanjon). 688
 Potrebni kapital 20—30.000 kron. Riziko je izključeno, ker se vloženi kapital lahko hipotekarno zavaruje. Naslov v upravnistvu »Slov. Naroda«.

Ceno češko posteljno perje!
 5 kg novega skubljenega K 960, boljšega K 12 belega, jako mehkega skubljenega K 18—, K 24—, snežno belega, mehkega, skubljenega K 30—, K 36—. Pošilja se franko proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi poštnih stroškov.
 Benedikt Sachsel, Lobes 35. pri Plznu na Češkem. 464

“OLLA”
 specialiteta guma po današnjem stanju ranosti dekazani najboljše GUMI. Dobiva se povsod lekarnicah in drogerijah.
 Zahtevajte, da Vam Vaš dobavitelj da OLLA in ne dajte si manjvrednih posnetkov za isti denar kot OLLA hvaliti za „ravno tako dobro blago“.
 Ilustrovan, poučen in originalen cenovnik z navedbo prodajališč zastoj in trgovnice za gumi OLLA na Dunaju II. 300, Praterstr. 57. 1000

? Zakaj ?
 bi se vsakdo moral prepričati o solidnosti italijanske in razpoložljive Bratje Krejcar, Dobruška št. 9213 na Češkem?
 Vsakomu pošljemo brošuro in veliko zbirko platnine in pavoline gratis in franko.
 Vse opreme in oprave. Za poizkušnjo naročite šest rjuh la 150 200 za K 14—.

Briljanti na obroke!
 Vsak, ki pošlje K 15—, dobi **takoj** pristen 14 karaten zlat verzični prstan c. kr. punciran, okoli 4 grame tezak. Dalje pristen 14 karaten najmodernejši obliki, 2 briljanta in safir za K 150— tudi na obroke po možnih najugodnejših pogojih 4 K mesečno. Pošlje se tudi lahko po povzetju zneska K 15—. Pošilja se na vse kraje. Debelost prsta naj se navede v milimetrih ali pošlje prsta papirja.
 R. LECHNER, Břeclava, (Lundenburg) Moravske. 71

Jupes Culottes. — Hlačno krilo.
 Prav natihoma, brez vsakega krika, so danes v naše mesto naravnost iz Pariza dospela slova Jupes Culottes, ki so v svetovnih metropolah povzročila toliko šuma. Od danes naprej je v izloži mojega Angleškega skladišča nekaj takih oblačil, ki zbuja pozornost cele množice gledalcev.
 Poleg te največje „nouveau“ sem dobil tudi prav mnogo spomladnih novosti, n. pr. razlaze, redingote, angleške in francoske kostume za dame ter največje izbiro najfiniših oblačil za gospode in dečke.
 Priznana nizke cene! Ilustrovani cenik zastoj!
 Obilga obiska prosim 804

O. Bernatović
 „ Ljubljana, Mestni trg št. 5. “

EMSKA VODA
 Preiskovane zdravilne pri kataris, kašlu, gripavi, zasledenju, žolčnih kisloti, infuziji in edih.
 Dobiva se povsod: S. Karanah, dr. gerijah in trgovinah z rudninskimi vodami. 798

Trgovski sotrudnik mlad in čvrst in 778
trgovska sotrudnica zmožna obeh deželnih jezikov dobita trajno službo pri tvrdki Anton Ditrich, Postojna.

Jako zanimiv, zabaven in poučen **list s slikami** je **Ilustrovani Tednik**
 ki izhaja vsak petek, ter stane 4 četrt letno le 1.80 K.
 Zahtevajte ga povsod! Naročite ga in inserirajte v njem! Naslov: Ilustrovani tednik, Ljubljana. 763

Proda se 770
8 vagonov lepih, suhih bukovih drv.

Prodaja se skupno ali posamezni vagoni Kupci naj se obrnejo na lastnika **Josipa Meška, posestnika v Litiji.**
 Istotam se proda 3 vagona lepega, suhega bukovega oglja.

Nč ne pomagaj!
 Moji gramofoni in godbeni avtomati so le najboljši
A. RASBERGER
 Ljubljana 3067
 Sodnijska ulica št. 5.

MAKS SKUTEZKY, Dunaj,
 I. Stubenring 6.

Od dobrega najboljša sta **margarinovo maslo za pečenje**
 1 1857 in **margarina z Vrbskega jezera**
 iz margarinih izdelovalnic za planinske dežele v Celovcu.
 Samo pol tako drago kakor naravno presno maslo ga nadomeščata popolnoma za **kuhanje, pečenje in praženje.**

Izvrstna prilika za potovanje Ameriko
 je in ostane z novimi pernatki

velikani:
 Kaiserin Auguste Victoria. 25.000 ton
 Amerika. 24.000 „
 Cleveland. 20.000 „
 Cincinnati. 20.000 „
 Pres. Lincoln. 20.000 „
 Pres. Grant. 20.000 „
 Brezplačna pojasnila daje **FR. SEUNIG Ljubljana,**
 Kolodvorska ulica št. 28.

Objava.
 Dobro znano špecerijsko trgovino **F. Grošelja**
 Poljanska cesta št. 7
 otvoril zopet 11. marca 1911
Miro Domicelj
 in se tam potem za mnogobrojni obisk slav. občinstvu najtopleje priporoča.

HAEUSSER
 CHAMPAGNE - EPERNAY
 Zalega v Ljubljani: T. Menzinger.

NIGRIN
 (Fernolendt)
 je najboljša čistilo za čevlje. Dobiva se povsod. Na leviski razstavi na Dunaju odlikovano z zlato sretnjo.

Garantirano naravno pristno **ptujsko staro vino**
 K 56—, rizling iz leta 1908
 K 60—, dobro novo vino belo in rdeče K 52 50% pristna slivovka K 106—; 50% tropinovec K 112 za 100 litrov prodaja
 J. Kravagna v Ptuj, Štajersko.

Voznih koles tvornica Janus.
 3 letno jamstvo.

Najboljši nakupni vir za vozna kolesa, šivalne stroje, pnevmatike in pritlikline. Kolesa „Janus“ s triletnim jamstvom od K 95— naprej
 Plašči od K 450, zračne cevi, prima, ne iz več kosov, od K 3—, acetienske svetilke od K 2—, kolotečni zvonci od K 1—, ročni zvonci od 30 vinarjev naprej. Držalniki od 30 vin., veržice, prima od K 270 naprej. Prostotečna pesta, sedla, torbice, osi in kone za vse sisteme, kolniki, cevi vseh razsežnosti itd. najceneje. **Lastni zavod za popravila, ponikljanje in emajljanje.** Vsak dan se razpošilja po pošti. Zahtevajte krasni katalog 1911 gratis in franko. Uvozna trdnica za industrijo voznih koles 605
MAKS SKUTEZKY, Dunaj,
 I. Stubenring 6.

„Nuisol“
 trdnice 451
 Bergmann & Ko. Dččin na L.
 je in ostane slej ko prej nedosežen vsled svojega presenetljivo prirodnega barvanja las in brade.
 Dobiva se svetel, rjav in črn steklenica po K 250 v
 drogeriji Anton Kanc in pri brivcu A. Fettich-Frankheimu

Izvežbane, spretno mizarske pomočnike
 za izdelovanje hišne oprave išče velika ljubljanska tvrdka. Zaposlenost stalna. — Poizve se pri upravnistvu »Slovenskega Naroda«.

Oblastv. avtorizirani in zapriseženi geometer Lisec
 Ljubljana, Sodna ulica 3
 prevzema vse zemljemerske zadeve ob najhitrejši izdelavi in najnižji ceni. 807

Objava.
 Dobro znano špecerijsko trgovino **F. Grošelja**
 Poljanska cesta št. 7
 otvoril zopet 11. marca 1911
Miro Domicelj
 in se tam potem za mnogobrojni obisk slav. občinstvu najtopleje priporoča.

200 hl
 izvrstnega starega in novega vina se proda po vrlo poveljnih cenah.
 Vprašanja na 784
 Josipa Krmar, Koprivnica, Krvatiko.

Proda se več vozov **konjskega gnoja.**
 Poizve se Cesta na Rudolfovo že leznic 16 (na žagi). 781

Uradno dovoljena, že 15 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb **G. Flux**
 Gosposka ulica št. 6, priporoča in namešča le boljše službe iskajoče vsake vrste kakor
 privatno trgovsko in gostilniško osoblje izbira različnih služeb, zlasti za ženske vestine in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena. 785
 Pri vnanjih vprašanjih se prosi znakka za odgovor

Izvrsten zaslužek.
 Na Kranjskem in Primorskem dobro vpeljanim potnikom 777

kateri obiskujejo tudi majhne trge se nudi prilika za prevzetje male kolekcije od neke pri čevljarjih in trgovcih s čevlji dobro vpeljene tvrdke. — Za stopstvo je prevzeti proti dobremu zaslužku. — Reflektira se samo na dobre moči. — Dopise pod šifro „Zmožnost“ na upravnistvo »Sl. N.«

Ob lički železnici, bodočnost zasigurana!
 Na najlepšem prostoru ob Plitvičkih jezerih prodajam svoje hišo gostilna in trgovina
 z drugimi prostori. Letni promet 30 do 40.000 K. Hiša leži ob glavni cesti, ter se nahaja poleg še 10 parcel pravnih za stavbišča. Vse to prodam najboljšemu ponudniku za 30.000 kron. M. G. Gjukič, trgovec, Petrovselo ličko.

Spretni zastopniki
 za prodajanje šivalnih strojev, ur, slik itd. na zmrna odplačila se sprejme proti visoki proviziji pri Ivanu Klimesch, Praga, Smichov 595. 767

Posestvo
 se proda za 4500 kron.
 Kdo, pove upravnistvo »Slovenskega Naroda« 753
 Iščo se v najem manjša hiša z gostilno
 na deželi na Kranjskem ali Sp. dnjem Štajerskem. Ponudbe na naslov M. E. Dunaj III. Trubelgasse 3, II. 18.

Proda se dva do tri vagone dobre, trde (prve košnje) 643
mrve (sena).
 Cena po dogovoru. — Naslov pove upravnistvo »Slovenskega Naroda«.

Stenograf
 se sprejme s 1 aprilom 1911 v moji pisarni.
 Dr. Ivan Rudolf, odvetnik v Konjicah. 750

Hiša
 ki stoji na prostem v bližini kemične in tovarne za lim ter ima 10 stanovanj, se proda. 783
 Zraven leži do 120 sežnjev zemlje pripravne za kako tovarno. Na prodaj je vse skupaj. Cena 20.000 K. — Ivan Brudar, Selo št. 26, pri Ljubljani.

Ob lički železnici, bodočnost zasigurana!
 Na najlepšem prostoru ob Plitvičkih jezerih prodajam svoje hišo gostilna in trgovina
 z drugimi prostori. Letni promet 30 do 40.000 K. Hiša leži ob glavni cesti, ter se nahaja poleg še 10 parcel pravnih za stavbišča. Vse to prodam najboljšemu ponudniku za 30.000 kron. M. G. Gjukič, trgovec, Petrovselo ličko.

Posestvo
 se proda za 4500 kron.
 Kdo, pove upravnistvo »Slovenskega Naroda« 753
 Iščo se v najem manjša hiša z gostilno
 na deželi na Kranjskem ali Sp. dnjem Štajerskem. Ponudbe na naslov M. E. Dunaj III. Trubelgasse 3, II. 18.

Proda se dva do tri vagone dobre, trde (prve košnje) 643
mrve (sena).
 Cena po dogovoru. — Naslov pove upravnistvo »Slovenskega Naroda«.

Stenograf
 se sprejme s 1 aprilom 1911 v moji pisarni.
 Dr. Ivan Rudolf, odvetnik v Konjicah. 750

Hiša
 ki stoji na prostem v bližini kemične in tovarne za lim ter ima 10 stanovanj, se proda. 783
 Zraven leži do 120 sežnjev zemlje pripravne za kako tovarno. Na prodaj je vse skupaj. Cena 20.000 K. — Ivan Brudar, Selo št. 26, pri Ljubljani.

Ob lički železnici, bodočnost zasigurana!
 Na najlepšem prostoru ob Plitvičkih jezerih prodajam svoje hišo gostilna in trgovina
 z drugimi prostori. Letni promet 30 do 40.000 K. Hiša leži ob glavni cesti, ter se nahaja poleg še 10 parcel pravnih za stavbišča. Vse to prodam najboljšemu ponudniku za 30.000 kron. M. G. Gjukič, trgovec, Petrovselo ličko.

Posestvo
 se proda za 4500 kron.
 Kdo, pove upravnistvo »Slovenskega Naroda« 753
 Iščo se v najem manjša hiša z gostilno
 na deželi na Kranjskem ali Sp. dnjem Štajerskem. Ponudbe na naslov M. E. Dunaj III. Trubelgasse 3, II. 18.

Proda se dva do tri vagone dobre, trde (prve košnje) 643
mrve (sena).
 Cena po dogovoru. — Naslov pove upravnistvo »Slovenskega Naroda«.

Stenograf
 se sprejme s 1 aprilom 1911 v moji pisarni.
 Dr. Ivan Rudolf, odvetnik v Konjicah. 750

Hiša
 ki stoji na prostem v bližini kemične in tovarne za lim ter ima 10 stanovanj, se proda. 783
 Zraven leži do 120 sežnjev zemlje pripravne za kako tovarno. Na prodaj je vse skupaj. Cena 20.000 K. — Ivan Brudar, Selo št. 26, pri Ljubljani.

Ob lički železnici, bodočnost zasigurana!
 Na najlepšem prostoru ob Plitvičkih jezerih prodajam svoje hišo gostilna in trgovina
 z drugimi prostori. Letni promet 30 do 40.000 K. Hiša leži ob glavni cesti, ter se nahaja poleg še 10 parcel pravnih za stavbišča. Vse to prodam najboljšemu ponudniku za 30.000 kron. M. G. Gjukič, trgovec, Petrovselo ličko.

Posestvo
 se proda za 4500 kron.
 Kdo, pove upravnistvo »Slovenskega Naroda« 753
 Iščo se v najem manjša hiša z gostilno
 na deželi na Kranjskem ali Sp. dnjem Štajerskem. Ponudbe na naslov M. E. Dunaj III. Trubelgasse 3, II. 18.

Proda se dva do tri vagone dobre, trde (prve košnje) 643
mrve (sena).
 Cena po dogovoru. — Naslov pove upravnistvo »Slovenskega Naroda«.

Stenograf
 se sprejme s 1 aprilom 1911 v moji pisarni.
 Dr. Ivan Rudolf, odvetnik v Konjicah. 750

Hiša
 ki stoji na prostem v bližini kemične in tovarne za lim ter ima 10 stanovanj, se proda. 783
 Zraven leži do 120 sežnjev zemlje pripravne za kako tovarno. Na prodaj je vse skupaj. Cena 20.000 K. — Ivan Brudar, Selo št. 26, pri Ljubljani.

Zenski vestnik.

Meščanska in delavska žena.

Če se ozremo nekoliko po svetu, tedaj vidimo, da daje danes dvoje mo- gočnih gibanj misli vseh človeških družbi: delavsko gibanje in žensko gibanje. Obe ti dve gibanji imata isto korenino, isti izvor. Socialni, kul- turelni in gospodarski prevrati v 18. in 19. stoletju so silno vplivali na zati- rane, brezpravne člane človeške druž- be — na delavce in žene. Delavec in žena sta se začela zavedati svoje last- ne moči, v obeh se je pojavila želja, zboljšati si svoje življenjske razmere. Obema so pa nasproti stale velikan- ske ovire starih, konservativnih predsodkov, ki so jih stvarjali zakon, navada in tradicija. Za oba se je začel enak boj, oba sta začela iskati sveto deželo, v kateri naj bi veljala kot svo- bodna, enakopravna člana človeške družbe. To je boj, ki se danes vedno bolj in bolj polasta vsega družab- nega gibanja, boj, kateremu se ne more nihče več izogniti.

Žensko delavsko vprašanje je del delavskega gibanja in obenem del ženskega gibanja. Vsled tega je ta problem nekaj posebnega in njegova rešitev posebno težka. Če se žensko gibanje vedno bolj približuje social- nemu gibanju, tedaj je to posledica notranje potrebe, ki izvira iz dveh motivov. Na eni strani ni žensko gi- banje več omejeno na maloštevilni srednji stan. Če hočejo žene doseči, da se izpolnijo njihove zahteve in da se s tem približajo svojemu cilju, te- daj se morajo združiti žene vseh slo- vev. In če se naj bore za ženske prav- ice žene vseh slojev, tedaj morajo v tem boju sodelovati tudi delavke. Delavke so najbolj zatirane, najbolj brezpravne vseh žen, na njih leži dvojno breme brezpravnosti in sicer prvič kot žena, drugič kot delavka. Največkrat celo trojno breme: breme poklica, gospodinjstva in materin- stva. Tako je žensko delavsko vpra- šanje najkompliciranější in najnuj- nejši problem našega časa.

Imamo pa še drug motiv, ki sili, da se žensko gibanje vedno bolj pri- bližuje socialnemu gibanju. Vsaj je vendar najvišji cilj žene, da si pribo- ri pravico, aktivno udeleževati se vsega gibanja in življenja človeškega in kulturnega napredka. In ker je danes socialno gibanje glavne in največje važnosti za človeško družbo sploh, tedaj izpolnjuje žensko gibanje svojo najvišjo nalogo s tem, da se udeležuje ženskega delavskega gi- banja.

Predno preidemo na naloge, kate- re izpolnjuje meščanska žena v žen- skem delavskem gibanju, tedaj naj na kratko obrazložimo razvoj in sedanje stanje ženskega delavskega gibanja.

Delavsko vprašanje je skozi- skoz modern problem, ker ima vsa ta velika masa delavcev svoj izvor v no- vem gospodarskem sistemu minolega stoletja. Preje je vsako gospodarstvo samo produciralo živila in obleko, katero je potrebovalo. Vsled tega so v vsaki hiši rabili mnogo ženskih moči. Vsled tega je bilo delo enako- mernejše razdeljeno med posamezne sloje prebivalstva. Izvenhišno in- dustrijo so izvrševali majhni rokodelski mojstri, katerim so njihovi pomočni- ko pomagali kakor dekle gospodinj. Med bolj ali manj premožnimi sloji ni bil nepremostljiv socialen in poli- tičen prepad. Meščani, kmeti in de- lavci so se skupno borili zoper feo- dalne gospodarje, kakor zoper svoje skupne zatiralce.

Oni veliki prevrat, ki je povzro- čil popolnoma novo kulturno dobo, se je izvršil okoli leta 1800. Ta pre- vrat so povzročili izumi modernih industrijskih strojev, predilnega, parnega stroja, stroja za izdelovanje papirja in poznejše šivalnega stroja. Nastale so tovarne, delo se je prene- slo iz hiše v te tovarne, ki so mnogo hitrejša, zloženjša in cenejša izdelava- le blago. Dosedanji samostojni majh- ni mojstri so izgubili svoja naročila in so po težkih bojih postali odvisni delavci. Med temi in med posetniki tovarn in kapitala je nastal oni ved- no in vedno globlji socialni prepad, ki je povzročil današnje socialne bo- je. Doma je postalo nešteto ženskih moči prostih, dočim so v tovarnah rabili neizčrpane cene delovne moči. Tako so potovale žene in otroci v ve- likih masah v tovarne, kjer so oprav- ljali popolnoma mehanično delo, delo strojev. Ti elementi so bili zadovolj- ni še s tako nizkimi mezdami. Popol- noma naravno je, da so te slabe žen- ske mezde pritiskale na moške mezde. In dejstvo je, da v industrijah, kjer oba spola skupaj delata, moške mezde tako padajo, da mož in žena skupaj le malo več zaslužita, nego mož sam v industriji, kjer so izključno moški zaposleni. Ta pritisk na mezde je po- stajal vedno večji. Boda je naraščala, vsled česar se je zopet večalo število delavk. Iz teh začetkov se je razvilo žensko delavsko gibanje. Toda dočim je ta plast ženskega prebivalstva že zdavnaj občutila boj za vsakdanji kruh in sicer ravnotako in včasih še težje nego mož, se meščanskim ženam in hčeram ni bilo treba boriti za

vsakdanji kruh. Delale so v gospo- dinjstvu in vzgojevale deca — še več- krat so se pa udajale razveseljevanju, navduševale se za lepoto in se vdajale drugi, skrbno maskirani lenobi. Obubožanje meščanskega stanu, re- volucije in vojne, naraščanje samo- stojnih žensk, hčera in vdov po žrt- vah na bojnem polju, so prisilile že- ne k delu, ki se jim ni zdelo že samo- obsebi težko, temveč katero so sma- trale za sramoto, katero morajo koli- kor mogoče skriti. Do zdaj so namreč smatrale ono razmerje med možem in ženo za edino pravo, pri katerem je mož popolnoma vzdrževal ženo. Že v osemnajstem stoletju smo imeli prav mnogo revnih plemenitaških gospodi- čen, ki so si morale kot vzgojiteljice grofovskih in knežjih otrok, kot služ- kinje princezinje, da celo kot dvorne dame na majhnih dvorih služiti svoj kruh. In ne samo sentimentalni ro- mani, tudi suha, realna dejstva doka- zujejo, da so si morale meščanske hčere služiti kruh z voženjem in dru- gim ročnim delom. Z ženami delav- skega ljudstva so imele enako usodo: beda jih je tirala k delu. Imele so pa še nekaj drugega skupno: manjkala jim je vsaka pridizobrazba za kak pridobitni poklic. Toda dočim je bilo za delavske žene vsled razvoja teh- nike in stroja dovolj prostora v ar- madi industrijskih delavcev in so njihovo delo, če tudi so bile neizučene, radi vporabljali — stale so me- ščanske žene pred zaprtimi vrati, pred katerimi sta stala na straži ne- izobrazba in predsodek. Delavka se je že borila ramo ob ramo z možem v trdem boju za obstanek; meščanska žena si je pa skušala šele priboriti svoje mesto poleg moža. Iz tega tudi sledi ona razlika, ki vlada med strem- ljenjem meščanske žene in stremlje- njem delavske žene, ki pa vendar ne sme ovrniti ne ene ne druge, da se združiti v eno samo bojno vrsto.

Kakšne so pa današnje življenjske razmere delavk?

Industrijsko delo žen in otrok je kmalu povzročilo velike nedostatke in nevarnosti za vso človeško družbo. Beda je sledila industriji. Izkorišče- vanje žen in otrok z ozirom na dolgo de- lovno dobo, nizke, slabe delavne po- goje je bilo tako veliko, da je začelo prebivalstvo celih industrijskih kra-jev degenerirati. Število mrtvorojen- cev in umrljivosti dojenčev je nara-ščalo. V marsikaterih industrijskih krajih je pomrlo 1/3 do 1/2 vseh do- jencev. Veliko število mrtvorojenčev dobimo posebno pri delavkah, ki de- lajo v tobačnih tovarnah in pa v to- varnah za izdelovanje živega srebra. Tako delo bodočih mater uničuje vpliva na porajajoče se življenje. Težke ženske bolezni in jetika so na- daljne posledice. Izkoriščanje otrok v tovarnah je bilo tako, da so se le po- redkoma razvili v krepke ljudi. Raz- vetelega so tudi sicer razmere v to- varnah nedostatne, prigajajo se po- gostokrat nesreče. Nedostatne stano- vanske razmere, majhne mezde še grozovitejša vplivajo. Vsled fabriškega dela omožene delavke zanemarja- jo gospodinjstvo in deca in sicer te- lesno in moralno. Število mladost- nih hudodelcev se je vidno zvečalo. Vendar pa mora žena v fabriko, ker možev zaslužek ne zadošča, da bi re- dil družino — dočim zopet žensko de- lo slabo vpliva na moške mezde. Pač čudna in pogubonosa zveza! Če se pa žena loti domače obrti, kar navad- no rajše dela, ker ostane lahko domi, tedaj povzroči to včasih še večjo be- do. Kajti v tem slučaju zasluži zel- malo, delati mora pozno v noč in de- ci mora že v najnežnejši mladosti po- magati. Gospodinjstvo in skrb za de- co mora pa tako žena vendarle zane- marjati. Fabriška delavka ima i. malokdaj toliko zaslužka, da bi s mogla pošteno preživljati. Tudi v najboljših časih si ne more ničesa prihraniti za čas brezposelnosti, be- lezni itd. Kolikokrat mora pa še pri- življati kakega nezakonskega otrok ali pa staro mater ali pa kot vdov kopico otrok!

Primanjklaj v proračunu sam- stojne delavke se mora na ta ali on način pokriti; in čudovito je, da s poprimajo ravno tistega postranske- ga zaslužka, ki se jim največje nud- in ki stavi najmanjše zahteve na nji- no utrjeno telo.

Toda tudi take delavke, kateri- ne vodi beda v prostitucijo, so v to- varni izpostavljene velikim npravnim nevarnostim. V vsakoletnih poročilih obrtnih nadzornikov čitamo, kako izrabljajo neposredni predpostavlj- eni delavke. In navadno je vstop v to varno prvi korak k nemoralnemu življenju. Dogaja se pa tudi kaj na- vadno, da se delavce poroči z delav- ko, predno je mož gospodarsko dovol- krepak, da vzdržuje rodbino — de- jstvo, ki sili ženo k fabriškemu delu in ki povzroča vse druge slabe posled- dice.

(Dalje prihodnjik.)

Naprednjaki,
prispovajte za
Narodni sklad!

Posestvo

v vasi Belga vas pri Kočevju
je upravljal ali se pa da v imenu za dolo pet let.
Vpraša se pri Jos. Tomiču, št. 30
v Belgi vasi pri Kočevju. 622

Zakaj so mornarji tako čvrsti

Ste imeli večkrat priložnost občudovati čvrstost mornarjev in ribičev. Oni žive na morju med viharji in valovi in tako jih vi- ditate vedno z razgaljenimi prsi; toda nihče od njih ne trpi ne na revmatizmu, ne na bronhitis ali katarju. Redkokdaj se sliši koga kašljati in med njimi ne boste našli nikdar nikogar tuberkuloznega ali jetičnega.

In to zakaj? Vzrok je znan iz najstarej- ših časov. Zdravniki so vedno nanašali to na dejstvo, da mornarji dihaajo vedno katran, ki je jako razširjen na ladjah.

Sedaj vsak ve, koliko pomaga katran za bronhite in za prsi. Najmanjši zanemarljivi revmatizem lahko povzroči bronhite in nič ni težjega kot opustiti se zastarelih bronhitis. Nikdar ne moremo zadosti priporočiti bolnim, naj si pomagajo takoj v začetku; in najnavadnejše, najgotovješe, najbolj pri- prosto in najcenejše sredstvo je, piti vodo iz katrana med jedjo. Toda ona, ki se na- vadno izdeluje je malo uspešna, ker se na- vaden katran ne razstopi v vodi.

Danes hvala gospodu Guyotu, lekarnarju v Parizu, ki je iznašel sredstvo, potom ka- terega, se lahko katran razstopi. V vseh

Mlad mornar.

lekarnah se lahko dobi pod imenom »Gou- dron-Guyot« katranovo zdravilo, ki je zgo- ščeno v najvišji meri, ki ji dovoli vodo zred- čiti in ki je jako uspešna.

Zaporedno uživanje zdravila »Goudron- Guyot« v vseh jedilih, v množini kavine žlice na vsak kozarec vode ali kakoršne si bode pijače, ki se jo navadno pije, zadostuje, da ozdravi najhujši revmatizem in najbolj zastarele bronhite. Večkrat se namerava usta- viti napredek jetike in ozdraviti jo, ker ka- tran ustavi razdelitev tuberkelnov v pljučih uničujoč bacile, ki so vzrok te razdelitve.

Najmanjši zanemarljivi revmatizem ima lahko za posledico bronhite in zato ne mo- remo nikoli zadostno priporočiti bolnim, naj si v začetku pomagajo z zdravilom »Gou- dron-Guyot«.

Ako bi se Vam hotelo prodajati ta ali oni produkt namesto pravega »Goudron-Gu- yot« ne zaupajte, ker se gre edinele za do- biček. Je brezpogojno potrebno, če hoče kdo ozdraviti od bronhitov, katarjev, starih in zanemarljivih revmatizmov in jetike, da za- hteva pravi »Goudron Guyot«. Dela se iz katrana, neke posebne vrste obrežne smreke, ki rase na Norveškem in je napravljeno od izumitelja raztopilnega katrana; in to zado- stuje v dokaz, da je uspešnejše kot vsaka podobna sredstva. K zaključku, za preprečiti vsake zmešnjave, pazite na znamko. Pravi »Goudron-Guyot« ima ime Guyot natisnato v velikih črkah in svoj podpis v treh barvah: v vijoličasti, zeleni in rdeči po črki kot na- slov: Maison Frère, 19, rue Jacob, Paris.

Zdravljenje stane samo 10 vin. na dan in tudi ozdravi.

P. T. — Oni, ki se ne morejo privaditi okusu katrana, lahko nadomestijo »Goudron- Guyot« s »Kroglicami Guyot« iz norveškega katrana obrežne smreke, vzemši po dve ali tri kroglice pri vsaki jedi. Na ta način si lahko pridobite iste zdravstvene učinke in tudi enako zdravje. Zavzete pred jedjo in tudi vmes, te kroglice so lahko prebavljive skupno z jedmi in delujejo kar najbolje na želodec in telo sploh. Prave »Kroglice Gu- yot« so bele in podpis Guyot je črno natis- kan na vsaki kroglici.

Glavna zaloga: Maison Frère, 19, rue Jacob, Paris. Nadalje se še dobiva v lekar- nah: Gabriel Piccoli, Sušnik, Ub. pl. Trn- ovc in v vseh boljših lekarnah.

Tudi na

kruh mazati
se pusti
nova
voljna jedilna mast
Ceres

In pomaga tako prihraniti u
gospodinjstvu veliko denarja,
ker ni samo najboljša, temveč
tudi najcenejša jedilna mast.

A. KUNST

Ljubljana

Židovska ulica št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode
in otroke je vedno na zbiru.
Vsakršna naročila se izvršujejo točno in
po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in
zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj
se blagovoli v zbiru poslati. 40

Najnovejša trgovina klavirjev

G. F. JURÁSEK,

prvi in edini češko-slovenski uglas-
valec klavirjev in trgovec

v Ljubljani, Poljanska cesta 13.

Priporočajo se
klavirji, pla-
nini in har-
moniji nepre-
sežni po dobri
kakovosti glasu
in solidni sasta-
vi. Vsa v to
strokospadajoča
popavila kakor
tudi uglasjevanje
vseh sistemov

klavirjev izvršuje po jako nizkih brezkon-
kurenčnih cenah. Imenovana trdka vzame
stare klavirje v račun za najvišje cene, ako
se pri njej kupi nov klavir. Za vsak pri njej
kupljen instrument jamči imenovana trdka
10 let. »Glasbeni Matici« in drugim sloven-
skim zavodom uglasuje klavirje edinele
koncesionirana trdka Jurásek.

Nove
dvostranske
slovenske
plošče!
Cena K 4.— in
po K 2-50.

Gromofoni od 25 kron
naprej.

Dobi se tudi na mesečne obroke.

Zahtevajte takoj brezplačno ceno gramofonov in raznih plošč.

FR. P. ZAJEC
Ljubljana, Stari trg št. 26.

Josip Stupica

jermer in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

kakor tudi kramo opremljeno

kočije, druge vozove in najrazličnejšo

vprežno opravo

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse

druge v sedlarsko obrt spadajoče potreb-
ščine kakor tudi že obrabljene vozove

in konjske nprave.

Napredaj ima več lepih

sani

Specialna trgovina

ročnih del

TONI JAGER

v Ljubljani,

Židovska ulica št. 5.

Predtiskarija

Tamburiranje

Montiranje ::

Plisiranje :: ::

Trgovski uradnik

prileten, oženjen, z 12 letno pisarniško
prakso, slovensko-nemški dopisovalec,
vaje samostojnega vestnega dela,

išče primerne službe.

Porabljen je tudi za osebno občevarje
z odjemalci, kakor tudi za potovalca,
posebno za južne kraje, ker je več
dotičnih jezikov. Sužbuje že 9 let v
eni hiši ter je navezan na 6 tedensko
odpoved. Vaje v vsake stroke, izvršuje
manufakturo. Cenj. ponudbe pod »Delo
in zaslužek« na upravo »Slov. Narodac.

Lastniki tovarn za opeko in cement

zahtevajte samo stroje pre-
izkušene sestava trdke

K. Novotný

Špecialne tovarne strojev za keramiko in livarno

Praga-Visočany

Opreme za krožne peči, transmisije, po-
sođe za impregnovanje lepenke i. t. d.

Na vpogled mnogo priporočil. 3820

Superfosfati
mineralni in animalni
najbolj preizkušeno
najbolj zanesljivo
fosforovo - kislinsko
gnojilo za vse zemlje

Vsebinska strogo zajamčena.
Jamstvo za najhitrejši učinek.
Najvišji donos. Za splošno
sejv noutpljivo.

DALJE:

amonjakove, kalijeve in solifrove superfosfate dobavljajo
vse vrtnice za umetna gnojila, kmetijske
zahtuje in družstva.

Pisarna v Pragi, Příkopy št. 17.

Ceno posteljno perje!

Najboljši češki nakupni vir. 2815

Kg sivega, dobrega,
pulnenga 2 K; bolj-
šega 2 1/2 K; prima
polbelega 2 3/4 K;
belega 4 K; belega
puhastega 5 1/2 K;
kg vefinega sne-
žne belga, pulje-
nega, 6 40 K 8 K; kg ruha, si-
vega 6 K, 7 K,
belega, finega 10 K; na finejši prsi
puh 12 K.

Narčila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega
rdečega, mo-
drega, belega ali rumenega nankinga, per-
nica 180 cm d. lga, 20 cm široka, z dvema
zglavicama, 80 cm dgl, 60 cm šir, poljena
z novim, sivim, prav stanovitnim puha-
stim perjem 16 K; napoln. puh 20 K; puh 24 K;
posamezne pernice 0 K, 1 K, 1 1/2 K, 16 K,
zavavnice 3 K, 3 50, 4 K. Pernica, 200 cm
dolga, 140 cm šir. 13 K, 14 K 70, 17 K 80,
21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir.
4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz
močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga,
116 cm šir. 12 K 80, 14 K 80. Razpoloža se po
pozvetju, od 12 K naprej franko. Lahko se
franko zamenja za neugajajoče se vrne denar.

Natačni cenovniki gratis in franko.

S. Benisch, Dešen ce št. 767, Češko

Revmatizem, protin,

nevralgije in ozeblin

večkrat povzroča neznosne bolečine. Za njih
hitro pomirjenje in potolaženje, za oplahenje
oteklin in obnovo premičnosti členkov ter odstra-
njenje občutka mrgolenja učinkuje presenetljivo
zanesljivo

CONTRHEUMAN

osnovna zdravila (mentololal-
kohol, kloroform, kamilica).

pri vsaki, manjši ali večji obliki, 1 lonček 1 K.
Ako pošljete naprej K 1-50 dobite 1 lonček
K 5-50 5 lončkov
K 9-50 10 »

Izdelovanje in glavna zaloga v

B. Fragnerja lekarni,

c. in kr. dvorni dobavitelj, Praga-III,
št. 303.

Pazite na ime izdelka in
izdelovalca.

zaloge v
lekarnah

v Ljubljani: lekarna Jos. Mayr,
dr. G. Piccoli, Jos. Čičmajr.

Učeno a

za mizarstvo obrt, ki naj bi in el svojo hrano, sprejme takoj Alojzij Trink, mizarstvo mojster, Ljubljana, Linhartova ul. 8.

744

Klet

se odda v najem s 1. majem 1911. Klet je prostorna in pripravna tudi za točenje čez ulico. Pripravna je ker je, suha, za druga skladišča. Klet se nahaja v Sp. Šiški št. 21. Več se izve pri Val. Gregorc v Mengšu.

Kdor hoče kupiti zavitek za 6 vinarev, naj zahteva izključno

"Ottoman" cigaretni papir.

„SLAVIJA“

„... vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ...“
Rezervni fond K 49,812.797 — Izplačane odškodnine in kapitalije K 109,356.860 —
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.
Vse poslovanje daje: cigar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gosposki ulici šte. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in obcnokoristne namene.

Edina zaloga

izvirnih ameriških čevljev.

Avstr.-ameriška zaloga čevljev v Ljubljani poleg kavarne „pri Slonu“. Pazite natančno na firmo.

C. kr. priv.

občna zavarovalnica

Assicurazioni Generali v Trstu

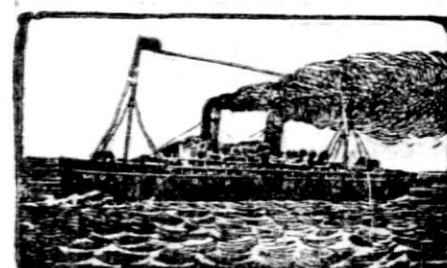
Ustanovljena leta 1831.

Jamstveni zakladi znašajo nad 366 milijonov kron.

Poslovni izkaz

zavarovalnega oddelka za življenje.

	meseca februarja 1911	od 1. januarja 1911
Vložilo se je ponudb	2040	4194
za zavarovano vsoto	K 16,435.724 88	K 34,243.299 14
Izgotovljenih polic je bilo	1763	3528
za zavarovano vsoto	K 13,880.118 63	K 28,897.057 42
Naznanjene škode znašajo	K 749.784 70	K 1,374.589 12

ED. ŠMARD

oblastveno potrjena potovalna pisarna Ljubljana, Dunajska cesta 18.

V novi hiši „Kmetске posojilnice“, nasproti gostilne pri „Figovu“ Izdaja vozni listov za vse razrede francoske prekmorske družbe

Havre-New York

Vožnja traja samo 6 dni!

Izdaja tudi vozne listke iz Amerike v staro domovino, prireja posebne vlake in preskrbi okrožne vozovnice (Rundreisebillets).

Spretna moč za pisarno in potovanje.

se v večjem tvorniškem podjetju takoj sprejme.

Zahteve: Kristjan, 24—28 let, samski, znanje slovenščine in nemščine v besedi in pisavi ter dobre traktirne trgovske znanosti. — Ponudbe pod „Bäre und Reise 2000“ na anončno ekspedicijo Henrik Schalek, Dunaj 1. Wollzeile 11.

726

Kontoristinja

z 2 letno prakso, slovenskega in nemškega jezika kakor tudi stenografije in strojenjstva popolnoma zmožna. Želi dobiti primerno službo. Blagobotne ponudbe pod „Zanesljiva moč“ na upravnistvo „St. Naroda“.

Krasno posestvo v Celju,

10 minut od mesta, v prijetni legi, okrajna cesta I. razreda, ki obstoji iz 4 stanovnih hiš, med njimi 1 elegantna enonad-trupna vila, 1 nova elegantno urejena restavracija z lepim baerjem in ribarskim, vožnjo s čolni in po zimi dr-ališče, 4 oravov prima travn ka, za vile stavbinski prostori, se prav po ceni (tudi posamezno) proda. Ponudbe pod

„Gute Zukunft 12“ Celje, poste restante.

Lasne vpletke (kite)

z dolgo prevezo . . . K 5.—
s poldolga prevezo . . . 7.—
s kratke prevezo . . . 9.—
veča . . . 12.—
nežno svetle (blond) in sive 20%, dražje priporoča

S. Strmoli,

brivec in lasničar, Ljubljana, Pod Trančo št. 1, (zraven čevljarstva mostu).

Izdruje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Cena za delo kite 3 K. Kupuje zmedene in rezane ženske lase po najvišjih cenah. 1164

Ne kupujte nič drugega proti

kašlju

hripavosti, kataru in zaslezenju, krčnemu in oslovske-mu kašlju, nego slastne

Kaiserjeve prsne karamele

s „trami jolkami“

5900 not. poverjenih izpričeval od zdravnikov in zasebnikov jamčuje gotov uspeh.

Zavitek 20 in 40 vin, štaktja 60 vinarev. Prodaja jih: v Ljubljani:

Ubal pl. Trnovec, lekarna. Rih. Sušnik, lekarna. Dr. G. Piccoli, lekarna. Deželna lekarna Mr. Ph. And Bohinc, lekarna pri kroni. Mr. Ph. Jos. Čizmar, lekarna. Ant. Kanc, drogerija. B. Cvančara, drogerija „Adrija“.

Daniel Pir, lekarna. Idrja. J. Bergmann, lekarna. Novo mesto. C. Andrijačič, lekarna. Novo mesto. Jur. Ruk, lekarna pri Mar. P. V. pav. Milen Wača, lekarna. Metlika. A. Roblek, lekarna. Radovljica. Hinko Brčič, lekarna. Litija. Karel Šavnik, lekarna pri „Sv. Trojici“. Kranj. Fr. Baccaric, lekarna. Poslojna. Jos. Močnik, lekarna. Kamniti. B. Bardič, lekarna v St. Laki. Mr. H. Roblek, lekarna. Tržič. Ph. Mr. E. Roželj, lekarna. Jesenice. V. Arco, trgovec. Senčete.

Spreten žičar

C. kr. priv. zavarovalna družba.

C. kr. priv. zavarov. družba za življenje.

„Avstrijski Feniks“ na Dunaju.

Vplačana delniška glavica K 6.000.000.

Vplačana delniška glavica . . . K 2.400.000

- Družba zavaruje:
- proti škodam vsled ognja, strele in parne ali plinovce razstrelbe, kakor tudi proti škodam vsled gadenja, podiranja poslopij in proti škodam vsled odnašanja premičnih stvari, nadalje proti požarnim škodam živine, zalogo vsakovrstnega blaga, kmetijsko orodje, pridatke itd.;
 - proti požarnim škodam poljske pridelke in klajo v poslopijih in kopcih;
 - proti škodam vsled slučajnega ubitja zrcalnega stekla;
 - raznovrstno blago proti škodam, nastalim pri prevažanju po suhem in po vodi;
 - proti škodam vsled tatinskega vloma in vsled tatvine iz zaprtih in odprtih prostorov;
 - proti vsakovrstnim telesnim nevarnostem, nadalje sprejema jamstvena zavarovanja obrtnih podjetij, občin, lekarnarjev, hišnih posestnikov, voznikov, lovcev itd.

Rezervni fond 46.000.000
Stanje zavarovanih svet 188.000.000
Letni dohodki na premijah 9.400.000

Družba zavaruje na človeško življenje po najraznovrstnejših kombinacijah, kakor:

- za slučaj smrti: da je glavica plačljiva takoj po zavarovančevi smrti na njega zaostale ali kako drugo določeno osebo;
- za slučaj smrti in mešana zavarovanja z oprostitvijo plačila zavarovalnine, oziroma s priznanjem dosmrtnne rente ob nastali onemoglosti; nadalje sprejema
- zavarovanja za doživetje, preskrbljenost za starost, zavarovanja otroških dot. plačljivo pri dosegu določene starosti na zavarovance samega;
- zavarovanje dosmrtnih rent, za preskrbo vdov in vzgojinskih rent po najnižjih premijah in pod najugodnejšimi pogoji, kakor nezavrženost in nezapadlost police, jamstvo tudi za slučaj vojske brez posebne premijske doklade itd.

Natančneje pojasnila daje radovoljno

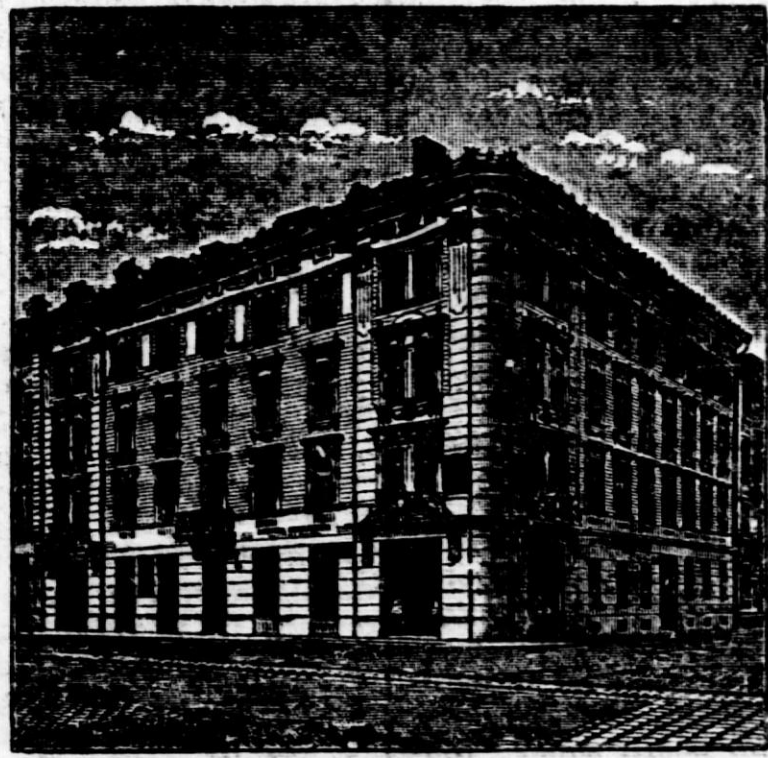
Generalni zastop v Ljubljani

Sočnijska ulica šte. 6.

Vodja generaln-ga zastopa: **Jos. Prosenc.**

Ustanovljena leta 1882. Telefon šte. 185.

Telefon šte. 185.

Ustanovljena leta 1882. Pošne hranilnice račun šte. 828.405.

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem zadr. domu v Ljubljani na Dunajski cesti 18

je imela koncem leta 1909 denarnega prometa . . . K 100.000.000

upravnega premoženja K 20.500.000

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad K 20.000.000.

Posejue na zemljišča po 5 1/4 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po 5 1/4 % brez amortizacije; na menice po 6 %.

Posoilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja do/ga.

URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

52

Prešernove slike

prodaja in posilja po poštnem povzetju Iv. Bonač v Ljubljani. Cena slike 5 kron. 2700

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Delniška glavica K 5.000.000.

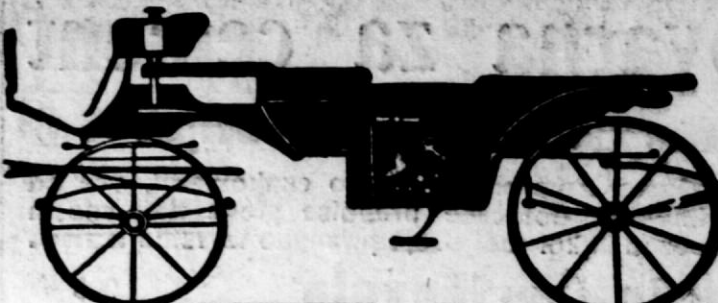
Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond 46.000.000 kron.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 % Priporoča promese na dunajske komunale. Glavni dobiček srečke 18 X. — Žrebanje 1. marca. K 300.000—

izdelovatelj vozov
Frano Visjan
Ljubljana, Kolodvorska ulica 25
priporoča svoje bogato zalogo
novih in že rabljenih
VOZOV.

Mayfarthovi sejalni stroji „Agricola“
so najboljši
za vse vrste semen. Enakomerno
posajanje.
Model 1911.
Za več let najboljši preskuseni.
Krepka, solidna gradnja.
Najpreprostejše uravnanje in
izpraznjenje.

Tvornica kmetijskih strojev, železolivnica in parno tušino
Ph. Mayfarth & Co., Dunaj
II., J. Tabernstrasse 71.
Ustanovlj. 1872. 1000 delavcev.
Natančni, ilustrirani katalogi gratis.
Zastopniki in popravilnici se iščejo.

Slovenski optični zavod
Naročila z dežele pošiljam z obratno pošto.
Ceniki brezplačno!

FR. P. ZAJEC
Ljubljana, Stari trg šte. 26

2832
priporoča veliko zalogo raznih očal, ščipalcev, toplomerjev, barometrov, daljnogledov itd. — Očala in ščipalci se napravijo natančno po zdravniškem receptu. V strokovnjaško dobro urejeni delavnici se vstavlja nova stekla v očala in v ščipalce in izvršujejo vsa optična pravila dobro in ceno. Zlatnina, razne ure, prstni, uhani, verižice, naprsne igle itd.

Veletrgovina z železnino „Merkur“
Peter Majdič, Celje
Podružnica v Kranju Podružnica v Kranju

se priporoča
za nabavo žičnega omrežja, ograje iz žičnega omrežja v vsaki izpeljavi, stavbnih nosilcev, lepenke, vsako vrstnega orodja najboljši kakovosti za poljedelce, kakor tudi za obrtnike; nadalje: zelo dobrih in praktičnih bran za travnike, poljedelskih strojev iz prvih tovarov, nepremičljivih plah za vozove, komate in konje itd.

Prodaja umetna gnojila, kakor: Tomasevo žlindro, kajnit, kalijevo sol, superfosfat, žveplenokisli amonijak in čilski soliter.

1874 ustanovljeno 1874 ustanovljeno

M. Klander, Kranj
Pri prodaji do
100%
dobička
Prva kranjska izdelovalnica kandi in slaščic

Cenik franko in za toj

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas
Ljubljana, Turjaški trg šte. 7. 237

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gospodarske sobe. Preproge, zastorji, medreči na vzmeti, zimnatil medreči, otroški vozički itd.

Ustanovljena 1847. Najsolidnejše blago.

Ključavničarstvo
Ig. Faschinga vdova
Poljanski nasip št. 8.
Reichova hiša.
Velika zaloga
štedilnih ognjišč.
Izvrstno in solidno delo.
Cene zmerno. Popravila se
točno izvršujejo.

Največja zaloga napravljena do najfinjših
otroških vozičkov
in navadno do najfinjših
žime.
M. Pakič
v Ljubljani.
Natančni katalogi se
pošlje po poročilu.

Josip Rojina
krojač prve vrste
se nahaja sedaj v lastni hiši
Franca Jožefa cesta 3.
kor kurira z največimi tvrdkami
glede finega kroja in elegantne izvršitve.
Tvorniška zaloga najfinjših angl.
in franc. specialitet blaga.
Zavod za uniformiranje.

Najboljši kozmetični predmeti
za olepšanje polti in telesa so:
Ada milo po 80 h,
crem po 1 K;
da Menthol =
ustna voda po 1 K;
zobni prašek po 60 h;
za ohranitev in rast las:
da lasna voda po 1 K;
lasna pomada 1 K.

Ti izdelki „Ada“, ki so oblastveno varovani, so naprodaj le v
Orlovi lekarni
Ph. Mr. Josip Čizmar
v Ljubljani.
Kupujte zapno te domače izdelke!

Ta lekarna obstoji že nad 300 let.

Odlikovana
Prva kranjska
tvornica klavirjev
Ljubljana
Hilšarjeva ulica 5 Recherjeva hiša
RUDOLF A. WARBINEK

Jamstvo šest let. Ekspert v vse delo.

Priporoča svoje prve vrste, za vsa področja solidno narejene pianine, klavirje in harmonije tudi samostojno za gotov denar, na dolga odplačila ali naposleda. Poprave in ugaševanja se izvršujejo točno in računsko najceneje. Največja tovarna na avstrijskem jugu.

RAZGLAS.
V tekočem letu 1911. so določeni naslednji dnevi za
pomočniške preizkušnje:
1. sredo, dne 22. marca,
2. „ „ 24. maja,
3. „ „ 20. septembra,
4. „ „ 6. decembra.

Lastnoročno pisane prošnje za pripustitev k izkušnji je vložiti pri podpisnem predsedniku najpozneje 4 tedne pred določenim rokom. Tako v znesku 6 K je plačati pred izkušnjo pri trgovski in obrtniški zbornici.

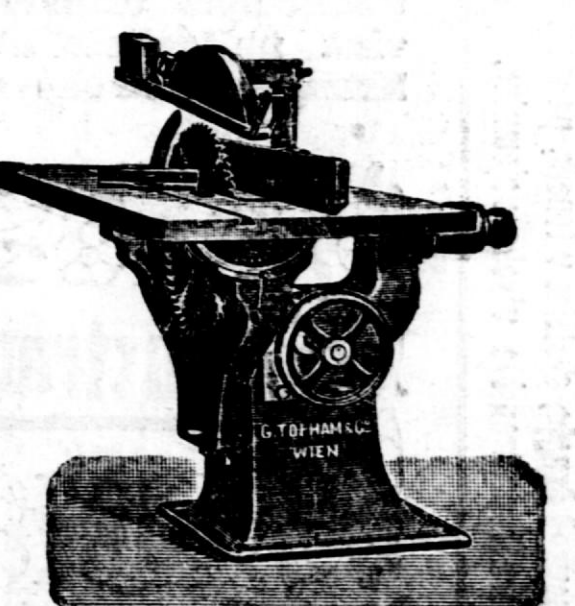
Obrtno-oblastvena preizkuševalna komisija za pomočnike.
Predsednik: **Ivan Šubic**, c. kr. drž. obrtne šole ravnatelj.

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev
registrirana zadruga z omejeno zalogo
s sedežem v Ljubljani, Marije Terez je cesta št. 11 (Kolizej).
Zaloga pohištva lastnega izdelka in tapetniškega blaga.
Izvršuje vsa mizarska stavbna dela.
Lastna tovarna na Glincah pri Ljubljani. 2286

Izvolite pisati po vzorce!
V. J. Havliček in brat, Poděbrady, Češko.
izvozna trgovina blaga in rokodelnih izdelkov
priporoča v preizkušenih in vrlo znanih kakovostih
plesno blago, opreme za neveste
damast, kanfasi, Havličkovo tkanino, žepne robce, brisače, namizne in kavne garniture, platno.
Modno blago. Sukno. Cefiri.
1 kos Havličkove tkanine »Květuše« 23 m za 16 K. 1 kos Havličkove tkanine 15 m za 10 K 50. Zavoje s 40 m letnih in zimskih okusno odbranih ustankov za 18 K franko po povzetju.
Od ostankov se ne pošiljajo vzorci. Vzorci franko. Vzemite si najboljši! Samo pri nas pristno.

Ustanovljeno 1853.
G. Topham & Co.
družba z omej. zavezo
tvornica za stroje in železolivnica
Dunaj XI., Gudrunstr. 159
grade za specialitete:
polne jarme vseh vrst za parne in vodne žage,
vse stroje za obdelovanje lesa: krožne žage, trakovne žage stroje za oblanje, stroje za skobljenje (Fräsmaschine), stroje za luščenje furnira, stroje za upragnjeno pohištvo, stroje za sodarje, transmisije.
Prospekti proračuni stroškov obisk inženirja zastoj. 192

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko s parniki „Severonemškega Lloyd“
iz 3267
Bremna v New York

s cesarskimi brzojarniki **KAISER WILHELM**, **KRONPRINZ WILHELM**, **KAISER WILHELM 4. GROSSE**.
Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.
Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri
EDVARDO TAVČARJU, Kolodvorska ulica šte. 35
nasproti obtežani gostilni „pri Starem Tislerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak turek, sestrak in sobota. — Vsa pojasnila, ki se tičejo potovanja, teče in brezplačno. — Potrebna pošta, racina in solčina.
Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Češka, Mehika, Kalifornija, Arizona, Utah, Wisconsin, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Atlantik. Odhod na tej progi iz Bremna enkrat mesečno.
Tu se dobivajo na tudi listki preko Baltimore na vse ostale dele sveta kakor Brazilija, Kuba, Buenos-Aires, Columbia, Singapore in Avstralija itd.

Pozor!!

Julija Štor
v Prešernovih ulicah št. 5.
Največja zaloga modrih, črnih in sivih
čevljev, čevljev za laico in priročnih
gostinskih gorskih čevljev.

Elegantna in
jake strukture
izvršitev po
vseh cenah.

3271

Julija Štor
Prešernove ulice št. 5
Ljubljana.

Najpriljubljenejši čevlji sodarstva.

Anton Presker
krojač
Ljubljana, Sv. Petrac. 16

priloga svojo
veliko zalogo gotovih oblek
za gospode in dečke, jopic
in plaščev za gospe, nepre-
močljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzor-
cih in najnižjih cenah izvršujejo.

**Pekarija,
slaščičarna
in kavarna**
Jak. Zalaznik

Stari trg št. 21.
Filiale:
Glavni trg št. 6,
Kolodvorska ulica št. 6.

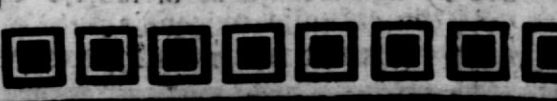
G. Čadež

v Ljubljani
Mestni trg št. 14

poleg Urbančeve manuf. trgovine
priporoča

**klobuke
slamnike**

čepice, razno moško perilo,
kravate, ovrtnike itd. itd.
Blago imam solidno, cene
zmerne. Postrežem točno.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premoškeopne družbe v Trbovljah
priporoča svoj priznani Portland-cement v vedno enakomerni, vse od
avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in
podorne trdnosti določa nadzorovati dobroti kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala
205
raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.
Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

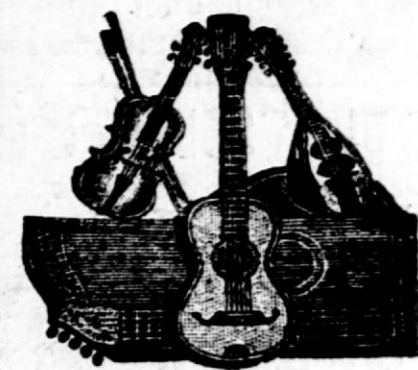
G. kr. izvedenec in učitelj „Glasbene matice“

LJUBLJANA ALFONZ BREZNIK LJUBLJANA
Kongresni trg št. 13.

Največja, najstarejša in edina domača tvrdka in izposojevalnica klavirjev in harmonijev.

Velikanska zaloga vsakega glash.
orodja, kakor: violon, citar,
kitar, tamburic, harmonik,
klarinet itd. najboljše strun
(tudi Weicheld) ter muzikalij.
Prodaja na čudovito majhne
obroke tudi brez zadatja, tako,
da je vsakomur dana prilika, iz-
ogniti se vsiljivemu „pofelnju“
ter si na najugodnejši način odpla-
čevanja nabavi instrument prve
vrste. Dvorna firma klavirjev
Graf, Hölzl & Heitzmann,
Steinhammer in Bösl ter

Hörögel in Manberg (amer. harm.) so svoje zastopstvo za Kranjsko meni poverile in imam
le jaz izključno edini te znamenite instrumente v najv. zalogi in izbiri. 10 letno plamen
jamstvo. Popravila in uglaševanja klavirjev in vseh glasbil po najnižjih cenah. Stari klavirji
se najugodnejše jemljejo v zameno. Najnižja izposojevalnica. 277

Najbolj varno naložen denar! Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa do 31. decembra 1910 nad 564 milijonov kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v Ljubljani, v lastni hiši, v Prešernovi ulici št. 3.

Stanje hranilnih vlog:
nad 40 milijonov K.

Rezervni zaklad:
nad 1,200.000 kron.

Sprejema vloge vsak dan in jih obrestuje po

4 1/4 %

brez odbitka. Nevzdržene obresti pripisuje
vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema vlozne
knjižice drugih denarnih zavodov.

Denar in knjižice se lahko pošiljajo po pošti.

Za varnost vložnega denarja jamči
zraven rezervnega zaklada še mestna
občina ljubljanska z vsem premoženjem
in z vso davčno močjo.

Jzgnba naloženega denarja je nemogoča,
ker je po pravilih te hranilnice, po-
trjenih po c. kr. dožetni vladi, iz-
ključena vsaka špekulacija z vložnim denarjem.

Posoja na zemljišča po 5% in proti plačevanju dolga
po najmanj 1%. Dolžnik pa more svoj dolg poplačati
tudi poprej, ako hoče. Posoja se tudi na menice
in vrednostne papirje.

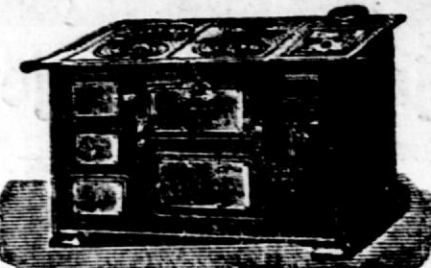
Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike,

v podpiranje slovenskih
trgovcev in obrtnikov pa

Kreditno društvo.

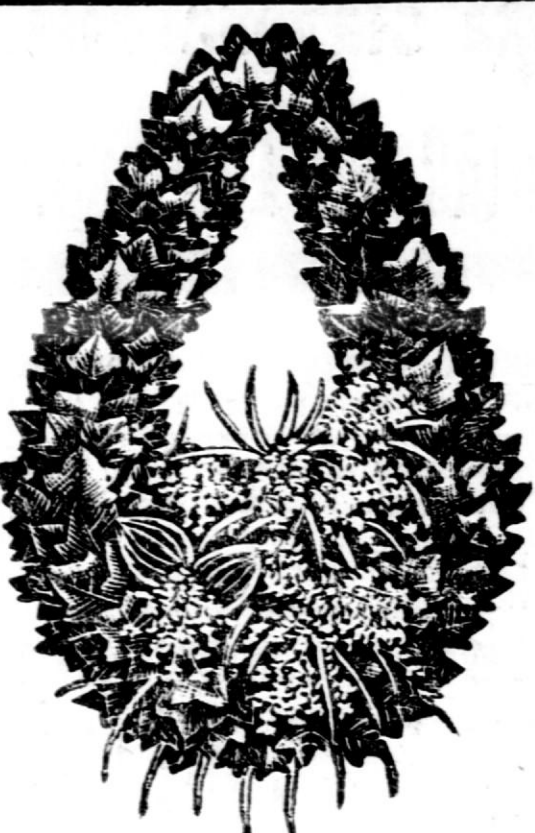
Štedilna ognjišča „Triumph“

za gospodinjstva, ekonomije itd. v vsakrni izpeljavi.
Ze 30 let so najbolj priznana. Priznana tudi kot
najboljši in najtrpežnejši izdelek. Največja pri-
hranitev goriva. Specijaliteta: štedilna ognjišča
za hotele, gostilne, restavracije, kavarne I. dr.
Ceniki in proračuni na razpolago. Glavni katalog
2040 franko proti doposlani znamki.

Tvornica za štedilna ognjišča Triumph

S. Goldschmidt & sin, Wels 18, Gorenje Avstrijsko.

Slav. občinstvu v mestu in na deželi
vijudno priporočam največjo zalogo krasnih

**nagrobni vencev
in trakov z napisi.**

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.
Cene brez konkurence.

V zalogi je vedno do 500 kosov od 2 K do 60 K
komad, tako da si vsakdo lahko izbere

FR. IGLIČ Ljubljana
Mestni trg 11-12.

Naznanilo in priporočilo.

Odlikovano vrtnarstvo in semenska trgo-
vina na debelo in na drobno, edina na
Kranjskem strokovno urejena, naznanja da je

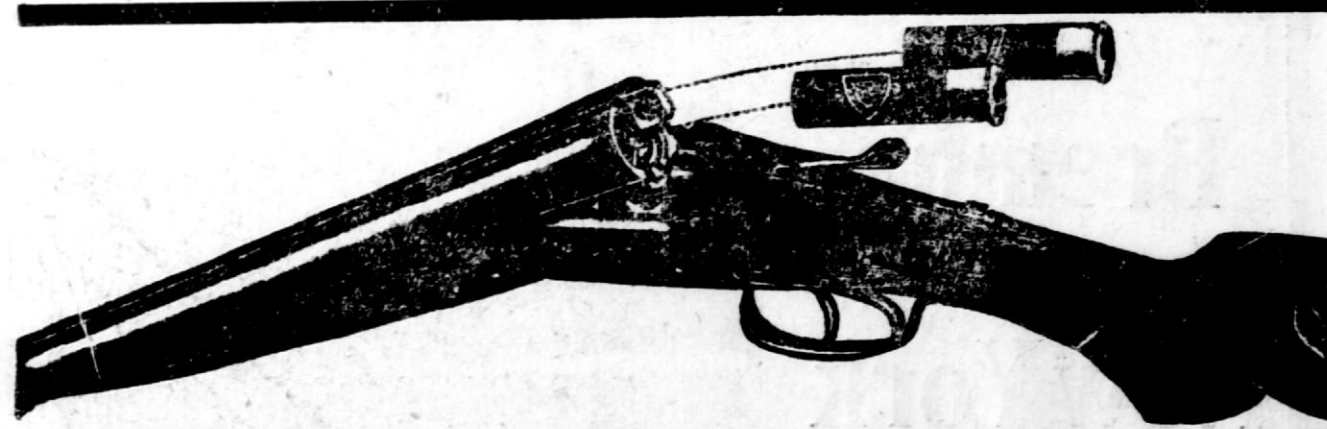

za leto 1911 in sicer letos že 37. leto izšel in se
na željo dobi **brezplačno.**

Za obilno naročbo se priporočam z odličnim spoštovanjem

ALOJZIJ KORSIKA

v Ljubljani, v lastni hiši, Bleiweisova cesta 1 ali Vrtača 1.

Fr. Ševčik Ljubljana
Židovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, avstrijskih in čeških strogo
preizkušeni pušk, za katere jamcem za dober strel. Posebno pripo-
ročam lahke trocevke in puške Beck s Kruppovimi cevmi za brez-
gumni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin
po najnižjih cenah.

Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo.
Cenevnik na zahtevanje zastoj in poštino pristo.

Predno se

Ijudje preskrbe s pariškimi higienskimi predmeti, naj rabijo samo zanesljive znamke, tucat po 4, 6, 10, 12 kron. Ilustrovan in poučen katalog se priloži vsaki pošiljati.

Novo! Vsak tucat se pred oddajo preizkusi in opremi s plombo. Pošlje se skrivaj.

Edvard Redlich, trgovina z gumastim blagom.
Dunaj VI, Gumpendorferstrasse 28/31.

BACAO
Bananov
kakao.

Pravi samo s to znamko.

Prodajalcem velik popust.

Glede na znatni obseg fosforove kisline je BACAO najboljša hrana za nerazvite, rekonvalescentne in slabotne otroke. BACAO — bananov kakao izdeluje in razpošilja.

Prva češka delniška družba tvornica za orientalske sladkornine in čokolado na Kralj. Vinogradih, prej A. Maršner in sicer v dveh oblikah: I. v ploč. pat. skatljah, 1 skatlja 1 K. II. v zavojčkih po 1 K — 50. Dobiva se v lekarnah, drogerijah, trgovinah in restoracijah.

Bruselj 1910:

grand prix.

Španski bezeg

Razočarljiv docela priroden vonj svežega španskega bezga. Cvetlične kapljice brez alkohola v svetilniku. En atom zadostuje. — Cena K 4 —.

Juri Dralle, Hamburg in Podmokli n. L.

Pri nakupovanju blaga za obleke zahtevajte povsod blago, ki ima napis:

ZVEZDNA TRANINA

in varstveno znamko zlate repate zvezde. ZVEZDNA TRANINA je zanesljiva in trpežno bombazna in platnena blaga, za moške in ženske obleke, srajce in razno drugo perilo. — Zahtevaj vsak v lastno korist od vsakega trgovca le: ZVEZDNO TRANINO z znamko zlate repate zvezde!

Glavobol in nervoznost

sem izgubil, odkar nosim

Berson
podpetnike.
BERSONWERKE, DUNAJ VII.

August Repič

sedar v Ljubljani 40
Kotljarska ulica št. 16 (v Trnavi) ..
izdeluje, popravlja in prodaja vsekovrste

sode

po najnižjih cenah.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11

priloga
klobuke

cilindre, čepice itd.

najnovejše fasone
po najnižji ceni.
Ilustrovani ceniki zastoj in poštne prosto.

Najcenejše
dežnike in solnčnike

domaćega izdelka priporoča

tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar

Ljubljana

Pred školijo 19, Stari trg 4,

Prešernova ulica 4.

Potniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
zanesljivo potovati naj se obrnejo
na **Simona Kmetelca**
v Ljubljani Kolodvorske ulice 26.
Kotlovstrana Pojasnila daje se brezplačno.

F. K. Kaiser puškar
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6
priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih
pušk in samokresov
lovskih potrebščin, vseh del koles (biciklov)
kakor tudi

umetelni ogenj
po najnižjih cenah.
Popravila pušk, samokresov in
biciklov točno in solidno.

Združeni čevljarji

V Ljubljani, Wolfova ulica št. 14.

priloga vs. jo bogato zalogo obuhval za
zimsko sezono. Vse vrste moških, dam-
skih in otroških čevljev la-tnega in tujega
izdelka. Gumi za pete, vrvice, zapenke,
čistila itd. vedno v največji izbiri.

**Specialisti za prave
gorske in lovske čevlje.**

Izdeluje se po meri v lastni delav-
nici, sprejemajo se tudi popravila.

Postrežba točna, cene solidne. — Zunanja
naročila proti povzetju. Zahtevajte cenike.

Brezalkoholni oddelek gostilne

Prostor svetel in vabljev
Jedila na izbiro

: Cene nizke :

Onim, ki žele obedo
brez pijače, se pri-

poroča za stalno

: naročbo :

vodstvo hotela „Union“.

hotelu „UNION“

je odprt

in vabi k obilnemu obisku.

Krasna vodna moč.

Predam iz proste roke vsled požara svoj nekdanji
mlin in žago z 20 orali arondiranega sveta.

Zidovje mline je vsled požara nekoliko poškodovano, žaga in gospodarsko
poslopje je popolnoma nepoškodovano. — Krasna vodna sila z 260 cm
strmčen in je najmočnejša voda na celi Bistrici ter je pripravna za vsako
podjetje ali obrt. Lepa ravna lega z rodovitno zemljo, tudi lesa je v izobilju,
blizu železnične postaje Domžale. — Za kako podjetje ali obrt je ta vodna
moč naravnost najugodnejša in se da s turbinno doseči 80 konjskih sil.
Priporočam, da si reflektant ogleda in naj ne zamudi te izredno ugodne
prilike, osobito ker je cena skrajno nizka in pod ugodnimi pogoji.

Franc Hočevar, pos. na Kobičevem, p. Dob pri Ljubljani.

Pivovarna Mengeš

JULIUS STARE

Ustanovljena leta 1818.

Ustanovljena leta 1818.

Zaloga v Ljubljani,

Metelkove ulice šte. 19

priporoča svojo izborno vležano marčno, dvojno
marčno in bavarsko pivo v sodčkih in steklenicah.

Telefon šte. 248.

Telefon šte. 248.

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko

z modernimi velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York
je proga

Red Star Line
Rdeča zvezda

Na naših parnikih Finland, Kroonland, Vaderland, Zeeland, Lapland in Samland,
ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje
med Antwerpenom in Novim Yorkom je snaznost,
izborna hrana, vjudna postrežba in spalnice po
novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega
potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.
Odhod iz Ljubljane vsak četrtek popoldne

Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat
čez Kanado v Severno Ameriko in je ta
vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,
Kolodvorska ulica

Anversa
New York

šte. 26,
odjužnega kolodvoja na levo pred znano gostilno „pri Starem Tislarju“.

Modna trgovina
v Ljubljani
Stritarjeva ulica št. 7.
Solidno blago. Nizke cene. Vzorci pošiljne prosto.

ANTON SCHUSTER

Novosti konfekcije za dame in deklice,
bluze, modno blago za dame in go-
spode, delen cefir, batist, kreton,
platno, šifon, gradl, preproge, zaveso,
garniture, odeje, pleti, šerpe, rute in
žepni robci.

Usta-
votjemo
L. 1842.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

Telefon
Slavika
154.

Brata EBERL
črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja
Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. Ljubljana
nasproti hotela „Union“.
Delavnica: Igriška ulica šte. 6.
Električna sila.

M. Kristofič-Bučar
Stari trg št. 28, Ljubljana, nasproti Zalaznika.
Zadnja moda
BLUZE zgornja
KRILA spodnja
FINE KOSTIME — NOČNE HALJE
na novo vpeljane, krasne
: POMLADANSKE PLAŠČE in PELERINE :
v vsakem blagu, barvi in fazoni, tudi po meri.
Najfinejše in kompletne
OBLEKICE — PLAŠČKI — PELERINCE
in krasna oprava.
Perilo, predpasniki, moderci, otroški klobuki, kapice
in vsako drugo modno in drobno blago iz solidnih tovarn
po najnižji ceni.
Na ogled pošilja tudi po pošti.

Kathreiner Kneippova sladna kava

je le ena, posnem-
kov pa je več! Zato
pozor! Zahtevajte
in jemljite samo
izvirne zavoje
z imenom
Kathreiner

Hiše

2 manjši, 1 večji in
1 vilo z vrhom v Ljub-
ljanskem predmestju
: oziroma mestu :
se zelo ceno prodajo.
Pogoji za plačevanje
: zelo ugodni. :
Naslov: „Ugodna prilika“, poštne
letoče v Ljubljani. 675

Vinko Majdič
valjčni mlin v Kranju
(Kranjsko).

Največja proizvajanja priznana naj
boljših pšenčnih mok in krmihi izdelkov,
ki izvirajo iz najbolj izbranih pšenčnih
vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode
v se in dajo kvantitativno nedosegljiv
pridelek, kar je zlasti za gospode pe-
kovske mojstre neprecenljive vrednosti.
Zastopstva in zaloge: 66
V Ljubljani: Podgrada, Trnovem,
Kočevju, Trstu Gorici, Celovcu,
Beliški, Boicani, Inomostu, Tri-
dentu, Zadru, Spiljetu, Ercegovcem,
Kotora, Sarajevu in Pulji.
Brzjaviti: Valjčni mlin, Kranj.

V življenju nikdar več!
Namesto 16 kron samo 6 kron.

6 K
uro
remontirko
iz „Gloria“
imit. srebra
z dvojnim pokrovom.
39 uram izvirnim
remont. kolejem, te-
hojem na kamnuh,
prekrasno lepo
okrožje z vrezanim
grobom, konjem, je-
lenom ali levom, do-
kler to kaj zalogo
za smešno nizko ceno
: 6 kron komad :
Primerna „Gloria“ verižica zraven 1 K
3 leta jamstva. — Razpoložanje po povzetju.
Izvoz ur
MAKS BÖHNEL
Dunaj IV., Margaretenstrasse 27/68.

Ohranitev zdravega želodca

zavidi poslastico v ohranitvi, pospeševanju in
uravnavanju prebavljenja ter odstr. itvi zopredne
telesnega zaprtja. Preizkušeno, iz izbranih naj-
boljih in najbolj učinkovitih zdravilnih zelišč
skrbno pripravljeno, tak obhajajo, prebravo po-
spešujejo, in voljo o odvaj. to a dom. e zdr. vito,
ki zmanjšuje in odstraňuje znane posledice ne-
zmernosti, slabe diete, prehlajenosti in zopre-
nega telesnega zaprtja, n. pr. gorčice, nape-
nanje, prehladne tvorilne kislina ter krčne bo-
lečine, je **DR. ROSE BALSAM ZA ŽELODEC** iz
lekarni B. Fragner v Pragi.

Svarilo! Vsi deli zavoj-
nice niso
oblastveno varovane
varovane znamke.
Glavna zaloga: lekarna

B. FRAGNER,
c. in kr. dvorni dobavitelj

„Pri črnem orlu“, Praga

Malá strana 283. Opat Novodvorská ulice.

Razpoložanje po pošti vsak dan.

1 cela steklenica 2 K, 1 polovica

steklenica 1 K. Ako pošljete po pošti

napišite 1 malo stekle

nico, ako K 2-00 eno veliko stekle

nico, za K 4-75 dve veliki steklenici,

za K 8-00 4 velike stekle, za K 22-

pa 6 velikih stekle: po pošti prosto

na vse post-je Avstro-ogr. mon-rhije.

V Ljubljani: lekarna Jos. Mayr, dr. G. Pionil, Jos.

Čičvar. Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir
M. GELBHAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Palača mestne hran Inice.

Modni salon
M. SEDEJ-STRNAD

priporoča cenjenim damam
klobuke le najfinejše izvršbe. —
: Žalni klobuki vedno v zalogi. :

Prešernova ulica.

NAJODLIČNEJŠA ZNAMKA

JAS. HENNESSY & CO, COGNAC
LE V IZVIRNI POLNITVI.

MOËT & CHANDON

je
šampanjec
najvišjega
dvora in
aristokracije

Ustanovljeno
1743

Glavno zastopstvo:
J. Weidman
Dunaj, III.

Dinamo stroji in električni motorji. Na-
prave za električno razsvetljavo in
prevajanje električne sile. Električni
obrat vseh vrst. Ventilatorji. Tur-
bogeneratorji, električne železnice
in lokomotive, žerjavi in dvigala. Ob-
ložnice in žarnice vseh vrst.

Elektrotehniška delniška družba

preje Kolben in dr.
Praga-Vysočany.

Vodne turbine vseh sestavov (Francis,
Pelton). Točna, cena in hitra popravila
vseh električnih strojev drugih tvrdk.
Vse potrebe za **instaliranje**. Odlitki
iz Siemens-Martinovega jekla, ameriška
kovna litina iz lastnih velikih livaren in
jeklaren. (Za vele- in malo obrt.)